

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM VAZİFE MALULLÜĞÜ

1.1.Vazife ve Harp Malullüğü Kapsamı.....	2
1.1.1. Vazife Malulü Sayılmaya Engel Haller.....	3
1.2. Vazife ve Harp Malullüğü Müracaatı ve İstenilen Belgeler	4
1.3. Aylık Başlangıç Tarihleri.....	5
1.3.1. Erbaş ve Erlerin Aylık Başlangıç Tarihleri	5
1.3.2. Güvenlik Korucusu ve Sivil Vatandaşların Aylık Başlangıç Tarihleri	6
1.4.Vazife ve Harp Malullüğünün İncelenmesi.....	6
1.5.Vazife ve Harp Malullüğü Kabul Edilen Dosyaların Sisteme Tanımlanması.....	7
1.6. Vazife ve Harp Malullerinin Tekrar Göreve Girmesi.....	8
1.7. Ek 77 nci Madde Uygulamaları.....	11
1.7.1. Sanal İntibak	11
1.7.2. Bakıma Muhtaç Malullere Ek Ödeme Ödenmesi	13
1.8. Ek 79 uncu Madde Uygulamaları.....	13
1.8.1. Ek Ödeme	13
1.8.2. Eğitim Öğretim Yardımı	16
1.8.2.1. Ödeme Şekli ve Şartları.....	16
1.8.2.2. Özel Eğitim Kurumlarında Eğitim Alanlar	17
1.8.3. Faizsiz Konut Kredisi Hak Sahipliği Belgesi.....	18
1.8.3.1. Kapsam.....	18
1.8.3.2. Hak Sahibinin Belirlenmesi.....	19
1.8.3.3. Feragatname Verilmesi Hali.....	19
1.8.3.4. Hak Sahipliği Belgesi Düzenlenirken Dikkat Edilecek Hususlar.....	20
1.8.3.5. Faizsiz Konut Kredisi Borcunun Tahsili.....	20
1.9. Dul ve Yetimler.....	20
1.9.1. Aylık Bağlanmasına Engel Teşkil Eden Haller.....	21
1.9.2. Eşlere Aylık Bağlanması	21
1.9.3. Kız Çocuklara Aylık Bağlanması.....	22
1.9.4. Erkek Çocuklara Aylık Bağlanması.....	23
1.9.5. Ana/Baba Yetimleri.....	24
1.9.6. Anne ve Babalara Aylık Bağlanması	24
1.10. Alt Sınır Aylıkları	25
1.11. Evlenme İkramesi	26
1.12. Ölüm Yardımı.....	26
1.13. 670 ve 675 Sayılı KHK Uygulamaları	27
1.14. Vazife ve Harp Malullüğü Aylıklarının Hesaplanması	28
1.14.1. Erbaş ve Erlerin Vazife Malullüğü Aylıklarının Hesaplanması	28
1.14.2. 3713 sayılı Kanun Kapsamında Erbaş ve Erlerle Bağlanacak Aylık)	30
1.14.3. Harp Malullüğü Aylığının Hesaplanması.....	31
1.14.4. Erbaş ve Erler Dışında Kalan Vazife Malullerine 2330 Sayılı Kanun Kapsamında Bağlanan Aylıklar.....	32
1.14.5. 5434 Sayılı Kanunun Ek 77 nci Maddesi Uyarınca Aylıkların Yükseltilmesi	33

İKİNCİ KISIM GÜVENLİK KORUCULARI

2.1.29/4/2017 Tarihinden Önce Görevden Ayrılan Ya da Görevlerine Son Verilen Güvenlik Korucuları Kapsam	38
2.2. Müracaatların Yapılacağı Yerler ve İstenilecek Belgeler	39
2.3. Güvenlik Korucularına ve Hak Sahiplerine Aylık Bağlanması	39
2.3.1. Ek 16, Geçici 1 inci Madde.....	39
2.3.2. 6353 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler.....	40
2.3.3. 678 Sayılı KHK Kapsamında Aylık Bağlanması ve Tazminat Ödenmesi	41
2.3.4. 690 sayılı KHK Uygulamaları	42
2.3.5. Aylık Hesaplanması.....	42
2.3.6. Hak Sahiplerine Aylık Bağlanması	43
2.4. Güvenlik Korucularına Tazminat Ödenmesi ve Ölüm Yardımı Ödenmesi	43
2.4.1. Güvenlik Korucularına Tazminat Ödenmesi.....	46
2.4.2. Ölüm Yardımı.....	48
2.5. Güvenlik Korucularının Sisteme Yüklenmesi.....	48

ÜÇÜNCÜ KISIM TERÖRDEN ZARAR GÖREN SİVİL VATANDAŞLAR

3.1.Kapsam.....	49
3.2. Müracaat ve İstenilen Belgeler	50
3.3. Aylık Başlangıç Tarihleri ve Dosyaların Sisteme Yüklenmesi	51
3.4. Kendilerine Hak Sahiplerine Aylık Bağlanması	52

DÖRDÜNCÜ KISIM VATANİ HİZMET TERTİBİNDEN BAĞLANAN ŞEREF AYLIKLARI

4.1. Kapsam.....	55
4.1.1. 1005 Sayılı Kanun Hükümlerine Göre Bağlanan Şeref Aylıkları.....	55
4.1.1.1. Dosya Sahibine Aylık Bağlanması.....	55
4.1.1.2. Hak Sahibi Eşe Aylık Bağlanması.....	56
4.1.2. 3292 ve 5269 Sayılı Kanunlar Kapsamında Bağlanan Şeref Aylıkları.....	58
4.2. Şampiyon Sporculara Aylık Bağlanması.....	60
4.2.1. 2913 Sayılı Kanun Uygulamaları.....	60
4.2.2. 5774 Sayılı Kanun Uygulamaları.....	62
4.3. Özel Kanunlara Göre Aylık Bağlanarlarda Ortak Uygulamalar.....	66

BEŞİNCİ KISIM ORTAK HÜKÜMLER

5.1. Gaiplik.....	69
5.1.1.5434 Sayılı Kanun Uygulamalarında Gaiplik.....	69
5.1.2.5510 Sayılı Kanun Uygulamalarında Gaiplik.....	71
5.2. Kontrol ve Devre Muayenesi	72
5.2.1. 5434 Sayılı Kanun Kapsamında Devre Muayenesi.....	72
5.2.2. 5510 Sayılı Kanun Kapsamında Kontrol Muayenesi.....	73
5.3. Zamanaşımı.....	74
5.4. Yersiz Ödemeler	82
5.4.1. Yersiz Ödemelerin Kapsamı	83

5.4.2. Yersiz Ödemelerin Tespiti ve Değerlendirilmesi	83
5.4.2.1. İlgililerin Kasıtlı veya Kusurlu Davranışlarından Doğan Yersiz Ödemeler	84
5.4.2.1.1. 23/6/2017 Tarihli Yönetmelik Değişikliğine Göre Yapılacak İşlemler	85
5.4.2.1.2. Yersiz Ödemelerde Cumhuriyet Savcılığına Suç Duyurusunda Bulunulması	85
5.4.2.2. Kurumun Hatalı İşlemlerinden Doğan Yersiz Ödemeler	85
5.4.3. Yersiz Ödemelere İlişkin Düzenlenecek Belgeler, Faiz Uygulaması ve Tebliği	86
5.4.3.1. Yersiz Ödemelere İlişkin Düzenlenecek Belgeler	86
5.4.3.1.1. Değerlendirme Onayı	86
5.4.3.1.2. Borç Tablosu	86
5.4.3.1.3. Alacak Takip Tablosu	86
5.4.3.1.4. Borçlular Tablosu	86
5.4.3.1.5. Faiz Uygulaması	86
5.4.3.1.6. Borcun Tebliği	87
5.4.4. Yersiz Ödemelerin Tahsili	87
5.4.4. Yersiz Ödemelerin Tahsili	87
5.4.4.1. Yersiz Ödemelerin Alacaklardan Mahsubu	88
5.4.4.2. Yersiz Ödemelerin Aylıklardan Kesilmesi	88
5.4.4.3. Aylıkların Hesaplardan Yersiz Çekilmesi	88
5.4.4.4. Hak Sahipleri Arasında Muvafakat ve Yersiz Ödemeler	88
5.5. Mahkeme Kararları Gereğince Faiz Ödeme İşlemleri	88
5.6. Aylık Ödemelerine İlişkin MOSİP İşlemleri	90
5.6.1. Transfer Kayıtlarının Oluşturulması	90
5.6.2. Mahcur Kayıtların Oluşturulması	90
5.6.3. Hareketsiz İşlemler	90
5.7. Varis Ödemeleri	91
5.8. Bayram İkramiyesi	92
5.9. Rücu İşlemleri	93

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı :

..../..../201..

Konu : Primsiz Sistemden Bağlanan Aylıklar

GENELGE
2019/

Özel kanun hükümleri uyarınca Kurumumuzdan primsiz kapsamda bağlanan aylıkların genel çerçevesini 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 18 inci maddesinin;

“İlgili kanunlarında düzenleme yapılincaya kadar;

a) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanununun 56 ncı maddesinin birinci fıkrasında belirtilenlerden bu Kanunla yürürlükten kaldırılan maddeleri dahil 5434 sayılı Kanuna göre vazife veya harp malûlü sayılması gerekenlerin ve Türk Silâhlı Kuvvetleri tarafından görevlendirildiği tarihte uzun vadeli sigorta kollarına tabi olarak çalışmayanlardan bu Kanunla yürürlükten kaldırılan maddeleri dahil 5434 sayılı Kanuna göre harp malûlü sayılması gerekenlerin kendileri ile bunların dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklar hakkında bu Kanunun yürürlük tarihinden önceki hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

b) 5434 sayılı Kanununun ek 77 nci maddesinin birinci fıkrası ile bu Kanununun 47 nci maddesinin sekizinci fıkrasında sayılanlara ve bunların hak sahiplerine, ilgili kanunları ve bu Kanun çerçevesinde bağlanacak aylıkları toplamının, emsallerinin 5434 sayılı Kanununun ek 77 nci maddesine göre yükseltilerek hak kazandıkları aylıklardan düşük olması halinde, aradaki fark ayrıca ödenir.

c) 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Kanunun ek 16 ncı maddesi, 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı Kanun, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Kanun, 11/10/1983 tarihli ve 2913 sayılı Kanun, 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Kanun, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Kanun ile yılı bütçe kanunlarına ekli cetveller kapsamına giren kişilere ve diğer kanunlarda yapılan atıflar sebebiyle 2330 sayılı Kanun esas alınarak ilgililerine aylık, tazminat ve ek ödeme verilmesi ile yardım işlemleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan maddeleri dahil 5434 sayılı Kanununun ilgili hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir.

Bu madde kapsamına giren ve malullüklerinin sürekli olduğuna Kurum Sağlık Kurulunca karar verilen geçici ve gönüllü köy korucuları ile 2330 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (f) bentlerinde sayılan hizmetlerinden dolayı malullük aylığı bağlananlar 442 sayılı Kanunda öngörülen yaş hadlerine kadar, er ve erbaşlar askerlik çağı dışına çıktıkları tarihe kadar yeniden muayene edilmelerini Kurumdan isteyebilir.

Bu madde kapsamına girenler için yukarıdaki fıkralar gereğince Kurumun yükleneceği ilâve giderler, ödeme tarihinden itibaren en geç iki ay içinde faturası karşılığı Hazineден tahsil edilir.” Hükmü belirlemektedir.

5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra da primsiz sisteme, 5774 sayılı Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ve Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun kapsamındakiler, 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun kapsamında terörden zarar görenler dahil olmuş ve bazı aylık gruplarına da yeni ilaveler yapılmıştır.

Bu Genelgede, 5510 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesi kapsamında bağlanacak aylıklar ile anılan madde de bahsi geçmeyen ancak daha sonra sisteme dahil edilen aylık gruplarının iş ve işlemlerinde dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanmıştır.

BİRİNCİ KISIM VAZİFE MALULLÜĞÜ

1.1.Vazife ve Harp Malullüğü Aylığı Kapsamı

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun mülga 44 üncü maddesinin, “*Her ne sebep ve suretle olursa olsun vücutlarında hasıl olan arızalar veya düçar oldukları tedavisi imkansız hastalıklar yüzünden vazifelerini yapamayacak duruma gelen iştirakçilere (Malul) denir ve haklarında bu kanunun malullüğe ait hükümleri uygulanır*” hükmü ile genel olarak malullük tanımlaması yapılmıştır. Bahse konu hüküm ile malullük ile ifa edilen görev arasında bir illiyet bağı kurularak, kişinin malul sayılabilmesi çalışma ya da meslekte kazanma gücünün belli oranlarda kaybı yerine ortaya çıkan hastalık ya da engellilik halinin iştirakçinin vazifesini yapmasına engel teşkil edip etmediği kriterine bağlanmıştır. Yine 5434 sayılı Kanunun mülga 45 inci maddesi ile de ilgililerin malul sayılmalarına veya ölümlerine neden olan olayın;

- Vazifelerini yaptıkları sırada,
- Vazifeleri dışında idarelerince görevlendirildikleri herhangi bir kamu idaresine ait başka işleri yaparken bu işlerden,
- Kurumlarının menfaatini korumak maksadıyla bir iş yaparken,
- İdarelerince sağlanan bir taşıtla işe gelişi ve işten dönüşü sırasında,
- İşyerinin mahiyetinden ya da çalışma konusundan kaynaklı meydana gelen kazadan, doğması halinde bu durumlar “Vazife Malullüğü” olarak tanımlanmıştır.

Primsiz sistemde vazife ve harp malullüğü aylığı bağlanan en önemli grubu erbaş ve erler oluşturmaktadır. Erbaş ve erlere vazife malullüğü aylığı bağlanmasının yasal dayanağını 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin;

“*Muvazzaf, yedek ve gönüllü erlerin silah altında buldukları esnada veya celp ve terhislerinde (Serbest sevkler dahil) sevkleri sırasında, Yedek Subay okulu öğrencilerinin gerek okulda, gerek okuldan evvelki hazırlık kıtasında vazife malulü olmaları halinde, kendilerine, öğrenim durumlarına göre, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde tespit edilen giriş derece ve kademe tutarlarının, daha önce Devlet Memuriyetinde bulunmuş olanlardan kazanılmış hak aylıkları veya emekli keseneğine esas aylıkları, sözü edilen giriş derece ve kademe tutarının üzerinde olanlara bu aylıkları emeklilik gösterge tablosunda karşılığı olan derece ve kademe tutarının,% 70'i üzerinden aylık bağlanır.*”

Harp okulları ve astsubay meslek yüksekokullarında okuyanlar, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi fakülte ve yüksekokullarında okuyanlar, üniversitelerin fakülte ve yüksekokullarında Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı adına öğrenim görenler ya da kendi hesabına öğrenim görmekte iken Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okumaya devam edenler, Polis Akademisi ile Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde veya üniversitelerin fakülte ve yüksekokullarında Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına öğrenim görenler veya kendi hesabına öğrenim görmekte iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına öğrenim görmeye devam edenler, Emniyet Genel Müdürlüğü veya Millî İstihbarat Teşkilatı hesabına açılan okullarda öğrenim görenler ile Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı veya Emniyet Genel Müdürlüğü adına öğrenim görmek üzere temel ve intibak eğitimine tabi tutulandan; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmamış olup bu öğrenimleri veya eğitimleri nedeniyle 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki terör eylemlerinde hedef alınarak hayatını kaybedenlerin hak sahibi yakınlarına veya engelliliğinin derecesi itibarıyla bu Kanun hükümlerine göre malul olduğuna karar verilenler, birinci fıkra hükümlerinden aynı şekilde yararlandırılırlar.” hükmü oluşturmaktadır.

Öte yandan bu maddeye erbaş ve erler dışında, harp okulları ve astsubay meslek yüksekokullarında okuyanlar, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi fakülte ve yüksekokullarında

okuyanlar, üniversitelerin fakülte ve yüksekokullarında Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı adına öğrenim görenler ya da kendi hesabına öğrenim görmekte iken Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okumaya devam edenler, Polis Akademisi ile Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde veya üniversitelerin fakülte ve yüksekokullarında Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına öğrenim görenler veya kendi hesabına öğrenim görmekte iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına öğrenim görmeye devam edenler, Emniyet Genel Müdürlüğü veya Millî İstihbarat Teşkilatı hesabına açılan okullarda öğrenim görenler ile Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı veya Emniyet Genel Müdürlüğü adına öğrenim görmek üzere temel ve intibak eğitimine tabi tutulandan, 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında sigortalı sayılmayan kişilerden terör eylemlerinde hedef gözetilerek ölenler ile malul hale gelenler 4/7/2012 tarih ve 6353 sayılı Kanun ile dahil edilmiştir.

5434 sayılı Kanunun mülga 64 üncü maddesi ile vazife malullüğünün;

- Harpte fiilen ateş altında,

- Harpte, harp bölgelerindeki harp harekât ve hizmetleri sırasında, bu harekât ve hizmetlerin sebep ve etkileriyle,

- Harpte veya harbe hazırlık devresinde her çeşit düşman silâhlarının etkisiyle,

- Askerî harekâtı gerektiren iç tedip ve sınır hareketleri sırasında, bu hareketlerin sebep ve etkisiyle,

- Barışta veya olağanüstü hallerde, emir veya görev ile uçuş yapan uçucularla hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle görevli olarak uçakta bulunanlardan uçuşun havadaki ve yerdeki sebepleriyle ve yine emir ve görev ile dalış yapan dalgıçlarla, hangi meslek ve sınıftan olursa olsun emirle görevli olarak denizaltı gemisinde veya dalgıç kıtasında bulunanlardan denizaltıcılığın veya dalgıçlığın çeşitli sebep ve etkileriyle,

- Anayasanın 92 nci maddesi veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesini gerektiren durumlarda, birliklerin buldukları yerlerden hareketlerinden itibaren yurt içinde, yurt dışında, yabancı ülkelerde veya yurda dönüş sırasında,

- İç güvenlik veya istihbarat görevi ifa eden kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilen uçuş veya dalış hizmetleri sırasında, uçuşun havadaki ve yerdeki veya dalgıçlığın çeşitli sebep ve tesiriyle, doğması halinde ilgililer hakkında "Harp Malullüğü" hükümleri uygulanacağı belirtilmiştir.

Yine 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar kapsamında değerlendirilen olaylar neticesinde meydana gelen maluliyet ve ölüm halleri de vazife malullüğü alt başlıkları olarak değerlendirilmektedir.

1.1.1. Vazife Malulü Sayılmaya Engel Haller

5434 sayılı Kanunun mülga 48 inci maddesi hükmü uyarınca, vazife veya harp malullüğüne esas olayın;

- Keyif verici içki ve her çeşit maddeler kullanmaktan,

- Kanun, tüzük ve emir dışında hareket etmiş olmaktan,

- Yasak fiilleri yapmaktan,

- İntihara teşebbüsten,

- Her ne suretle olursa olsun kendisine veya başkalarına menfaat sağlama veya zarar verme amacından, doğması halinde,

İlgililer hakkında vazife malullüğü hükümleri uygulanmayacaktır.

5434 sayılı Kanunun anılan maddesinde vazife malullüğü kabul edilmeyen iştirakçiler hakkında adi malullük hükümleri uygulanacağı belirlenmiştir. Bununla birlikte, vazife malullüğü halleri hariç iştirakçi sayılmayan erbaş ve erler hakkında adi malullük hükümleri uygulanmayacaktır.

1.2. Vazife ve Harp Malullüğü Müracaatı ve İstenilen Belgeler

Vazife malullüğü talepleri doğrudan Kuruma yapılabileceği gibi ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına da yapılabilecektir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) ve e-devlet üzerinden elektronik ortamda yapılan müracaatlar ile taahhütlü, iadeli taahhütlü, acele posta servisi, PTT Alo Post ya da PTT kargo aracılığı ile yapılan müracaatlar geçerli müracaat olarak kabul edilecektir. CİMER ve e-devlet aracılığı ile yapılan başvurular da talebin kayda geçtiği tarih ile posta ya da kargoya verilmiş tarihleri Kurum kaydına giriş tarihi olarak kabul edilecektir.

Üçüncü bir kişinin malul ya da dul/yetimler adına müracaatta bulunması halinde vazife malullüğünün incelenmesine esas belgelerin temini amacıyla yazışmalara başlanarak, adına talepte bulunmuş olan kişiden talep dilekçesi istenilecektir. Adına talepte bulunulan kişinin dilekçesinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarih müracaat tarihi olarak kabul edilecektir.

İlgililerin ya da dul ve yetimlerinin diğer kamu kurum/kuruluşları aracılığı ile talepte bulunmaları halinde, Kuruma müracaat tarihi dilekçelerinin bu kurum/kuruluş kayıtlarına geçtiği tarih kabul edilecektir. Kamu kurum/kuruluş kayıtlarına intikal tarihi tespit edilemediği hallerde, Kurumumuza hitaben yazılan üst yazının tarihi, kayda geçiş tarihi olarak kabul edilecektir.

Talebin Kurum kayıtlarına ulaşması üzerine;

Erbaş ve erler açısından askerlik şubesi başkanlıklarından ve ilgili kuvvet komutanlıklarından, güvenlik korucuları için İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünden,

- Kütük kayıt defteri fotokopisi,

- Olay yeri tespit tutanağı,

- Ayrıntılı kaza raporu,

- Olay esnasında görevli olduğunu gösterir belgeler,

- Olay günü kıta amirince onaylanması gereken olay zabıt varakası, Olay yeri krokisi,

- İlk müdahale ve hava değişimi raporları,

- Terhis belgesi,

- Güvenlik korucuları için atama ve ayrılış oluru,

- Güvenlik Korucuları ve sivil vatandaşlar için nakdi tazminat komisyon kararı,

- Olay ölümle neticelenmiş ise ölüm, adli tıp ya da otopsi raporu,

- Yaralanma durumunda ise kesin işlemlerle sağlık kurulu rapor aslı (Erbaş ve erler için Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sağlık Yeteneği Yönetmeliği hükümleri uyarınca düzenlenmelidir.),

- İdari tahkikat raporu,

- Nakdi tazminat komisyon kararı

- Mahkeme, savcılık kararı gibi genel nitelikli belgeler, istenecektir.

Yukarıda yer alan belgeler genel mahiyette olup, olayın ortaya çıkış nedenine göre görevle maluliyet arasında illiyet bağı kurulabilmesi için gerekli belgeler de ayrıca istenecektir.

Görevi ile ilişkisi devam etmekte iken müracaatta bulunan güvenlik korucuları için ayrılış oluru vazife malullüğü incelemesi tamamlandıktan sonra istenilecektir.

Güvenlik korucuları ve sivil vatandaşlar açısından nakdi tazminat komisyon kararı mutlaka temin edilecektir. Nakdi tazminat komisyon kararının bulunmaması ya da nakdi tazminat talebin esastan reddedilmesi halinde ilgililerin aylık bağlanması talepleri de reddedilecektir.

Nakdi tazminat komisyonlarınca maluliyete ya da ölüme neden olan olayın 2330 sayılı Kanun kapsamında olduğu tespit edilmesine rağmen, ilgililerin ya da hak sahiplerinin tazminat taleplerinin zamanaşımı ya da hak düşürücü süre nedeniyle reddedildiği durumlarda nakdi tazminat komisyon kararı olumlu kabul edilerek vazife malullüğü incelemesi yapılacaktır.

Örnek-1 Güvenlik korucusu (H) 1994 yılında icra edilen operasyonda yaralanmış ancak talepte bulunmaması nedeniyle tarafına nakdi tazminat ödemesi yapılmamıştır. 2017 yılında aylık bağlanması

talebinde bulunan güvenlik korucusunun engelli hale gelme olayına ilişkin tüm belgeleri temin edilmiş olmasına rağmen, adına düzenlenmiş nakdi tazminat komisyon kararı bulunmadığı için durumunun incelenemediği yönünde bilgi verilmesi üzerine, ilgili İçişleri Bakanlığına başvuruda bulunarak nakdi tazminat ödenmesini talep etmiştir. İçişleri Bakanlığınca yaralanma olayının 2330 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilecek bir olay sonucu meydana geldiği ancak, tazminat ödenmesi talebinin zamanaşımı nedeniyle reddedildiği yönünde karar verilmiştir. Esas itibarıyla nakdi tazminat taleplerinin komisyonlarca reddedilmesi, aylık talebinin reddi sonucunu doğursa da bu dosyada talebin reddinin olayın esasından kaynaklanmaması, olayın Kanun kapsamında olduğuna dair Nakdi Tazminat Komisyonunca tespitin yapılması nedeniyle ilgilinin aylık talebine ilişkin gerekli incelemeler yapılacaktır.

Erbaş ve erlerin, “Vazife Malullüklerini Belirten Usul ve Belgeler Hakkındaki Tüzük” hükümleri uyarınca vazife malullüğünü kanıtlayıcı belgelere ulaşılamaması esas itibarıyla red gerekçesi oluşturmakla beraber, yasal sürenin dolması nedeniyle arşiv belgelerinin imha edildiği ve yalnızca tedavi belgelerine ulaşıldığı durumlarda (birlik revir kayıtları, ilk müdahale, hava değişimi ve kesin işlemler raporları) tedavi belgelerinin ilgilinin iddialarını desteklemesi koşuluyla talep doğrudan reddedilmeyecek, Vazife Malullüğü Tespit Kurulunca alınacak karara göre işlem yapılacaktır.

1.3. Aylık Başlangıç Tarihleri

1.3.1. Erbaş ve Erlerin Aylık Başlangıç Tarihleri

Erbaş ve erlerin aylık başlangıç tarihleri 5434 sayılı Kanunun mülga 91 inci maddesinde belirlenmiştir. Vazife malullüğü talebiyle Kurumumuz ya da ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan müracaatın kayda geçtiği tarihi takip eden aybaşı erbaş ve erlerin vazife malullüğü aylıklarının başlangıcı olarak kabul edilerek işlemler bu doğrultuda yapılacaktır.

Her ne kadar Kanunda aylık başlangıç tarihine ilişkin olarak müracaat tarihini takip eden aybaşı belirlenmiş ise de uygulamada farklı durumlarla karşı karşıya kalınmaktadır. Buna göre;

Müracaat tarihinde 5434 sayılı Kanunun 50 nci maddesi hükümlerine uygun olarak alınmış bir raporu bulunmayan talep sahibinin sağlık kurulu raporu sonradan düzenlenmiş ise bu durumda sağlık kurulu raporunun kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşı aylık başlangıç tarihi olarak dikkate alınacaktır. Sonradan alınan ve ilgili idarelerin sağlık kurulu onayına esas teşkil etmek üzere düzenlenen ön raporların Kurumumuz kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşı, onaylı sağlık kurulu raporunun Kurum kayıtlarına intikal etmesi koşuluyla aylık başlangıç tarihi olarak kabul edilecektir.

Sağlık kurulu raporuna istinaden terhis edilenlerden;

- Talep tarihi, terhis tarihinden önce olanlarda terhis tarihini,
  - Talep tarihi, terhis tarihinden daha sonra olanlarda ise talep tarihini,
- takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Terhis tarihinde tedavi süreci devam eden ve terhis tarihinden sonra da tedavisine aralıksız olarak devam edilen bir kişinin müracaatının;

- Terhis tarihinden önce olması durumunda terhis tarihini,
  - Terhis tarihinden daha sonra olması durumunda da müracaat tarihini,
- takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Vazife ve harp malullüğü kapsamında değerlendirilecek olaylar neticesinde ölen erbaş ve erler ile yine bu kapsamda aylık almakta iken ölen erbaş ve erlerin hak sahiplerine zamanaşımı hükümleri de dikkate alınarak ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Kurumdan aylık bağlanması talebinde bulunan erbaş ve erlerin aylık başlangıç tarihleri genel olarak müracaatlarını takip eden ayın 1’i olarak görünse de fiilen kamuda görev yapan ve aylıkları ayın 15’i itibarıyla ödenenlere ayın 14’üne kadar yapılan müracaatlar için aylık başlangıç tarihi müracaat edilen ayın 15’i, ayın 15’inden sonra yapılan müracaatlarda da takip eden ayın 15’i esas alınarak aylık bağlanacaktır.

5434 sayılı Kanununun 56 ncı maddesinin ikinci fıkrası kapsamında aylık bağlanacak olanlar hakkında da yukarıdaki hükümler esas alınarak aylık başlangıç tarihleri belirlenecektir.

1.3.2. Güvenlik Korucusu ve Sivil Vatandaşların Vazife Malullüğü Aylık Başlangıç Tarihleri

Güvenlik korucularının aylık başlangıç tarihleri esas itibariyle maluliyetleri nedeniyle görevleri ile ilişkileri kesildiği tarihi takip eden aybaşı olacaktır. Güvenlik korucularına aylıkları her ayın 15'i itibariyle peşin olarak ödendiğinden aylık başlangıç tarihleri görev aylıklarının ödendiği tarihi takip eden ayın 15'i olarak dikkate alınacaktır.

Görevi ile ilişkisi kesilmiş güvenlik korucusunun açıkta iken talepte bulunması halinde müracaat tarihini takip eden ayın 1'inden geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır. Bu durumdaki kişilerden, müracaat tarihi itibariyle 5434 sayılı Kanunun mülga 50 nci maddesi hükümlerine uygun bir şekilde adlarına düzenlenmiş sağlık kurulu raporu bulunmayanların aylık başlangıç tarihleri kesin işlemler raporumlarının kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden ayın 1'i olarak kabul edilecektir.

Haklarında 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak olan gönüllü güvenlik korucuları ile sivil vatandaşlara müracaat tarihlerini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır. Müracaat tarihinden sonraki bir tarihte sağlık kurulu raporu düzenlenenlere ise sağlık kurulu raporunun Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşından aylık bağlanacaktır.

Vazife ve harp malullüğü kapsamında değerlendirilecek olaylar neticesinde ölenler ile yine bu kapsamda aylık almakta iken ölenlerin hak sahiplerine zamanaşımı hükümleri de dikkate alınarak ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

1.4.Vazife ve Harp Malullüğünün İncelenmesi

Erbaş ve erler, güvenlik korucuları, gönüllü güvenlik korucuları ya da sivil vatandaşların, vazife malullüğü taleplerini kanıtlayıcı evrakların tamamlanmasını müteakip dosya öncelikle sağlık kuruluna gönderilecektir. Sağlık Kurulunca ölüm olayının (Ölüm olayının mutlak surette göreve bağlı olduğu durumlarda dosyalar sağlık kuruluna gönderilmeyecektir. Ölüm olayının tıbben göreve bağlı olup olmadığı hususunda tereddüt var ise dosya sağlık kuruluna gönderilecektir.) ya da yaralanma olayının, ifa edilen görevle bağının bulunup bulunmadığı ve malul olup olmadığı yönünde karara bağlandıktan sonra dosya vazife malullüğü yönüyle incelenmek üzere Vazife Malullüğü Tespit Kuruluna sunulacaktır.

Vazife Malullüğü Tespit Kurulunca vazife malullüğü talebinin reddedilmesi üzerine dosya red işlemi yapılmak üzere servisine gönderilerek, ilgiliye ya da vekiline ve ilgili kuruma bildirimde bulunulacaktır.

Vazife Malullüğü Tespit Kurulunca vazife malullüğüne ve maluliyet türüne (harp/ vazife malullüğü, 2330 ya da 3713 sayılı Kanunlar) karar verilmesini müteakip aylık bağlama işlemleri ilgili mevzuat hükümlerine göre gerçekleştirilecektir.

Güvenlik korucuları ile haklarında 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanması talebinde bulunan gönüllü güvenlik korucuları ve sivil vatandaşların taleplerinin Kuruma ulaşmasını müteakip, 2330 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi hükmü uyarınca tabi olduğu sigortalılık statüsünden aylık bağlamaya yeterli hizmetlerinin bulunup bulunmadığı kontrol edilecektir. Diğer sigortalılık statülerine tabi toplam hizmetleri aylık bağlamaya yeterli olanların belgeleri, işlem yapılmak üzere ilgili Başkanlığa gönderilecektir.

Ancak; 29/4/2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 690 sayılı KHK ile 29/4/2017 tarihinde fiilen güvenlik korucusu olarak görev yapmakta olanlar 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi (4-1/a) kapsamında sigortalı sayıldığından, 29/4/2017 tarihinde fiilen koruculuk görevinde bulunan kişilerin vazife malullüğü talebiyle başvuruda bulunmaları halinde, belgelerinin Arşiv Daire Başkanlığınca, Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Emeklilik Daire

Başkanlığına sevk edilmesi sağlanacaktır. Belgelerin Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığına sevk edilmesi halinde, bu belgeler Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Emeklilik Daire Başkanlığına intikal ettirilecektir. Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Emeklilik Daire Başkanlığınca maluliyet incelemesinin yapılmasını müteakip, aylık bağlama koşulları oluşmuş ise aylık bağlama işlemini gerçekleştirecektir. Prim ödeme gün sayısı ya da sigortalılık süresi koşullarının sağlanamadığı durumlarda belgeler işlem yapılmak üzere Kamu Görevlileri Emeklilik Daire Başkanlığına gönderilecektir.

Talep tarihi itibarıyla tabi olduğu sigortalılık statülerine göre aylık bağlaması koşulları oluşmayanlardan, aylık başlangıç tarihi itibarıyla kendi sigortalılık statüsünden aylık bağlanmasına hak kazandığı anlaşılanların evrakları gerekli işlemler yapılmak üzere ilgili Başkanlığa gönderilecektir.

Örnek-1 İlk defa 15/1/2001 tarihinde 4/1-(a) sigortalılık statüsünde çalışmaya başlayan (A) 25/6/2017 tarihinde de güvenlik korucusu olarak atanmıştır. Bu görevi yürütmekte iken 23/2/2022 tarihinde girilen çatışmada yaralanarak, 28/2/2022 tarihinde kayda geçen dilekçe ile aylık bağlanması talebinde bulunmuştur. Yapılan incelemede, talep tarihi itibarıyla 4/1-(a) statüsünde 1683 gün hizmetinin bulunduğu bu hizmet süresinin de kendi sigortalılık statüsünde aylık bağlanmasına yetmediği tespit edilmiştir. Tedavi süreci devam ettiğinden adına sağlık kurulu raporu düzenlenmemesi nedeniyle durumunun incelenemediği, bilahare adına 15/9/2022 tarihinde rapor düzenlendiği anlaşılmıştır. Bu durumda, sağlık kurulu rapor tarihi itibarıyla 10 yıldan beri sigortalı olmak ve 1800 gün prim ödeme şartı yerine gelen korucunun talebi, kendi sigortalılık statüsünde incelenerek karara bağlanacaktır.

Bilindiği üzere, 29/4/2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 690 sayılı KHK ile 29/4/2017 tarihinde fiilen güvenlik korucusu olarak görev yapmakta olanlar 5510 sayılı Kanunun (4-1/a) bendi kapsamında sigortalı sayılmış daha önce koruculuk kapsamında geçen ve uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenmemiş sürelerin de 4-1/(a) kapsamında uzun vadeli sigorta kollarına tabi hizmet olarak kabul edileceği hükme bağlanmıştır. Bu nedenle, bu tarihten sonra yapılacak incelemelerde güvenlik korucularının 29/4/2017 tarihinden önce geçen koruculuk hizmetleri de sigorta primi ödenip ödenmediğine bakılmaksızın dikkate alınarak aylık bağlayacak Daire Başkanlığı tespit edilecektir.

1.5.Vazife ve Harp Malullüğü Kabul Edilenlerin Sisteme Tanımlanması

Vazife ve harp malullüğü kabul edilenler sisteme tanımlanırken aylıklarda hata oluşmaması için aşağıda yer alan tabloda gösterilen veriler dikkate alınarak giriş işlemi yapılacaktır.

Maluliyet Türü	Emeklilik Nevi	Maluliyet Kodu	Unvan Kodu
Vazife Malulü Er	050, 450(A0)	V	2392- Erbaş Er
Harp Malulü Er	060, 460(A0)	H	2392- Erbaş Er
2330 Er	090	V	2392- Erbaş Er
3713 Er	690	V	2392- Erbaş Er
2330 Güvenlik Korucusu ve Siviller	080	K	3083-Güvenlik Korucusu
3713 Güvenlik Korucusu ve Siviller	680	K	3083-Güvenlik Korucusu
667 sayılı KHK	280	K	3264-Demokrasi Şehidi
3713 21/j	680	K	3271-3713 SK 21/J

Özellikle sistemde bazı haklar kanun numarası ve emeklilik neveleri ile birlikte tanımlanmıştır. 6495 sayılı Kanunla değişik 2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile maluliyet türüne bakılmaksızın erbaş ve erlerin aylıklarında %25 artırım yapılacaktır. 5434 sayılı Kanunun 45 inci maddesi

kapsamında vazife malulleri bu hakkın kapsamı dışında tutulmuştur. Bu nedenle erbaş ve erlerin aylık girişlerinde kanun numaralarına “5434 45” inci madde girilmeyecektir. 15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe teşebbüsünde yaralanan ya da ölenler ile diğer sivil vatandaşlar açısından maluliyet koduna (K) girilmemesi halinde aylıklarda %25 artırım yapılamayacağından bu kod dışında başka herhangi bir kodla sisteme giriş yapılmayacaktır.

1.6. Vazife ve Harp Malullerinin Tekrar Göreve Girmesi

Bilindiği üzere, 5434 sayılı Kanunun mülga 99 uncu maddesi emekli, adi malullük ve vazife malullüğü aylığı alanların, 5434 sayılı Kanun kapsamında emeklilik hakkı tanınan vazifelere başlamaları halinde bu aylıklarının kesilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Ancak; 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere 3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış vazife malullerinin (erbaş ve erler dahil) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmaya başlamaları halinde aylıklarının kesilmeyeceği belirlenmiştir. Geçici 14 üncü madde ile de Kanunun yürürlük tarihinden önce 3713 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmış olanlar hakkında da aynı şekilde işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Bilahare, 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun ile 2330 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında aylık bağlananlar ile harp malulleri de bu hakkın kapsamına alınmıştır.

Buna göre, 3713 sayılı Kanun kapsamındaki vazife malullerinin 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren, harp malulleri, 2330 sayılı Kanun kapsamındaki maluller ile 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine göre vazife malullüğü aylığı almakta olanlar ise Ağustos 2013 ödeme döneminden geçerli olmak üzere 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) bendi kapsamında çalışmaları, kendilerine bağlanmış olan aylığın kesilmesini gerektiren bir hal olmaktan çıkarılmıştır. Bu kapsamda da Kurumumuzca aylık bağlanmış ve 4/1-(c) kapsamında çalışmanın tespiti veya bildiri ni nedeniyle kesilmiş olan aylıkların ilgililerce yapılacak müracaatlar esas alınarak yeniden ödenmeye başlanması gerekmektedir.

Ancak, yapılan incelemelerde 5510 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesi ile getirilen istisna düzenlemelerinden önce çalışmaya başlamaları nedeniyle haklarında 5434 sayılı Kanunun mülga 99 uncu maddesi hükümleri uygulanmak suretiyle aylıklarının kesilmesi gerektiği halde, Kurumumuzca tespit edilmemesi ya da ilgililer veya kurumlarınca bildirimde bulunulmaması nedeniyle aylıkları kesilmeksizin ödenmeye devam edilen vazife malullerinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) kapsamında sigortalı olarak çalışmaya başlamalarına rağmen 2008 yılı Ekim ayı başından veya Ağustos 2013 ödeme döneminden önce söz konusu çalışma nedeniyle vazife malullüğü aylıkları kesilmesi gerekirken herhangi bir nedenden dolayı bu aylıkları kesilmeyerek çalışmalarını sürdüren ve görevlerinden ayrılmalarına gerek kalmaksızın aylıklarının bağlanarak ödenmesi hususunda herhangi bir müracaatı bulunmayan vazife malullerinden, 3713 sayılı Kanun kapsamında bulunanların aylıkları yalnızca 1/10/2008 tarihinden önceki ödeme dönemlerini, harp malulü, 2330 sayılı Kanun ve 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların aylıkları ise 01/08/2013 tarihinden önceki ödeme dönemlerini kapsayacak şekilde borç çıkartılacaktır.

Ancak, madde ile 4/1-(c) kapsamında çalışmaya başlama nedeniyle aylığı kesilenlerin kesilen aylıklarının ödenmeye devamına ilişkin esasların düzenlenmiş olması ve 1/10/2008 veya 1/8/2013 tarihlerinden önce aylıkları kesilmeksizin ödenmeye devam eden ve bu nedenle görevlerinden ayrılmalarına gerek kalmaksızın yeniden vazife malullüğü aylığı bağlanarak ödenmesi hususunda herhangi bir müracaatları bulunmayanlardan, geçmişe yönelik olarak bir müracaat alınmasının da mümkün olmaması hususu dikkate alındığında, söz konusu tarihlerden sonra ödenmeye devam eden vazife malullüğü aylıkları herhangi bir müracaat şartı aranmadan ödenmeye devam edilecektir.

Özellikle 6495 sayılı Kanun ile 2330 sayılı Kanunun 4 üncü ve 5510 sayılı Kanunun 5 ve geçici 14 üncü maddesinde yapılan düzenlemeler ile askerlik görevinin sebep ve tesiri ile malul hale gelerek

vazife malulü olduğuna karar verilen erbaş ve erlerden kendilerine bu nedenle vazife malullüğü aylığı bağlananlardan yeniden çalışmaya başlayanlar veya çalışmaları devam etmekte iken görevleriyle ilişiği kesilmeksizin vazife malullüğü aylığı bağlananlar hakkında yapılacak işlemlerde önemli değişikliklere neden olmuştur.

4/1-(c) statüsünde görev yapmakta iken 5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ya da geçici 14 üncü maddesi kapsamında görevleri ile ilişikleri kesilmeksizin vazife veya harp malullüğü aylığı bağlananlardan, aylık başlangıç tarihi itibariyle ifa ettikleri görevleri nedeniyle ulaşmış oldukları intibakları esas alınarak 30 yıl altında hizmeti bulunanlara 30 yıl hizmet üzerinden 30 yıl üzerinde hizmeti bulunanlara da mevcut hizmetleri üzerinden vazife malullüğü aylığı bağlanacak ve ikramiye esas hizmet süresi esas alınarak emeklilik ikramiyesi ödenecektir. Aylık bağlama işlemi gerçekleştirildikten sonra vazife ve harp malullüğü nedeniyle yapılacak intibakının daha üst bir intibaka ve ek göstergeye yükselme olanağı sunuyorsa bu intibakı esas alınarak aylıklar tadil edilecek ancak bu şekilde ortaya çıkan intibak yükselmesinden dolayı ikramiye farkı ödenmeyecektir.

6353 ve 6495 sayılı Kanunlarla değişik 5510 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesi hükmü uyarınca tekrar vazife ve harp malullüğü aylığı bağlanmış olmasına rağmen emekli ikramiyesi ödenmemiş olanlardan, sigortalı dosyasından herhangi bir nedenle malullük, yaşlılık ölüm aylığı bağlanmasına ya da toptan ödeme yapılmasına hak kazanmaları durumunda geçici 14 üncü madde hükmü uyarınca vazife veya harp malullüğü aylığı bağlandığı tarihte emekli ikramiyesi ödenmemiş olanlara vazife malullüğü aylığı bağlanmasından önce ve sonra geçen toplam hizmet süreleri üzerinden emekli ikramiyesi ödenmemiş süreler için ayrıca emekli ikramiyesi ödenecektir.

Bu nedenle, uygulamanın aşağıda verilen örnekler esas alınarak sürdürülmesi gerekmektedir.

Örnek-1 Askerlik görevini yapmakta iken malul hale gelmesi nedeniyle 1/1/1986 tarihinden geçerli olmak üzere tarafına 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında er vazife malullüğü aylığı bağlanan vazife malulü (A)'nın, 3/4/1987 tarihinde göreve girmesi nedeniyle 1/5/1987 tarihinden geçerli olmak üzere aylığı kesilmiştir. Bilahare ilgili 8/10/2013 tarihinde kayda geçen dilekçesi ile 6495 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinde ve 5 inci maddesi ile 2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişikliklere istinaden aylık talebinde bulunmuş, Kurumunca görevden ayrılmasına gerek kalmadan alınan emekliye sevk onayına istinaden müracaat tarihini takip eden aybaşı olan 1/11/2013 tarihinden geçerli olmak üzere tarafına kesilen vazife malullüğü aylığı yeniden bağlanmıştır.

Daha sonra 5/10/2015 tarihinde ilgili tarafından emeklilik aylığı talebinde bulunulmuştur.

Bu durumda, ilgiliye 5434 sayılı Kanuna tabi göreve er vazife malullüğü aylığı bağlandıktan sonra göreve başladığı tarih olan 3/4/1987 ile 5/10/2015 tarihleri arasında geçen tüm hizmetleri ve aylık bağlanmasına esas tüm unsurlar dikkate alınarak emeklilik aylığı bağlanarak, emeklilik ikramiyesi ödenecek ve her iki aylığı da ödenmeye devam edilecektir.

Örnek-2 Yukarıdaki örnekte durumu açıklanan (A) askerlik görevi bitiminde 5434 sayılı Kanuna tabi göreve başlamış yine bu kapsamda göreve devam etmekte iken 12/2/2000 tarihinde vazife malullüğü talebinde bulunması üzerine durumu incelenerek hakkında vazife malullüğü hükümleri uygulanmasına karar verilmiştir. Vazife malulü (A)'ya 5434 sayılı Kanuna tabi görevde bulunması nedeniyle anılan Kanunun 99 uncu maddesi hükmü uyarınca vazife malullüğü aylığı bağlanamamıştır. Konuya ilişkin olarak, 6495 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra 5/9/2013 tarihinde müracaatta bulunması nedeniyle tarafına ilk defa 15/9/2013 tarihinden geçerli olmak 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında 6. derece vazife malullüğü aylığı bağlanmıştır.

İlgilinin 15/9/2013 tarihinden önce geçen tüm hizmetleri ve intibak, ek gösterge ve kıdem gibi emekli aylığı bağlanmasına esas unsurların tamamı vazife malullüğü aylığı bağlanması işleminde dikkate alınması gerekmektedir. Yüksekokul mezunu olarak göreve başlayan ve görevde iken intibakı ve ek göstergesi 1. derece 4. Kademe +2200 ek göstergeye ulaşan vazife malulü A'nın 3/4/1987 ile 5/9/2013 tarihleri arasında geçen 26 yıl 6 ay hizmeti bulunmaktadır.

Buna göre vazife malulü A'ya aylık bağlanırken 26 yıl 6 ay hizmeti 30 yıl kabul edilerek 1. derece 4. kademe +2200 ek gösterge intibakı, 25 yıl kıdemi esas alınarak 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi hükmü uyarınca 6. derece vazife malullüğü aylığı bağlanarak (26) tam yıl hizmetine karşılık emeklilik ikramiyesi ödenecektir.

Diğer taraftan, çalışmaya devam eden A'nın 15/9/2013 tarihinden sonra geçen çalışmalarının ayrıca bir yaşlılık/emeklilik aylığına ya da toptan ödemeye hak kazandırması halinde bu durum ayrıca değerlendirilecektir.

Örnek-3 30/8/1989 tarihinde askerlik görevini tamamlayan ve askerlik görevi sonrasında lise mezunu olarak göreve başlayan iştirakçi (B)'nin 1/10/1987-4/11/2016 tarihleri arasında geçen 29 yıl 1 ay 4 gün toplam hizmeti, 3. derece 8. kademe +800 intibakı esas alınarak 15/11/2016 tarihinden geçerli olmak üzere 4/1-(c) kapsamında emeklilik aylığı bağlanmış, ikramiyeye esas (29) tam hizmet yılına karşılık emeklilik ikramiyesi ödenmiştir.

İştirakçi (B), 5/12/2016 tarihinde kayda geçen dilekçesi ile askerlik görevini yapmakta iken malul hale geldiğinden bahisle vazife malullüğü aylığı talebinde bulunmuştur. Yapılan incelemede 5. derece vazife malullüğü olduğuna karar verilmiştir.

Bu durumda; ilgiliye ikinci bir aylık bağlanmasına imkân bulunmamakta ise de emeklilik aylığı bağlanmasında dikkate alınan 29 yıl 1 ay 4 gün hizmeti 30 yıl kabul edilerek, 3. derece 8. kademe +800 ek gösterge intibakı, 25 yıl kıdemi dikkate alınarak emeklilik aylığı, müracaat tarihini takip eden aybaşı olan 1/1/2017 tarihinden itibaren 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi uyarınca 5. derece vazife malullüğü aylığına dönüştürülecektir.

Örnek-4 2/3/1984-3/9/1985 tarihleri arasında askerlik görevini yapan (A), 6/2/1997 tarihinde lise mezunu olarak Yardımcı Hizmetler Sınıfında göreve başlamıştır. Askerlik görevini yaparken yaralanması nedeniyle 2/9/2013 tarihinde vazife malullüğü aylığı bağlanması talebinde bulunmuştur. İlgilinin 6/2/1997-2/9/2013 tarihleri arası hizmetleri, tahsili itibariyle geldiği 6. derece 1. kademe intibakı esas alınarak 15/09/2013 tarihinden geçerli olmak üzere (16) yıl hizmetine karşılık ikramiye ödenerek 30 yıl hizmeti varmış gibi aylık bağlanacaktır.

Bu işlem sonrası 5434 sayılı Kanunun ek 77 inci maddesi gereğince intibakı, Genel İdare Hizmetleri Sınıfında öğrenim durumuna göre belirlenen ek göstergeler esas alınarak 6. derece 1. kademedan lise mezununun gidebileceği derece ve kademeye yükseltilerek ek göstergesi verilecektir.

Örnek-5 1/1/2009 tarihinde lise mezunu olarak 4/1-(c) sigortalılık statüsünde göreve başlayan ve görevde iken 15/6/2013 tarihinde askere sevk edilen (A), 2013 yılı Aralık ayında bölücü terör örgütü (BTÖ) mensupları ile girilen çatışmada malul hale gelmesi nedeniyle 5/6/2014 tarihinde terhis edilerek 15/6/2014 tarihinde tekrar görevine başlamıştır. Kayıtlarımıza 17/2/2015 tarihinde geçen dilekçesi ile aylık talebinde bulunmuş, 15/3/2015 tarihinden geçerli olmak üzere 6. derece vazife malullüğü aylığı bağlanmıştır. Aylık başlangıç tarihi itibariyle kazanılmış hak aylığı intibakı 12. derece 3. kademe olup toplam hizmeti 6 yıl 6 aydır. (A)'ya 15/3/2015 tarihinden geçerli olmak üzere 11. derece 1. kademe intibakı esas alınarak aylık bağlanarak ikramiyeye esas (6) tam hizmet yılına karşılık emeklilik ikramiyesi ödenecektir.

Aylık bağlama işlemi sonrası 5434 sayılı Kanunun ek 77 nci maddesi kapsamında terhis tarihinden geçerli olmak üzere intibakı yapılacaktır. İlgilinin durumu 3713 sayılı Kanun kapsamında olduğundan 1/9/2014 tarihi itibariyle intibakı 10. derece 1. kademedan başlatılacaktır. Aylık başlangıç tarihi itibarıyla aylıkları 10. derece 1. kademe intibakı üzerinden tadil edilecek ancak ikramiye farkı ödenmeyecektir. Giriş derece ve kademesi ile üst derece ve kademesi de kazanılmış hak aylığı intibakından daha üst bir intibaka hak kazandırdığından bu dereceler esas alınarak işlemleri yapılacaktır.

Örnek-6 20/7/1979 tarihinde iştirakçi olarak göreve başlayan (A), 16/3/1980 tarihinde askere gitmiştir. Askerlik görevi esnasında yaralanması nedeniyle 1/12/1980 tarihinden itibaren tarafına vazife malullüğü aylığı bağlanmıştır. 30/11/1981 tarihinde yeniden iştirakçi olarak göreve başlaması nedeniyle 1/12/1981 tarihinden itibaren aylığı kesilmiş ve 7/11/2017 tarihinde vazife malullüğü aylığının açılması talebinde bulunması üzerine 1/12/2017 tarihinden itibaren aylıkları açılmıştır.

Çalışmaya devam ederken 15/8/2018 tarihinde vefat etmesi üzerine 15/9/2018 tarihinden itibaren dul yetimlerine 1/12/1981-15/9/2018 tarihleri arası 36 yıl 9 ay hizmeti üzerinden aylık bağlanarak vazife malullüğü aylığı bağlandığı 1/12/1980 tarihinden önce geçen 1 yıl 8 ay hizmeti de dahil edilerek 38 tam hizmet yılı üzerinden ikramiye ödenecektir.

Örnek-7 29/5/1986 tarihinde iştirakçi olarak göreve başlayan (B), 28/11/1988 tarihinde 4 yıl 5 ay 14 hizmeti mevcut iken askere gitmiştir. 28/11/1988-29/5/1990 tarihleri arasında askerlik görevini yaparken operasyonda yaralanması nedeniyle, 1/6/1990 tarihinden itibaren vazife malullüğü aylığı bağlanmış, 5/7/1992 tarihinde göreve başlaması nedeniyle aylığı kesilmiştir. 3713 sayılı Kanun kapsamında bulunan (B), 10/11/2008 tarihinde vazife malullüğü aylığının açılması talebinde bulunması üzerine aylıkları 1/12/2008 tarihinden itibaren açılmıştır. Çalışmaya devam ederken 21/2/2018 tarihinde emeklilik talebinde bulunması üzerine 15/3/2018 tarihinden itibaren 15/7/1992–15/3/2018 tarihleri arası 25 yıl 8 ay hizmeti üzerinden emekli aylığı bağlanarak vazife malullüğü aylığı bağlanmadan önce geçen 4 yıl 5 ay 14 gün hizmeti dahil 30 tam hizmet yılı üzerinden ikramiye ödenecektir.

1.7. Ek 77 nci Madde Uygulamaları

1.7.1 Aylık Bağlanması Sonrası Terfi Suretiyle Aylık Yükseltme

5434 sayılı Kanunun ek 77 nci maddesi;

“Bu Kanunun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine, 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesine ve 2330 sayılı Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre harp veya vazife malullüğü aylığı üzerinden aylık bağlananların bu aylıkları, aşağıdaki esaslar dahilinde yükseltilir.

...

c)Sivil iştirakçilere uygulanacak azami derece ve kademe, öğrenim durumları ve hizmet sınıfları itibarıyla 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yükselebilecekleri derece ve kademe; bu Kanunun 56 ncı maddesi, 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (e) ve (f) bentleri ile 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (i) ve (j) bentlerinde belirtilenlere uygulanacak azami derece ve kademe ise, genel idare hizmetleri sınıfı esas alınarak öğrenim durumları itibarıyla 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yükselebilecekleri derece ve kademedir.

...” hükmünü amirdir.

Amir hüküm ile tüm vazife ve harp malullüğü kapsamında aylık bağlanmış olan erbaş ve erlere, güvenlik korucularına, gönüllü güvenlik korucuları ile sivil vatandaşlara, öğrenim durumlarına göre 657 sayılı Kanun uyarınca tespit edilen giriş derece ve kademeleri ve genel idare hizmetleri sınıfı esas alınarak her yıl bir kademe, her üç yılda da bir derece verilmek suretiyle, eğitim durumlarına göre yükselebilecekleri en son derece ve kademeye kadar intibaklarının yükseltilerek, aylıklarda artış yapılması hakkı tanınmıştır.

Bu madde kapsamında yapılacak intibak yükseltmesi işlemlerinde, erbaş ve erlerin ölüm ya da terhis tarihlerindeki, güvenlik korucularının görevden ayrılış tarihi ya da ölüm tarihindeki, sivil vatandaşlardan ölen ya da yaralananlar için ölüm ya da yaralanma tarihindeki öğrenim durumları esas alınacaktır. Bu tarihlerden sonra bir üst öğrenimin bitirilmesi halinde, yeni öğrenim durumu esas alınarak intibak yükseltme işlemi yapılmayacaktır. Sivil vatandaşların ölüm ya da yaralanma tarihindeki öğrenim durumu esas alınarak, aylık başlangıç tarihi itibarıyla intibak yükseltmesi işlemleri yapılacaktır.

Harp malulleri için öğrenim durumlarının bir üst derece ve kademesi başlangıç derece ve kademesi olarak kabul edilecektir.

3713 sayılı Kanun kapsamında bulunan erbaş ve erlerden dört yıllık yükseköğrenime kadar öğrenim görenlerin intibakları 10 uncu derecenin 1 inci kademesinden, 4 yıl ve üstü öğrenim görenlerin

intibakları ise 8 inci derecenin 1 inci kademesinden başlatılarak yükseköğrenim mezunu gibi 1 inci derecenin 4 üncü kademesi +2200 ek gösterge intibakına yükseltilecektir. Bu kişilerden askerlik görevi öncesi kamuda görev alanlardan, bu görevleri nedeniyle daha yüksek bir ek göstergeye yükselme imkânları varsa intibakları bu görevleri dikkate alınarak yapılacaktır. Ancak, 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde yapılan düzenleme ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda 2 yıl ya da 3 yıl süreli yüksekokullardan mezun olanlar ile bazı 4 yıl ve üstü eğitim veren fakülteler için (tıp fakülteleri gibi) 10. derecenin 1. kademesinden ya da 8. derecenin 1. kademesinden daha yüksek bir derece ve kademedan intibak yapılmasını hükme bağlamıştır. 3713 sayılı Kanunda belirlenen derece ve kademelere göre 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda daha üst bir intibak derece ve kademesi belirlenmiş olanlar için bu derece ve kademeler esas alınarak intibak yükseltme işlemleri yapılacaktır. Yine bu kapsamdaki kişilerden askerlik görevi öncesinde buldukları kamu görevleri nedeniyle hak kazanacakları ek göstergelerin daha yüksek olması durumunda uygulamada bu ek göstergeler dikkate alınacaktır.

Örnek-1 Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünde 15/10/2013 tarihinde mühendis olarak göreve başlayan ilgili, 15/12/2013 tarihinde 8. derece 2. kademe intibakında iken askerlik nedeniyle görevi ile ilişkisi kesilmiştir. Bilahare askerlik hizmetini yapmakta iken 6/3/2014 tarihinde teröristlerle girilen çatışmada yaralanması nedeniyle 13/4/2014 tarihinde terhis edilmiştir. Yaralanmasının hemen ardından talepte bulunan ilgiliye terhis tarihini takip eden aybaşı olan 1/5/2014 tarihinden geçerli olmak üzere 3713 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmıştır. Bu durumda ilgilinin intibakı 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (h) bendi uyarınca 8. derecenin 2. kademesinden başlatılarak askerlik öncesi ifa ettiği mühendislik görevi esas alınarak ek göstergesi belirlenecektir. Bir başka ifade ile ilgili 1. derece intibakına ulaştığında +3600 ek gösterge esas alınarak aylıkları hesap edilecektir.

Örnek-2 Yukarıdaki örnekte yer alan kişinin malul sayılmasına esas olayın çatışma değil de mutlak bir görev ya da eğitim sırasında ortaya çıktığını varsayarsak, bu durumda ilgiliye kamuda yaptığı görev nedeniyle ulaştığı 8. derecenin 2. kademesi intibakı esas alınarak aylıkları bağlanacak, 5434 sayılı Kanunun ek 77 nci maddesi hükmü uyarınca genel idare hizmetleri sınıfı esas alınarak intibakı yapılacaktır. Bu kişinin askerlik görevi öncesi mühendis olarak görev yapması bu kişinin mühendisler için öngörülen ek göstergelerden faydalanması sonucunu doğurmayacaktır.

Örnek-3 2 yıllık yüksek öğrenim mezunu olarak askerlik hizmetine başlayan Er (A) BTÖ mensupları ile girilen çatışmada engelli hale gelerek, 3713 sayılı Kanun kapsamında 6. derece vazife malullüğü aylığı bağlanmasına hak kazanmıştır. 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde 2 yıllık yüksek öğrenim mezunları için intibak başlangıç derecesi 10. derecenin 1. kademesi olarak belirlenmiş ise de 657 sayılı Kanunda 2 yıllık yüksek öğrenim mezunlarının intibak başlangıç derecesi 10. derecenin 2. kademesi olarak belirlenmesi nedeniyle bu derece ve kademe intibakı esas alınarak aylık bağlama ve ek 77 nci madde kapsamında terfi işlemleri gerçekleştirilecektir.

15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe teşebbüsünde yaralanması ya da ölmesi nedeniyle haklarında 6749 sayılı Kanun (667 sayılı KHK) hükümleri uygulanarak aylık bağlananların terfi işlemleri de 3713 sayılı Kanun kapsamındaki erbaş ve erler ile aynı şekilde yapılacaktır.

5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında bulunanlar, 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanan güvenlik korucuları, gönüllü güvenlik korucuları ve sivil vatandaşlar için intibak yükseltmesi hakkı 4/7/2012 tarih ve 6353 sayılı Kanun ile verilmiştir. Bu grupta yer alanlara 1/8/2012 tarihinden önceki dönemler için intibak yükseltmesi yapılmayacaktır.

İntibak yükseltme işlemleri her yıl 1 Eylül tarihi itibarıyla yapılacaktır. Erbaş ve erler için terhis tarihleri, güvenlik korucuları için görevden ayrılış tarihleri, diğer vazife ve harp malulü gruplar için ise aylık başlangıç tarihleri esas alınarak sisteme girişler yapılacaktır. Ölüm nedeniyle aylık bağlanması halinde yapılacak intibak yükseltmesi işlemlerinde, ölüm tarihi terfi başlangıç tarihi kabul edilecektir. İntibak yükseltmesi işlemleri yukarıda belirtilen tarihleri takip eden 1 Eylül tarihi esas alınarak yapılacaktır.

Uygulamada intibak yapılması için vazife malullerinden ya da dul ve yetimlerden dosya sahibinin öğrenim belgesi istenilerek intibaklar yapılmakta ise de öğrenim belgelerinin Kuruma gönderilmemesi nedeniyle intibaklarının yapılmadığı kanunen tanınan haklardan vazife malullerinin ya da hak sahiplerinin faydalanamadıkları tespit edilmiştir. Bu durumda Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurumu ile Kurumumuz arasında imzalanan veri paylaşım protokolleri kapsamında ilgililerin görevden ayrılma, terhis ya da ölüm tarihleri itibariyle öğrenim durumları tespit edilerek intibak yükseltme kodlamaları yapılacaktır. Veri paylaşım protokolleri kapsamında vazife ya da harp malulünün öğrenim durumunun tespit edilememesi halinde en düşük öğrenim seviyesi esas alınarak intibak kodlaması yapılacak, öğrenim belgesi istenerek, öğrenim belgesi Kurumumuza gönderildiğinde dosya tadil edilecektir.

Öğrenim belgesinin bulunmadığı durumlarda ilkokul mezuniyeti esas alınarak gerekli işlemler yapılacaktır. 3713 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanan er/erbaş 10 uncu derecenin 1 inci kademesinden, 5434 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi kapsamında vazife malulü erbaş ve er 15 inci derecenin 1 inci kademesinden, harp malulü erbaş ve er ise 14 üncü derecenin 1 inci kademesinden sisteme kodlanacaktır.

Daha sonra ilgililerin öğrenim durumunu gösterir belgeleri göndermeleri halinde asıl öğrenim durumuna göre gerek aylık bağlama sisteminde gerekse 4567 ekranlarında gerekli düzeltmeler yapılacaktır.

1.7.2 Bakıma Muhtaç Malullere Ek Ödeme Ödenmesi

Vazife ve harp malullüğü hükümleri uygulanarak aylık bağlanmış olanlardan, başkasının yardım ve desteği olmaksızın hayatlarını devam ettiremeyecek derecede malul olduğu tespit edilenlere, asgari ücretin net tutarının (Asgari Geçim İndirimi hariç) iki katı ayrıca ek ödeme olarak ödenecektir. Bu ödemeler malul hayatta bulunduğu süre içerisinde kendisine yapılacak, ölümleri halinde dul ve yetimlerine intikal ettirilmeyecektir.

Bu kapsamda ek ödeme yapılıp yapılmayacağının tespiti amacıyla, dosyalar sağlık kuruluna ilk defa gönderilirken; maluliyetin göreve bağlı olup olmadığı, malul olup olmadığı, maluliyet derece tespitlerinin yanı sıra dosya sahibinin başkasının yardım ve desteği olmaksızın hayatını devam ettirip ettiremeyeceği hususunun da ayrıca karara bağlanması talep edilecektir.

5434 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi kapsamında bulunanlar, 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanan güvenlik korucuları, gönüllü güvenlik korucuları ve sivil vatandaşlar için bu hak 4/7/2012 tarih ve 6353 sayılı Kanunla verildiğinden, bu gruptakilere 1/8/2012 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak ek 77 nci madde kapsamında ek ödeme ödenmeyecektir.

Sağlık Kurulunca, aylık başlangıç tarihinden sonra başkasının yardım ve desteği olmaksızın hayatlarını devam ettiremeyecek derecede malul olduğuna karar verilenlerin tadil işlemlerinde sağlık kurulu karar tarihini takip eden aybaşı esas alınarak işlem yapılacaktır. Başkasının yardım ve desteği olmaksızın hayatlarını devam ettiremeyecek derecede malul olduğuna karar verilmesi nedeniyle ek ödeme ödenenlerin, bu durumlarının ortadan kalktığına karar verilmesi halinde sağlık kurulu karar tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere ek ödemesi durdurulacaktır.

1.8. Ek 79 uncu Madde Uygulamaları

1.8.1 Ek Ödeme

5434 sayılı Kanununun ek 79 uncu maddesinin; *“Bu Kanununun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddeleri, 5510 sayılı Kanununun 47 nci maddesi, 2330 sayılı Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre harp veya vazife malullüğü aylığı üzerinden aylık bağlananlara, bu madde uyarınca ek ödeme verilir.*

... ” hükmü ile haklarında vazife ve harp malullüğü hükümleri uygulanarak aylık bağlanan erbaş ve erlere, güvenlik korucularına, gönüllü güvenlik korucularına ve sivil vatandaşlara maluliyet dereceleri esas alınarak ek ödeme ödenmesi hakkı tanınmıştır.

Ek Ödemeye Esas Gösterge Cetveli

Maluliyet Derecesi	Göstergeler
1	40000
2	36000
3	31000
4	28000
5	25000
6	22000

Ek ödemeler Ocak döneminde geçerli memur maaş katsayısı esas alınarak yılın ilk 3 ayı içerisinde ödenecektir. İlk defa aylık bağlanmış olanlara aylık başlangıç tarihinden yıl sonuna kadar geçen süre için tahakkuk ettirilecek ek ödeme takip eden yılın ilk 3 ayı içerisinde ödenecektir.

Hak sahiplerine ek ödeme ödenmesinde, ek ödeme tutarının tamamı üzerinden ödeme yapılacaktır. Ek ödeme anne ve baba tek hisse sayılmak suretiyle tüm dul ve yetimlere aylık oranlarından bağımsız bir şekilde eşit oranlar üzerinden yapılacaktır. Anne ve babanın boşanmış olması halinde ise anne ve babalara ayrı ayrı hisseler üzerinden ödeme yapılacaktır.

Dosyadan aylık almakta olan dul ya da yetimin ölüm, evlenme, yaş haddi veya göreve girme gibi herhangi bir nedenle aylıktan çıkması durumunda 1 Ocak'tan, aylıklarının kesildiği tarihe kadar geçen dönem için hak kazandığı ek ödeme tutarı bir sonraki yılın ilk 3 ayı içerisinde kendisine ya da kanuni varislerine ödenecektir.

Örnek-1 Güvenlik korucusu olarak görev yapmakta iken operasyon görevi sırasında vefat eden A'nın aylığa müstahak eşi, lisede öğrenim gören 19 yaşında erkek çocuğu, bekar iki kızı ile anne ve babası bulunmaktadır. Bu duruma göre 1/1/2015 tarihinden geçerli olarak hak sahiplerinin aylık ve ek ödeme oranları ile ek ödeme miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Hak sahibi	Aylık Oranı	Ek Ödeme Oranı	Ek Ödeme Tutarı*
Eş	10/25	1/5	710,54
Erkek Yetim	5/25	1/5	710,54
Kız Yetim	5/25	1/5	710,54
Kız Yetim	5/25	1/5	710,54
Anne	5/60	1/10	355,27
Baba	5/60	1/10	355,27

*1/1/2015 tarihinden geçerli aylık bağlanmış, 2015 yılı için hesap edilen 12 aylık ek ödeme tutarı 1 inci derece maluliyet derecesinin göstergesi ve 1/1/2016 tarihindeki memur maaş katsayısı esas alınarak tespit edilmiştir.

Örnek-2 Trafik ve yol güvenliği görevinin icrası sırasında dur ihtarına uymayan bir aracın çarpması sonucu vefat eden jandarma erin 2330 sayılı Kanun kapsamında vazife malullüğü kabul edilmiş, eşi, bir kız çocuğu ile bir de ana/baba yetimi çocuğuna aylık bağlanmıştır. Bu dosyadan ödenecek ek ödeme (tütün ikramiyesi) hak sahiplerinin aylık oranlarına bakılmaksızın eşit hisseler esas alınarak paylaşılacaktır.

Hak Sahibi	Aylık Oranı	Ek Ödeme Oranı
Eş	10/21	1/3
Ana/Baba Yetimi	6/21	1/3
Yetim	5/21	1/3

Örnek-3 Yukarıdaki dosyaya babanın dahil olduğunu varsayarsak;

Hak Sahibi	Aylık Oranı	Ek Ödeme Oranı
Eş	10/21	1/4
Ana/Baba Yetimi	6/21	1/4
Yetim	5/21	1/4
Baba	5/26	1/4

Örnek-4 Aynı dosyaya babadan sonra annenin de dahil olduğunu varsayarsak oranlar;

Hak Sahibi	Aylık Oranı	Ek Ödeme Oranı
Eş	10/21	1/4
Ana/Baba Yetimi	6/21	1/4
Yetim	5/21	1/4
Baba	5/52	1/8
Anne	5/52	1/8

Örnek-5: Dosyadan aylık alan bir eş bir de çocuk bulunmaktadır.

Hak Sahibi	Aylık Oranı	Ek Ödeme Oranı
Eş	12/20	1/2
Yetim	6/20	1/2

Kurumdan bu kapsamda vazife ve harp malullüğü aylığı almakta iken vefat eden malullerin hak sahiplerine, malulün son defa almış olduğu ek ödemenin 5 yıllık tutarı ödenerek, kapsamdan çıkarılmasına ilişkin uygulama, 6495 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1/8/2013 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır. Bu tarihten sonra maluliyeti nedeniyle vazife ve harp malullüğü aylığı almakta iken vefat eden malullerin hak sahiplerine maluliyet dereceleri esas alınarak ek ödeme ödenecektir.

6495 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 1/8/2013 tarihinden (Ağustos 2013 ödeme döneminden) önce 5 yıllık ek ödeme ödenerek kapsamdan çıkarılanlardan ek ödeme ödenmesine esas 5 yıllık süreyi dolduranlara Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, 5 yıllık süreyi Kanunun yürürlük tarihinden sonra dolduranlara ise bu tarihlerin dolumundan itibaren ek ödeme ödenmesine devam edilecektir.

Örnek-6 Dosya sahibinin 12/5/2012 tarihinde vefat ettiği, 1/6/2012 tarihi itibarıyla hak sahiplerine aylık bağlanarak 5 yıllık ek ödeme ödendiğinden;

$$12/5/2012 + 5 = 12/5/2017$$

$$31/12/2017 - 1/6/2017 = 7 \text{ ay}$$

İlgililere 2017 yılı için 7 aylık ek ödeme tahakkuku yapılarak 2018 yılı içerisinde, sonraki her yıl için ise dul ve yetimlere toplam 12 aylık ek ödeme ödenecektir.

Örnek-7 Dosya sahibinin 31/7/2006 tarihinde vefat ettiği, 1/8/2006 tarihi itibarıyla de hak sahiplerine aylık bağlanarak 5 yıllık ek ödeme ödendiği varsayıldığında;

31/7/2006 + 5 = 31/7/2011 tarihinde 5 yıllık süre dolmuş olması nedeniyle kanundaki değişiklik Ağustos 2013 ödeme döneminden geçerli olmak üzere 1/1/2014 tarihi olarak belirlenmiş olması nedeniyle; 2011 yılı, 2012 yılı ve 2013 yılının ilk 7 ayı için hak sahiplerine ek ödeme ödenmeyecektir. Bu durumdaki dul ve yetimlere 2013 yılı için 5 aylık ek ödeme tahakkuk ettirilerek 1/1/2014 tarihinden sonra ödenecektir. Bu tarihten sonra geçen her yıl için ise dul ve yetimlere toplam 12 aylık ek ödeme ödenecektir.

1.8.2. Eğitim Öğretim Yardımı

Eğitim ve öğretim yardımı, 5434 sayılı Kanunun ek 79 uncu maddesinin altıncı fıkrasında düzenlenmiştir. Eğitim ve öğretim yardımı, öğrenime devam eden; vazife veya harp malullüğü aylığı alanların, 2330 ve 3713 sayılı kanunlar kapsamında gerçekleşen olaylar nedeniyle aylık ödenen erbaş ve erlerin, 2330 sayılı Kanun uyarınca aylık bağlanan güvenlik korucusu ve sivillerin,

Vazife malûlü olduğuna karar verilenlerden, aylık bağlanmaksızın sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam edenler ile vazife malullüğü aylıkları göreve girmeleri nedeniyle kesilenlerin (iştirakçi-tütün),

Terör eyleminin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinin sağlanmasında yardımcı ve faydalı olanlardan bu faaliyetlerinden dolayı hayatını kaybeden, yaralanan veya engelli hâle gelenlerin,

kendilerine ve çocuklarına ödenmektedir.

1.8.2.1. Ödeme Şekli ve Şartları

İlköğretimde olanlar için (1.250), ortaöğretimde olanlar için (1.875), yükseköğretimde olanlar için (2.500) gösterge rakamının eylül ayında geçerli olan memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın 12 katı tutarında yılda bir kez olmak üzere ödeme yapılacaktır.

Eğitim Öğretim Yardımı = Gösterge x Katsayı x 12

2018-2019 Eğitim ve Öğretim Yardımı Tutarları

Okul	Katsayı	Gösterge	Ay	Ödenecek Tutar(TL)
İlköğretim	0,117940	1.250	12	1.769,10
Lise	0,117940	1.875	12	2.653,65
Yükseköğrenim	0,117940	2.500	12	3.538,20

İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 30/3/2012 tarihli ve 6287 sayılı Kanun ile zorunlu eğitim süresi 8 yıldan 12 yıla çıkartılmıştır. Zorunlu eğitim 4 yıl süreli ilkokul, 4 yıl süreli ortaokul ve 4 yıl süreli lise eğitimini kapsamaktadır. Bu nedenle 4 yıl süreli ilkokul eğitimini tamamlayarak 4 yıl süreli ortaokul eğitimine devam edenlere de ilköğretim öğrencileri için belirlenen eğitim ve öğretim yardımı ödenecektir.

İlköğretimde 18, ortaöğretimde 20, yükseköğretimde okuyanlar için 25 yaşına kadar öğrencilik vasfının devam etmesi şartıyla eğitim ve öğretim yardımı yapılacaktır.

Kanunun ek 79 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında aylık almakta olan malulün kendisine de çocuklar için öngörülen yaş ve öğrenim şartları dikkate alınarak eğitim ve öğretim yardımı yapılacaktır.

YÖK ve MEB kayıtları incelenerek öğrenim seviyeleri tespit edilenlerin eğitim ve öğretim yardımı ödemeleri her eğitim-öğretim yılında bir kez olmak üzere, 1 Eylül-31 Aralık tarihleri arasında hak sahiplerine toptan ödenir. Öğrenim durumu ve seviyesi tespit edilemeyen hak sahiplerinin talepleri

veya daha sonra herhangi bir şekilde bu durumun tespit edilmesi üzerine ise aynı öğretim yılı içinde eğitim öğretim yardımı ödenecektir.

Malulün öğrenim görmekte olan çocuklarına eğitim öğretim yardımı yapılabilmesi için aylığa hak kazanma koşulu aranacaktır.

Eğitim öğretim yardımı her öğretim yılı için bir defaya mahsus olarak ödenecek, aynı anda birden fazla eğitim kurumunda öğrenim görenler içinde yine en üst öğrenim durumları esas alınarak ödenecektir.

Eğitim öğretim yardımı her öğretim yılı için bir defaya mahsus olarak toptan ödeneceğinden ödeme tarihi ile öğretim döneminin bittiği tarih arasında herhangi bir tarihte mezun olma ya da öğrencilik haklarının yitirilmesi gibi hallerde ödenmiş olan eğitim öğretim yardımı yersiz ödeme gerekçesiyle borç çıkartılmayacaktır.

Vazife veya harp malulü aylığı bağlanan kişinin çocuklarının veya vefat edenlerden ilk defa aylık bağlanan yetimlerinin ek ödemeye müstahak olması halinde, eğitim ve öğretim yardımları öğrenim durumları incelenerek müracaat şartı aranmaksızın bulunulan eğitim öğretim dönemi içinde ödenecektir.

Örnek-1 Harp malullüğü kapsamında aylık alan malulün, yükseköğrenim gören ve 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) statüsünde görev yapan 22 yaşındaki erkek çocuğuna eğitim öğretim yardımı yapılmayacaktır.

Örnek-2 Vazife malullüğü kapsamında aylık alan kız yetime 24/9/2017 tarihinde 2017-2018 eğitim/öğretim dönemi için eğitim yardımı yapılmıştır. Yetimin 15/11/2017 tarihinde 5510 sayılı Kanunun 4/1-(c) kapsamında göreve girdiği tespit edilmesi halinde yetime ödenen eğitim öğretim yardımı borç çıkartılmayacaktır.

1.8.2.2. Özel Eğitim Kurumlarında Eğitim Alanlar

5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi, *“Özel eğitim okulu: Özel eğitim gerektiren bireylere hizmet veren, özel olarak yetiştirilmiş personelin bulunduğu, geliştirilmiş eğitim programlarının uygulandığı özel öğretim kurumunu,”* hükmünü,

Anılan Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi,

“Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi: Özel eğitim gerektiren bireylerin konuşma ve dil gelişim güçlüğü, ses bozuklukları, zihinsel, fiziksel, duygusal, sosyal, duygusal veya davranış problemlerini ortadan kaldırmak ya da etkilerini en az seviyeye indirmek, yeteneklerini yeniden en üst seviyeye çıkarmak, temel öz bakım becerilerini ve bağımsız yaşam becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla faaliyet gösteren özel öğretim kurumlarını” hükmünü,

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesinin (m) bendi,

“Özel eğitim okulu: Engelli bireylere hizmet veren, özel olarak yetiştirilmiş personelin bulunduğu, geliştirilmiş eğitim programlarının uygulandığı; özel eğitim anaokulu, ilkokulu, ortaokulu, meslek lisesi, mesleki eğitim merkezi (okulu) ve iş uygulama merkezini (okulu), Bahsi geçen Yönetmeliğin (n) bendi “Özel eğitim ve rehabilitasyon: Dil ve konuşma güçlüğü, zihinsel, fiziksel, duygusal, sosyal duygusal ve davranış problemlerine sahip engelli bireylerin engellilik halini ortadan kaldırmak ya da etkilerini en az seviyeye indirmek, yeteneklerini yeniden en üst seviyeye çıkarmak ve topluma uyumlarını sağlamak, temel öz bakım becerilerini, bağımsız yaşam ve mesleki becerilerini geliştirmek amacıyla yapılan çalışmaların tümünü” hükmünü,

Aynı Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin (o) bendi ise

“Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi: Özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından yapılan eğitsel değerlendirme ve tamlama sonucunda destek eğitimine ihtiyacı olduğu belirlenen engelli bireylere destek eğitimi hizmeti veren özel öğretim kurumunu” hükmünü amirdir.

5580 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ve Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesinin (m) bendi kapsamında faaliyet gösteren özel eğitim okullarında eğitim alan engelli çocuklar, Kanunun ek 79 uncu maddesinin altıncı fıkrasının *“...8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamında faaliyet gösteren özel eğitim okullarında eğitim alanlar da bu fıkranın durumlarına uygun hükümlerinden yararlanırlar.”* hükmü gereğince eğitim ve öğretim yardımından yararlanacaktır. Ancak;

- Özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından yapılan eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda destek eğitimine ihtiyacı olduğu belirlenen 5580 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre eğitim gören çocuklar,

- Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesinin (n) ve (o) bendine göre eğitim gören çocuklar,

- Yönetmeliğin 5 inci maddesine uygun olarak faaliyet gösteren Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezlerinde destek eğitimi alan engelli çocuklar,

- Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin (m) bendi kapsamında anaokulu ve öncesi eğitim gören çocuklar,

bu ödemededen faydalanamayacaktır.

Öte yandan, çeşitli kurs, dersane, etüt eğitim merkezleri, anaokulu veya kreşlerde öğrenim gören çocuklar da bu ödemededen faydalanamayacaktır.

1.8.3. Faizsiz Konut Kredisi Hak Sahipliği Belgesi

Faizsiz konut kredisi için yapılacak başvurulara, kredilerin kullanılmasına, geri ödeme süre ve yöntemlerine ilişkin usul ve esaslar, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan 13/2/2014 tarihli ve 28912 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren *“Toplu Konut İdaresi Tarafından Şehit Ailelerine, Harp ve Vazife Malulleri İle Dul ve Yetimlerine Açılacak Faizsiz Konut Kredisi Hakkında Yönetmelik”* ile belirlenmiştir.

Faizsiz konut kredisinden yararlanma hakkı bulunanlara Kamu Görevlileri Ödemeler Daire Başkanlığı ve Kurum İl Müdürlükleri tarafından *“Hak Sahipliği Belgesi”* ve *“TOKİ Kampanya Hak Sahipliği Belgesi”* düzenlenecektir.

1.8.3.1. Kapsam

2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 2 nci maddesi;

“8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesine ve 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre harp veya vazife malulü olmaları sebebiyle kendilerine aylık bağlanana bir konut ile sınırlı olmak kaydıyla Toplu Konut İdaresince faizsiz olarak kredi verilir. Aynı kanunlar kapsamına giren sebeplerle hayatını kaybedenlerin dul ve yetimleri ile harp veya vazife malullüğü aylığı almaktayken faizsiz kredi hakkından yararlanmaksızın hayatını kaybedenlerin dul ve yetimleri için ise; bir konut ile sınırlı olmak üzere, öncelikle dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse kredi kullanacak çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla aylık bağlanma koşullarına bakılmaksızın talepte bulunan çocuklarına müstereken, bu kişiler

bulunmadığı takdirde de öncelikle anaya olmak üzere ana veya babasına konut sahibi yapmak amacıyla Toplu Konut İdaresince faizsiz olarak kredi verilir.

... ” hükmünü amirdir.

5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddeleri 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesi, 2330 sayılı Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre harp veya vazife malulü olmaları sebebiyle kendilerine aylık bağlananlar,

Aynı kanunlar kapsamına giren sebeplerle hayatını kaybedenlerin dul ve yetimleri,

Harp veya vazife malullüğü aylığı almakta iken faizsiz konut kredisi hakkından yararlanmaksızın hayatını kaybedenlerin dul ve yetimleri,

Harp veya vazife malulü sayılanlardan sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam eden kamu görevlileri,

8/2/2018 tarihli ve 7091 sayılı Kanun ile onaylanan 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi kapsamına girenler,

İlgili mevzuatına göre aylık bağlanan malullerden, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle ödenmekte olan aylıkları kesilenler,

Bu haktan yararlandırılacaktır.

Ancak 3713 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi kapsamında aylık bağlanan ve emekli neviisi 560, 570, 580 olanların faizsiz konut kredisi hakkı bulunmamaktadır.

1.8.3.2. Hak Sahibinin Belirlenmesi

Hak sahipliği belgesi;

a) Malulün kendisine,

b) Ölenin veya faizsiz konut kredisi hakkından yararlanmadan vefat eden malulün aylık alan eşine,

c) Eş evlenmişse veya hayatta değilse, kredi kullanacak çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla aylık bağlanma koşullarına bakılmaksızın talepte bulunan çocuklarına müştereken,

ç) Bu kişiler bulunmadığı takdirde de öncelikle anaya olmak üzere ana veya babasına konut sahibi yapmak amacıyla bir konut ile sınırlı olmak düzenlenecektir.

1.8.3.3. Feragatname Verilmesi Hali

Hak sahibi babanın anne hayatta iken bu krediyi kullanabilmesi için, anne tarafından hakkını kullanmaktan vazgeçtiğini belirten noter onaylı feragatname, Kurumumuza dilekçe ekinde gönderilecektir.

Çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla, feragat eden hak sahibi çocukların, lehine feragat ettiği kardeşini belirten noter onaylı feragatnameyi Kurumumuza göndermesi durumunda, feragat banka tarafından dikkate alınacağından, düzenlenen faizsiz konut kredisi Hak Sahipliği Belgesi ile birlikte feragatnamenin aslı ilgiliye iade edilecektir. Bir nüshası da dosyasında saklanacaktır.

Yönetmelik hükümleri gereğince;

eşin çocukları lehine,

eşin kayınvalide/kayınpederi lehine,

çocukların anneleri, büyükanne/büyükbabaları lehine

faizsiz konut kredisi haklarından feragat etmeleri mümkün değildir.

1.8.3.4. Hak Sahipliği Belgesi Düzenlenirken Dikkat Edilecek Hususlar

İlgililerin talepte bulunması halinde Yönetmelik kapsamında yararlanma hakkı bulunup bulunmadığı, daha önce kullanıp kullanmadığı kontrol edilecektir. Yararlanma hakkı bulunması halinde “Faizsiz Konut Kredisine Hak Sahipliği Belgesi” ve “TOKİ Kampanya Hak Sahipliği Belgesi” düzenlenecektir.

Hak sahipliği belgesi Kurumumuzdan aylık alan ve almayan maluller ile dul ve yetimler için farklı formlar ile düzenlendiğinden hangi belgenin düzenleneceği hususuna dikkat edilecektir.

Kredinin bir defa kullanılmasından sonra diğer hak sahiplerine kredi yeniden verilemeyeceğinden yeni bir hak sahipliği belgesi düzenlenmeyecek ve talepleri yönetmelik gereği reddedilecektir.

Hak sahipliği belgesini alıp krediyi kullanmayan kişilerin aynı belgeyi tekrar talep etmesi halinde yenisi düzenlenmeden önce daha önce gönderilen belgenin aslı istenecektir. Ancak gönderilen belgenin kaybedildiği beyan edilmiş ise yeni belgenin üzerine “zayıfından düzenlenmiştir” yazılarak yenisi gönderilecektir.

1.8.3.5. Faizsiz Konut Kredisine Borcunun Tahsili

Aylık almakta iken faizsiz konut kredisini kullananların banka tarafından Kurumumuza bildirilmesinden itibaren kredi borcu, Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından ilgililerin aylığından 1/4 oranında tahsil edilecektir.

Ancak, kredi kullanan hak sahibinin ölümü halinde, hak sahibi olan ve maaş almaya devam eden kişi varsa bankaya bildirilecektir. Maaş bağlanacak hak sahibinin bulunmaması durumunda ise son ödenen taksit tutarının % 25 fazlası,

Krediyi kullanıp aylığı kesilenlerin kalan kredi borcu ise en son aylığının 1/4'ünün % 25 fazlası,

Maaş bağlanmamış ya da maaşı kesilmiş müşterek kredi açılmış çocukların geri ödemelerinde ise, geri ödemelerin başladığı tarihte maaşa bağlanmış çocukların geri ödemeye esas olarak tahsil edilen maaşının 1/4'ünün % 25 fazlası,

Malullerden sınıf veya görev değiştirerek çalışmalarını ve maaşlarını da bu kurumlardan almaları halinde kredi kullanılacak aydan önceki son maaşının 1/4'ünün % 25 fazlası,

8/2/2018 tarihli ve 7091 sayılı Kanun ile onaylanan 670 sayılı KHK'nın 9 uncu maddesi kapsamında Kurumumuzca aylık bağlanamayan kişilerin kullandığı kredinin geri ödemesinde aylık bağlanma şartı aranmaksızın esas alınan en düşük maluliyet derecesinin karşılığı olan aylığın 1/4'ü oranına denk gelen tutarın başlangıç taksiti esas alınması suretiyle her altı aylık dönemde bir önceki altı aylık dönemdeki memur maaşlarında yapılan artış oranına göre Toplu Konut İdaresince her dönem için yeniden hesaplanan tutarı aylık taksit kabul edilerek, ve ilgililer/varisler tarafından bankaya ödenecektir.

Kurum, kredi kullananlardan her ne suretle olursa olsun maaş veya aylığı kesilenlerin maaş veya aylıklarının kesildiğini ve bakiye borçlarını bankanın genel müdürlüğüne bildirilecektir. Maaş veya aylığının kesildiği tarihten sonra Kurumumuz tarafından, bankaya yatırılan bir miktar varsa bankaca kuruma iade edilecektir.

1.9. Dul ve Yetimler

5434 sayılı Kanununun mülga 67 nci maddesi ile;

- Karı,
- Koca,
- Çocuklar,
- Ana ve baba

Dul ve yetim olarak tanımlanmıştır. Ancak aylık bağlanması ve kesilmesi yönüyle kız ve erkek çocuklar birbirinden farklı hükümlere tabi tutulduğundan, çocuklar iki farklı başlık altında incelenecektir.

Dul ve yetim kayıtları sisteme yüklenirken her bir grup için ayrı emeklilik neveleri kullanılacaktır.

Dul ve Yetim	Emeklilik Nevinin Son Rakamı
Erkek Eş	1
Kadın Eş	2
Kız Yetim	3
Erkek Yetim	4
Anne	5
Baba	6
Malul Erkek Yetim	7
4/1-(c) Sigortalısı Eş	8
4/1-(c) Emeklisi Eş	9

1.9.1. Aylık Bağlanmasına Engel Teşkil Eden Haller

- Kendisinden aylık bağlanacak iştirakçiyi veya emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı alanı; Kasten ve haksız yere öldüren veya öldürmeye teşebbüs edenlere veya adi malul sayılacak hale getirenlere,

- Kendisine aylık bağlatacak iştirakçiye veya emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alana veya ailesine karşı ağır bir cürüm işlediğinden veya bunlara karşı kanunen mükellef olduğu vazifeleri ifada büyük bir kusur irtikap eylediğinden dolayı ölüme bağlı bir tasarrufla mirastan ıskat edilenlere,

- Evli kız ve erkek çocuklarla anaya,

- Türk vatandaşlığından çıkarılan, Türk vatandaşlığını bırakan, yabancı memleket uyruğuna girenlere (Türk vatandaşlığını muhafaza edenler ve mavi kartlılar hariç),

- 5510 sayılı Kanununun 56 ncı maddesi kapsamında boşandığı eşi ile birlikte yaşadığı tespit edilen eş ve kız çocuklara,

Aylık bağlanmayacaktır.

Ancak, 2330 sayılı Kanununun 4 üncü maddesi gereği haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylığa hak kazananlara vatandaşlık şartı aranmaksızın aylık bağlanacaktır.

1.9.2. Eşlere Aylık Bağlanması

Kanunda eşe aylık bağlanması için sadece evli bulunmama şartı bulunmaktadır. Aylık almakta olan dul eşin evlenmesi halinde aylıkları kesilecektir.

Kendisinden başka aylık bağlanacak çocuğu bulunmayan dul eşin aylık bağlama oranı % 75'tir. Eşin 4/1-(c) statüsünde göreve girmesi ya da bu kapsamda aylığa hak kazanması halinde aylık oranı %50'nin üstüne çıkmayacaktır. Aylık bağlandıktan sonraki bir tarihte 4/1-(c) statüsünde göreve giren ya da aylık bağlananların aylıkları bu tarihleri takip eden aybaşından geçerli olmak üzere tadil edilecektir.

Türk vatandaşlarıyla evlenmiş yabancı uyruklu kadın eşlere, Türkiye'de ikamet ettikleri sürece, mütakabiliyet esaslı da dikkate alınarak aylık bağlanacaktır.

Boşanma süreci devam ederken eşin vefat etmesi durumunda evlilik birliğinin sona ermesi ise boşanma kararının kesinleşmesi ile hüküm ifade etmektedir. Bu bağlamda, boşanma davası devam ederken vefat eden kişinin eşinin hak sahipliği hususunda;

- Ölen kişinin mirasçıları tarafından Türk Medeni Kanununun 181 inci maddesine göre boşanma davasına devam edilmemişse, evlilik boşanma ile değil ölüm ile sonuçlandığından sağ kalan eş Kanun hükümlerine göre aylık bağlanacaktır.

- Ölen kişinin mirasçılarından birinin Türk Medeni Kanununun 181 inci maddesine göre davaya devam etmesi ve mahkeme kararı ile hayattaki eşin kusurlu olduğunun tespit edilmesi halinde aylık bağlanmayacaktır.

- Hayattaki eşin hak sahipliği sıfatının söz konusu karar kesinleşene kadar devam ettiği hususu göz önüne alındığında, vazife malulünün ölüm tarihinden kararın kesinleşme tarihine kadar geçen süre için eşe aylık bağlanacak ve kesinleşme tarihini takip eden ödeme dönemi başından itibaren aylık kesilecektir.

Eşler arasında yaş farkının 30 ve üzerinde bulunduğu hallerde, ölüm tarihi itibarıyla evliliğin 10 yıldan daha az sürmesi veya müşterek çocuğun bulunmaması durumlarında eşe bağlanacak aylıklar %50 oranında azaltılacaktır. Bu durumda dosyadan bağlanan aylığın alt sınırın altında kalması halinde dosya aylığı alt sınıra yükseltilerek eşe bağlanacak tutar hesap edilecektir. Eş adına hesaplanan aylık tutarları alt sınır altında kalması halinde ikinci bir defa alt sınıra yükseltme işlemi yapılmayacaktır. Eşlerin müştereken bir çocuğu evlat edinmesi halinde de aylık %50 oranında azaltılarak ödenecektir.

Örnek-1 Kurumumuzdan 2.567,49.-TL aylık almakta olan 65 yaşındaki 6. Derece vazife malulü (A) 12/11/2018 tarihinde vefat etmiştir. Aylığa müstahak 28 yaşında iştirakçi dul eşi bulunmaktadır. Evlilik süresi 9 yıl olan ilgililerin müşterek çocuğu bulunmamaktadır.

İştirakçi dul eşe %50 oranı üzerinden hesap edilen aylık tutarı 1.283,75.-TL olup, bu tutar 1/7/2018 tarihi itibarıyla Kanunda tek kişi için öngörülen alt sınır aylığı olan 1.652,89 TL' nin altında olduğundan dosya aylığı bu tutara yükseltilecektir. Ancak, evlilik süreleri 10 yıldan az olduğundan ve müşterek çocukları da bulunmadığından dul eşe 1.652,89 TL'nin yarısı olan 826,45.-TL aylık bağlanacak bu tutar tekrar alt sınır aylığına yükseltilemeyecektir.

Dul aylığı almakta iken evlenenlerin aylıkları evlenme tarihini takip eden aybaşından itibaren kesilecektir. Ancak harp malulü ile evlenen kadının aylıkları kesilmeyecektir.

Evlenmesi nedeniyle aylıkları kesilen eşlere, sonradan boşanmaları ya da bir başka sebeple evliliğin son bulması halinde zamanaşımı hükümleri de dikkate alınarak boşanma tarihini takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanacaktır. Sonradan evlendiği eşinin ölümü nedeniyle, ikinci eşinden de ölüm aylığına hak kazanan dul eşe, bu aylıklardan tercih ettiği aylığı bağlanacaktır.

Boşanarak aylık bağlanan eşlerin aylıkları, boşandıkları eşleriyle fiilen yaşadıklarının tespiti halinde 1/11/2008 tarihinden geriye gitmemek üzere kesilecek, yersiz ödemeler 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi hükümlerine göre tahsil edilecektir.

1.9.3. Kız Çocuklara Aylık Bağlanması

Kız çocuklara aylık bağlanması koşulları 5434 sayılı Kanunun mülga 75 inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre evli bulunmayan kız çocuklarına aylık bağlanacaktır. Ölüm tarihinde evli olması nedeniyle aylık bağlanamayan ya da evlenmesi nedeniyle aylıkları kesilen kız çocuklardan sonradan boşananlara, boşanma tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Ancak boşanarak aylık bağlanması talebinde bulunan kız çocuklardan, boşandığı eşiyle beraber yaşadığı tespit edilenlere aylık bağlanmayacak; bağlanmış ise bağlanmış olan aylıklar 1/11/2008 tarihinden geriye gitmemek üzere kesilerek, 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi hükümlerine göre yersiz ödemeler borç çıkartılacaktır.

Kız çocuklardan 4/1-(c) statüsünde göreve girenlerin aylıkları 5434 sayılı Kanunun mülga 99 uncu maddesine göre göreve giriş tarihlerini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere kesilecektir.

1.9.4. Erkek Çocuklara Aylık Bağlanması

Erkek çocuklara aylık bağlanmasına ilişkin koşullar 5434 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre 18 yaşını doldurmamış olanlar ile orta öğrenimde 20, yükseköğrenimde 25 yaşını doldurmamış erkek çocuklara evli olmamaları halinde yetim aylığı bağlanacaktır.

5434 sayılı Kanunun mülga 99 uncu maddesine göre 4/1-(c) statüsünde göreve giren erkek çocukların aylıkları yukarıda belirtilen yaş hadleri içerisinde olsa bile kesilecektir.

20 yaşını doldurmadan, orta öğrenimi bitirerek aynı yıl yüksek öğrenime başlayan erkek çocukların aylıkları kesintisiz olarak ödenecektir.

5434 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinin 6 ncı fıkrası “Bir yükseköğrenimin bitirilmesinden sonra ikinci bir yükseköğrenimde geçen süreler ile doktora veya ikinci defa yapılan master veyahut lisans üstü uzmanlık öğreniminde geçen sürelerle aylık ödenmez” hükmünü amirdir. Buna göre, bir yükseköğrenimin bitirilmesinden sonra ikinci bir yüksek öğrenime devam edilmesi halinde aylık ödenmeyecektir. Ancak, Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca hazırlanan listeler esas alınarak lisans eğitimini tamamlamak üzere dikey geçiş yaparak, lisans programlarına kayıt yaptıran erkek çocuklara hangi sınıftan öğrenime başladıklarına bakılmaksızın (Yabancı dille öğretim yapılan programlara kayıt için devam edilen yabancı dil hazırlık sınıfları dahil) 25 yaşını geçmemek üzere tekrar aylık bağlanacak ya da aylıkları kesintisiz bir şekilde ödenecektir.

Yükseköğrenime devam eden öğrencilerin aylıkları azami öğrencilik süreleri ve diğer şartları taşımaları halinde 25 yaşını doldurduğu tarihe kadar ödenecektir. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 6569 sayılı Kanunla değişik 44 üncü maddesinin (c) bendinde belirtilen azami süreler aşağıda gösterilmiştir.

	Hazırlık	Önlisans	Lisans		
Öğrenim Süresi	1 yıl	2 yıl	4 yıl	5 yıl	6 yıl
Azami Süre	2 yıl	4 yıl	7 yıl	8 yıl	9 yıl

Yükseköğretim Kanununun 26/11/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe giren geçici 67 nci maddesi ile de **bu tarihte yükseköğretim kurumlarında kayıtlı olan öğrenciler** bakımından azami sürelerin hesaplanmasında, daha önceki öğrenim süreleri dikkate alınmayacağı öngörülmüştür. Diğer bir ifadeyle, 26/11/2014 tarihi itibarıyla öğrencilik kaydı bulunan yükseköğretim kurumu öğrencileri için azami süreler yeniden başlatılmıştır. Kurumumuzca öğrenci çocuklara aylık ödenmesinde azami öğrenim süreleri esas alındığından, azami sürelerde öğrencilik haklarının devam edip etmediği hususunda gerekli değerlendirmeler yapılırken söz konusu geçici 67 nci madde ile uzatılan yeni azami süreler dikkate alınacaktır.

Örnek-1 Kurumdan emekli aylığı almakta olan (B) 12/5/2018 tarihinde vefat etmiştir. Ölüm tarihinden önce 4 yıllık yüksek öğrenimi bitiren ve hali hazırda 2 yıllık yükseköğrenime devam eden oğlu (A) aylık talebinde bulunmuş ise de (A)'nın talebi ikinci yükseköğrenime devam etmesi nedeniyle reddedilecektir.

Örnek-2 Kurumdan emekli aylığı almakta olan (B) 12/5/2018 tarihinde vefat etmiştir. Ölüm tarihinden önce 2 yıllık yüksek öğrenimi bitirmiş ve hali hazırda dikey geçişle 4 yıllık yükseköğrenime devam eden oğlu (A) aylık talebinde bulunmuştur. Bu durumda (A)'ya yaş ve diğer koşullarda dikkate alınarak aylık bağlanacaktır.

Aynı anda iki farklı yükseköğrenim programına devam edenlerin yükseköğrenim programlarından herhangi birinden mezun olması aylık kesme nedeni oluşturmayacak, diğer öğreniminden dolayı 25 yaşın dolmasına kadar aylıklarının almaya devam edecektir.

Ölüm nedeniyle yetim aylığı talebinde bulunan erkek çocuğun, emeklinin kendisi hayatta iken herhangi bir fakülte ya da yüksekokuldan mezun olması durumunda aylığa müstahak olup olmadığı yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda tespit edilecektir.

Erkek çocukların Kanunda belirlenen öğrenim koşullarına bağlı olarak, yaş hadlerinin doldurmaları halinde aylıkları kesilecek ise de tedavisi mümkün olmayan hastalık veya engellilik hallerinin çalışmalarına engel olacak derecede malul olduğu Sağlık Kurulunca karara bağlanan ve aynı zamanda da 5434 sayılı Kanunun 108 inci maddesi hükümleri uyarınca muhtaç olan erkek çocuklara yaş şartı aranmaksızın müracaat tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır. Kurumdan yetim aylığı almakta iken malul ve muhtaç hale gelenlerin aylıkları kesintisiz bir şekilde ödenecektir. Evlenme 5434 sayılı Kanunda aylık kesme nedeni oluştursa da malul erkek çocukların evlenmesi halinde aylıkları kesilmeyecektir.

Yetim aylığı almakta iken askerlik görevini er olarak yapanların, öğrenci olmaları kaydıyla aylıkları kesilmeyecek, yedek subay olarak görev yapanların aylıkları ise okul süresi sonunda subaylığa nasp edildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren kesilecektir.

1.9.5. Ana/Baba Yetimleri

Ölenin önceki eşinden olan ya da af kanunlarına göre tescil edilen çocukları ile ölümle hem anneden hem de babadan dolayı yetim sıfatı kazanan çocuklar ana/baba yetimi olarak tanımlanmıştır. Çocukların aylık hisseleri % 25 oranına göre tespit edilirken ana/baba yetimi çocukların aylık hisseleri % 30 oranına göre tespit edilecektir.

Örnek-1 Kurumdan aylık almakta iken vefat eden vazife malulünün aylığa müstahak bir çocuğu ve annesi bulunmaktadır. Ana/baba yetimi uygulamasında çocuğun oranı 24/55, annenin oranı da 20/55 olarak belirlenmesi gerekmekte ise de, 5434 sayılı Kanunun 72 nci maddesinde anne ve/veya babanın aylığa girmesi halinde dosyadan aylık almakta olan diğer dul ve yetimlerin aylıklarında herhangi bir azalmaya yol açmayacağı hükme bağlandığından ana/baba yetimi çocuğun aylık oranının 10/20, annenin oranının da 20/55 olması gerekmektedir

Örnek-2 Vazife malulünün ölümü ile aylık bağlanmasına hak kazanan eş, kız çocuk ve bir ana/baba yetimi bulunduğu, eşi 10/21, kız çocuğa 5/21, ana baba yetimi çocuğa 6/21 oranında aylık bağlanacaktır.

Örnek-3 Vazife malulünün ölümü ile aylık bağlanmasına hak kazanan 3 çocuktan birisi ana/baba yetimi olduğunda ana/baba yetimi çocuğa 6/16, diğer çocuklara 5/16 oranı üzerinden aylık bağlanacaktır.

1.9.6. Ana ve Babalara Aylık Bağlanması

Ana ve babalara aylık bağlanması 5434 sayılı Kanunun 72 nci maddesinde düzenlenmiştir.

6353 sayılı Kanun ile getirilen düzenleme ile vazife malullüğü türüne bakılmaksızın, tüm anne ve babalara, malul ve muhtaç olma, evli olmama, dul olma ya da iştirakçi olmama gibi şartlar aranmadan aylık bağlanacaktır. Ancak, 5434 sayılı Kanunun 77 ve 92 nci maddelerinde öngörülen diğer şartların varlığı halinde ana ve babalara aylık bağlanmayacaktır.

Dul ya da boşanmış annenin evlenmesi halinde aylıkları kesilmeyecektir.

Babaya bağlanan aylıklar anneye eşitlikle paylaşılacaktır. Anne ve babanın boşanmış olması halinde her biri ayrı yetimler olarak değerlendirilerek aylık bağlama oranları buna göre tespit edilecektir.

Anne ve babaya bağlanan aylıklar hiçbir şekilde dosyadan aylık almakta olan diğer dul ve yetimlerin aylık miktarlarında azalmaya neden olmayacaktır.

Ayrıca, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi kapsamında aylık bağlanan, yedek subay okulu öğrencileri, erbaş ve erlerin anne ve babalarına bağlanan aylıkların toplam tutarı asgari ücretin net tutarının (AGİ hariç) altında olmayacaktır.

Anne ve baba aylıklarının asgari ücretin net tutarının altında kalmaması için aylık bağlama programlarında kanun numaralarından üçüncüsüne “6353” sayılı Kanun girilecektir.

Örnek-1 Askerlik görevini yapmakta iken nöbet değişimi sırasında nöbet arkadaşının şaka yapmak amacıyla doğrulttuğu silahın kazara ateş alması sonucu 3/8/2017 tarihinde vefat eden ilkökul mezunu erin hak sahibi durumda eşi, 2 çocuğu, anne ve babası bulunmaktadır. Aylık başlangıç tarihi 1/9/2017'dir. Dul ve yetimlere bağlanacak aylık miktarları ve aylık oranları aşağıda gösterilmiştir. 2017 yılı için belirlenmiş asgari ücretin net tutarı 1.270,75.-TL'dir.

Yakınlık	Aylık Oranı	Sistemde Hesaplanan Aylık	Ödenen Aylık
Eş	10/20	1.813,99.-TL	1.813,99.-TL
Çocuk	5/20	906,99.-TL	906,99.-TL
Çocuk	5/20	906,99.-TL	906,99.-TL
Anne	5/50	362,80.-TL	635,38.-TL
Baba	5/50	362,80.-TL	635,38.-TL

Yukarıdaki örnekte anne ve baba adına sistemde hesaplanan aylıklar 362,80.-TL olmasına rağmen, aylıkların toplamı asgari ücretin net tutarı esas alınarak yükseltilecektir.

Primsiz sistemde vazife malullerine bağlanan aylıklar anne baba istisnası dışında genel olarak 5434 sayılı Kanunda belirlenmiş oranlar dikkate alınarak paylaşılacaktır. Ancak, 667 sayılı KHK kapsamında dul ve yetimlere bağlanan aylıklar hiçbir şekilde malulün ya da ölenin kendisine bağlanacak aylıklardan daha düşük olmayacaktır.

Örnek-2 15/7/2016 tarihinde meydana gelen darbe teşebbüsünde yaralanması nedeniyle 4. derece vazife malullüğü aylığı almakta iken 2/2/2018 tarihinde vefat eden ilkökul mezunu (A)'nın aylığa müstahak sadece çalışmayan eşi bulunmaktadır. Ölüm tarihi itibarıyla (A)'ya 3.029,45.-TL Aylık ödenmektedir. Bu durumda;

Hak Sahibi	5434 Aylık Oranı	5434 Aylık Tutarı	667 Aylık Oranı	667 Aylık Tutarı Eşe Bağlanacak Aylık
Eş	15/20	2.272,09	10/10	3.029,45

Yukarıdaki örnekte (A)'nın anne ve babasının da aylık talebinde bulunduğunu varsayarsak;

Hak Sahibi	5434 Aylık Oranı	5434 Aylık Tutarı	667 Aylık Oranı	667 Aylık Tutarı Eşe Bağlanacak Aylık
Eş	15/20	2.272,09	10/10	3.029,45
Baba	6/40	454,41	6/40	454,41
Anne	6/40	454,41	6/40	454,41

1.10. Alt Sınır Aylıkları

5434 sayılı Kanunun ek 19 uncu maddesine göre vazife malullüğü aylıkları 14 üncü derecenin 2 nci kademesi üzerinden 30 fiili hizmet yılı için hesaplanacak aylıklardan daha düşük olamayacaktır.

Dul ve yetim aylığı bağlanan dosyalarda, aylık bağlanan kişi sayısı 1 ise bu tutarın %80'inden, iki kişi ise %90'ından, 3 kişi ise %100'ünden daha düşük miktarda aylık bağlanmayacaktır.

Harp malullüğü aylıklarında alt sınır aylığı hesap edilirken, alt sınır aylıklarına harp malullüğü zammı ayrıca ilave edilecektir.

Örnek-1 Ortaokul mezunu olarak 6. derece harp malullüğü aylığı almakta iken 17/9/2017 tarihinde vefat eden erin aylığa müstahak sadece babası bulunmaktadır. İlgilinin intibakı 10. derecenin 2. kademesidir. Aylık başlangıç tarihi 1/10/2017'dir.

Harp malulüne son defa ödenen aylık tutarı olan 2.576,75.TL'nin, %50'si olan 1.288,38.-TL babaya bağlanacak aylık miktarını oluşturmaktadır. Ancak bahse konu dönemde tek kişi için belirlenmiş alt sınır aylığı tutarı 1.439,39.-TL ise de vefat eden harp malullüğü olduğu için 6. derece harp malullüğü göstergesi olan 400 gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın aylık hissesine denk gelen harp malullüğü zammı tutarının tek kişi alt sınır aylığına eklenecek ödenecek aylık bulunacaktır.

$$HMZ=400 \times 0,102706=41,08$$

$$HMZ \text{ Hisse} \% 50=20,54$$

Babaya Bağlanacak Aylık = Tek kişi Alt Sınır Aylığı+HMZ Hisse

$$1.439,39+20,54=1.459,93.-TL$$

Ölüm tarihi itibariyle, eşler arasında 30 yaş üstünde bir fark bulunanlardan, evlilik süresi 10 yıldan daha kısa olan ya da müşterek çocukları bulunmayanların dul eşine %50 oranında azaltılarak ödenecek aylıklar için ayrıca alt sınıra yükseltme işlemi uygulanmayacaktır.

1.11. Evlenme İkramesi

5434 sayılı Kanunun mülga 90 ıncı maddesi hükmü uyarınca evlenmeleri nedeniyle aylıkları kesilen eş, kız çocuklar ve anneye almakta oldukları son aylıklarının 12 katı tutarında evlenme ikramiyesi ödeneceği düzenlenmiştir. Ancak, annelere vazife malullüğü kapsamında şartsız aylık bağlandığından, evlenmeleri halinde aylıklarının kesilmemesi nedeniyle evlenme ikramiyesi de ödenmeyecektir.

Örnek-1 Askerlik görevini yapmakta iken, paraşüt atlayışı sırasında vefat eden oğlundan dolayı harp malullüğü aylığı almakta olan anne, evlenmesi nedeniyle evlenme ikramiyesi ödenmesi talebinde bulunmuştur. 5434 sayılı Kanunun 90 ıncı maddesi hükmünde evlenmeleri nedeniyle aylıkları kesilen eş, kız çocuk ve anneye evlenme ikramiyesi ödeneceği belirtildiğinden, aylık kesme nedeni oluşturmayan evlenmesi nedeniyle talepte bulunan anneye evlenme ikramiyesi ödemeyecektir.

Evlenme ikramiyesi ödenmesi için herhangi bir talep şartı aranmayacak, evlenme nedeniyle yapılacak tadil işlemi ile ilgilinin nüfus kayıtlarında görünen adresi esas alınarak tahakkuk ettirilecektir.

Harp malullüğü dosyalarından evlenme ikramiyesi ödenirken, evlenme ikramiyesi hesaplanmasında harp malullüğü zammı dikkate alınmayacaktır.

Evlenme ikramiyesi bir defaya mahsus olarak ödenecektir. Evlenme nedeniyle aylıkların kesildiği tarih itibariyle dosyadan aylık almakta olan diğer hak sahiplerinin aylıkları yeni duruma göre tespit edilecek oranlar üzerinden yükseltilecektir.

Bir yıllık sürenin dolumundan önce boşanma, fesih ya da butlan nedeniyle evliliğin son bulması durumunda, evlenme ikramiyesinin on iki aydan eksik kalan sürelerine denk gelen tutar borç çıkarılacaktır. Bu durumda bulunan kişinin sonradan bir daha evlenmesi halinde evlenme ikramiyesi ödenmeyecektir. Bir yıllık süre dolmadan evlenilen eşin vefat etmesi halinde evlenme ikramiyesi borç çıkarılmadan, talep üzerine ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Örnek-2 10/1/2017 tarihinde evlenmesi nedeniyle aylıkları kesilerek evlenme ikramiyesi ödenen kız çocuk, kayıtlara 15/3/2017 tarihinde geçen dilekçesi ile eşinin 25/2/2017 tarihinde vefat ettiğini belirterek, tekrar aylık bağlanması talebinde bulunmuştur. Bu durumda talep sahibine 1/3/2017 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlanarak, evlenme ikramiyesi borç çıkartılmayacaktır.

Örnek-3 15/3/2017 tarihinde evlenmesi nedeniyle aylıkları kesilerek evlenme ikramiyesi ödenen kız çocuk kayıtlara 15/7/2017 tarihinde geçen dilekçesi ile 10/7/2017 tarihinde boşandığını

belirterek, tekrar aylık bağlanması talebinde bulunmuştur. Bu durumda talep sahibine 1/8/2017 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlanarak, on iki aydan eksik kalan 8 aylık süreye ilişkin olarak ödenmiş evlenme ikramiyesi borç çıkartılarak aylıklarından kesilmek suretiyle tahsil edilecektir. Boşanması nedeniyle tekrar aylığa giren kız çocuğunun 17/10/2018 tarihinde tekrar evlenerek, evlenme ikramiyesi ödenmesi talebinde bulunması halinde, Kanunda bir defaya mahsus evlenme ikramiyesi ödeneceği öngörülmesi nedeniyle talep reddedilecektir.

1.12. Ölüm Yardımı

Ölüm yardımı ödenmesinin usul ve esasları 5434 sayılı Kanunun mülga ek 4 üncü maddesinin; *“Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde, sağlığında beyanname ile gösterdiği kimseye, eğer beyanname vermemiş ise ailesine, almakta olduğu emekli aylığının (harp malullüğü zammı hariç) bir aylık tutarı yardım olarak ve tediye emri beklenmeksizin emekli maaşını veren kurum tarafından ödenir.*

... ” hükmü ile belirlenmiştir.

Ayrıca maddede ölüm yardımı tutarının 4598 sayılı Kanunun 7 inci maddesinin (c) fıkrası kapsamında yapılacak yardımdan daha düşük olamayacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre ölüm yardımı ödenmesinde vazife ya da harp malulünün almakta olduğu aylık ile en yüksek devlet memuru aylığının iki katı karşılaştırılarak, yüksek olan tutar üzerinden ölüm yardımı ödenecektir. En yüksek devlet memurunun ek göstergesi olan 8000 rakamı ile 1 inci derecenin 4 üncü kademesi için belirlenen 1500 gösterge rakamının toplanarak bulunan 9500 gösterge rakamının, ölüm tarihinde geçerli olan memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu hesaplanacaktır.

1/1/2018 tarihi itibarıyla en yüksek devlet memuru aylığının iki katı;

$[(8000+1500) \times 0,108550] \times 2 = 2.062,45.-TL$

Ölüm yardımı,

1- Emeklinin sağlığında verdiği beyanname ile gösterdiği kimseye,

2- Beyanname vermemiş ise eşine,

3- Eşi yoksa çocuklarına,

4- Eşi ve çocukları yoksa ana ve babasına,

5- Ana ve babası da yoksa kardeşlerine,

6- Kardeşleri de yoksa yapılacak ölüm yardımı tutarını geçmemek üzere, fatura tutarı kadar masrafları kendilerinin yaptığını belgeleyenlere ödenecektir. 3. kişilere yapılacak ödemelerde aksine herhangi bir başvuru, bilgi ya da beyan bulunmadığı sürece, başka bir onay ya da belge talep edilmeyecektir.

Diğer taraftan, Türk Medeni Kanununun 48 inci maddesinde yer alan “Tüzel kişiler, cins, yaş, hısımlık gibi yaradılış gereği insana özgü niteliklere bağlı olanlar dışındaki bütün haklara ve borçlara ehildirler.” hükmü uyarınca, vefatlarında ölüm yardımı tutarının gerçek veya tüzel kişiye/kişilere ödenmesi yönünde yazılı beyanları bulunanların, ölüm yardımı tutarının beyanda bulunduğu gerçek veya tüzel kişiye/kişilere ödenecektir.

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı almakta iken, gaipliğine karar verilenlerden dolayı ölüm yardımı ödenmeyecektir.

Dul ve yetim aylığı almakta iken vefat edenlerden dolayı ölüm yardımı ödemesi yapılmayacaktır.

1.13. 670 ve 675 Sayılı KHK Uygulamaları

29/10/2016 tarih ve 29872 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 675 sayılı KHK (7082 sayılı Kanun) ile değişik 670 sayılı KHK’nın (7091 sayılı Kanun) 9 uncu maddesi;

“15/7/2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe teşebbüsü ve terör eylemi ile bu eylemlerin devamı niteliğindeki eylemlerin ortaya çıkarılması, etkilerinin azaltılması veya bertaraf edilmesinin

sağlanmasında yardımcı ve faydalı oldukları sırada yaralandıkları, tedavi amacıyla başvurdukları hastane ve sağlık kuruluşlarının kayıtları esas alınmak suretiyle, ilgili valinin teklifi üzerine İçişleri Bakanlığı Nakdi Tazminat Komisyonu tarafından karara bağlanan kamu görevlileri ile sivillerden, 3713 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında aylık bağlama şartları oluşmayanlara, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile belirlenmiş esas ve usuller çerçevesinde engellilik ve yaralanma derecesine göre belirlenecek tazminatın beş katı tutarında nakdi tazminat ödenir.

Birinci fıkra kapsamında tazminat hakkından yararlandırılanların kendisi veya eş ve çocuklarından birisi, eşi veya çocuğu yoksa kendisi veya anne, baba veya kardeşlerinden birisi olmak üzere toplam bir kişi hakkında, 3713 sayılı Kanununun ek 1 inci maddesindeki istihdama ilişkin hükümler uygulanır.

Birinci fıkra kapsamında tazminat hakkından yararlandırılanlar, 3713 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamında aylık bağlama şartı oluşan sivillere 3713 sayılı Kanunla sağlanan tazminat, aylık bağlama hakları ve 22/7/2016 tarihli ve 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki ek tazminat hakkı dışında kalan haklardan ve ilgili mevzuatında sağlanan diğer haklardan aynı şekilde yararlandırılır. Bu hakların kullandırılmasında aylık bağlama şartı aranmaksızın en düşük malûliyet derecesi esas alınır.” Hükmünü amirdir.

Bahse konu hüküm ile 15 Temmuz 2016 tarihindeki darbe teşebbüsünde yaralanmasına rağmen maluliyet koşullarının oluşmaması nedeniyle aylık bağlanma talebi reddedilenlerin, aylık bağlanması dışında kalan tüm vazife malullüğü haklarından faydalandırılmaları sağlanmıştır.

Buna göre;

Bu kapsamdaki kişiler “DG” rumuzlu sicil ile “280” emeklilik nevi ve iştirakçi tütün kodu ile sisteme yüklenecektir.

Aylık başlangıç tarihi 29/10/2016 olarak sisteme yüklenecek ancak 6. derece vazife malulleri için 5434 sayılı Kanununun ek 79 uncu maddesinde belirlenen gösterge rakamı esas alınarak 2016 yılı için 2 aylık ek ödeme (Tütün ikramiyesi) tahakkuku yapılacaktır. Sonraki her yıl için 12 aylık ek ödeme resen ödenecektir.

Eğitim öğretim yardımı, faizsiz konut kredisi hak sahipliği, vazife malullüğü durum belgesi gibi haklardan Kurumumuzca yararlandırılacak olup diğer haklardan istifade edebilmeleri için kapsamda yer alanların bilgileri bu hakları sunan ilgili kamu kurum ya da kuruluşları ile web servis aracılığıyla paylaşılacaktır.

Sağlık Provizyon Aktivasyon Sistemine 3713 sayılı Kanun için öngörülen kapsam kodları ile tanımlanacaktır.

Bu kapsamdaki haklardan istifade etmekte iken vefat edenlerin hak sahipleri de 5510 sayılı Kanunun aylığa müstahaklık koşulları dikkate alınarak aylık bağlama sistemine tanımlanacaktır.

1.14. Vazife ve Harp Malullüğü Aylıklarının Hesaplanması

1.14.1. Erbaş ve Erlerin Vazife Malullüğü Aylıklarının Hesaplanması

Vazife malulü kabul edilen erbaş ve erlere bağlanacak aylık, öğrenim durumlarına göre belirlenen giriş derece ve kademeleri esas alınarak, sivil vazife malulleri için öngörüldüğü şekilde hesaplanacaktır. Bir sonraki aşamada giriş derece ve kademelerinin bir üst derece ve kademesi dikkate alınarak harp malullüğü aylığı hesap edilecektir. Bilahare, vazife malullüğü aylığı ile harp malullüğü aylığı arasında oluşan farkın % 80'inin vazife malullüğü aylığına ilave edilmesi suretiyle TSK'da görev yapmakta iken herhangi bir nedenle vazife malulü olmuş bir kişiye ödenecek aylık bulunacaktır. İlgililere vazife malullüğü aylığı bağlanırken 30 yıl hizmeti varmış gibi aylık oranı tespit edilecektir. 30 yıl üstünde hizmeti bulunanların ise mevcut hizmetleri dikkate alınarak aylık oranları belirlenecektir.

Aylıkların hesaplanmasında

a) Aylık Göstergeleri,

b) Ek Göstergeler

c) Taban Aylığı

d) Kıdem Aylığı

e) Tazminat Aylığı (5434 sayılı Kanun Ek 70 inci madde) olmak üzere 5 temel unsur kullanılmaktadır. Kıdem aylığına esas herhangi bir hizmet süresi bulunmayanlar için kıdem aylığı tutarı hesaplamaya dahil edilmeyecektir.

Vazife Malullüğü durumunda hesap edilen aylıklar maluliyet derecelerine göre ayrıca artırılabacaktır. Vazife malullüğü zammı uygulanmasında 6 derece bulunmakta, ölüm hali 1. derece maluliyet olarak kabul edilmektedir. Vazife malullüğü aylığı hesaplanırken aylıklara dereceler itibariyle;

1. Derece için %60

2. Derece için %50

3. Derece için %40

4. Derece için %30

5. Derece için %20

6. Derece için %15 oranlarında ayrıca vazife malullüğü zammı verilecektir.

Son olarak hesaplanan aylıklar 6495 sayılı Kanunla değişik 2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi hükmü uyarınca %25 oranında artırıma tabi tutularak ödenecektir.

Erbaş ve erlerden, 2330 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilen bir olay nedeniyle malul hale gelenlerin kendilerine hayatını kaybedenlerin ise dul ve yetimlerine bağlanacak aylıklar da aynı şekilde hesap edilecektir.

Örnek-1 Askerlik görevini yapmakta iken 18/12/2016 tarihinde görevli olduğu mutfakta buhar kazanının patlaması sonucu yaralanan ortaokul mezunu er (A) tedavileri bitimi 2/6/2017 tarihinde terhis edilmiştir. Kayıtlarımıza 23/7/2017 tarihinde geçen dilekçe ile aylık bağlanması talebinde bulunması üzerine vazife malullüğü kabul edilmiş, Sağlık Kurulunca maluliyet derecesi 6 olarak karara bağlanmıştır. Bu kişiye müracaat tarihini takip eden aybaşı olan 1/8/2017 tarihinden itibaren, 1/7/2017 tarihinde geçerli memur maaş katsayısına göre bağlanacak aylıkları aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Malullük Derecesi : 6

Derece/Kademe : 14 / 2

1) Vazife malullüğü aylığının tespiti,

Gösterge Aylığı	:	520	x	0,102706	=	53,41
Taban Aylığı	:	1000	x	1,607645	=	1.607,65
Emeklilik Tazminatı	:	(1500 + 8000)	x	0,102706 x %55	=	536,64
Aylık Bağlanmasına Esas Tutar						2.197,70

Aylık = 2.197,70 x %80 = 1.758,16 (30 yıl hizmet üzerinden aylık bağlandığı için ABO %80'dir.)

6.DVMZ = 1.758,16 x %15 = **263,72**

2.021,88.-TL (6.DVM Aylığı)

2) Bir üst dereceden harp malullüğü aylığının tespiti,

Malullük Derecesi : 6

Derece/Kademe	: 13 / 2 (Üst derece ve kademe)	
Gösterge Aylığı	: 535 x 0,102706	= 54,95
Taban Aylığı	: 1000 x 1,607645	= 1.607,65
Emeklilik Tazminatı	: (1500 + 8000) x 0,102706 x %55	= <u>536,64</u>
Aylık Bağlanmasına Esas Tutarı		2.199,24

Aylık	= 2.199,24 x %80	= 1.759,39
6.DVMZ	= 1.759,39 x %15	= 263,91
6.DHMZ (harp malullüğü zammı)	= 400 x 0.102706	= <u>41,08</u>
	(6. DHM Aylığı)	2.064,38.-TL

3) Harp malullüğü aylığı ile vazife malullüğü aylığı arasındaki farkın %80'i bulunup,

$$2.064,38 - 2.021,88 = 42,50$$

$$42,50 \times \%80 = \mathbf{34,00.- TL (\%80 fark)}$$

4) %80 fark, vazife malullüğü aylığına ilave edilecektir.

$$2.021,88 + 34,00 = 2.055,88.-TL. (\mathbf{6. derece TSK vazife malullüğü aylığı})$$

Son olarak bu aylık, 6495 sayılı Kanunla değişik 2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi hükmü uyarınca % 25 oranında artırıma tabi tutulacaktır.

İlgiliye ödenecek aylık tutarı = 2.055,88 + (2.055,88 x %25) = 2.055,88 x 1,25 = 2.569,85.- TL olacaktır.

1.14.2. 3713 Sayılı Kanun Kapsamında Erbaş ve Erlere Bağlanacak Aylık

3713 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilen olaylar neticesinde malul hale gelen ya da ölen erbaş ve erlerin aylıklarının hesaplanması genel olarak Türk Silahlı Kuvvetleri vazife aylığı hesaplanması ile aynı şekildedir. Bu aylıkların hesap edilmesindeki temel fark giriş derece ve kademeleri ile intibaklarının ulaşacağı derece ve kademede ortaya çıkmaktadır. 6353 sayılı Kanun ile 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (h) bendinde yapılan değişiklik uyarınca 4 yıllık yüksek öğrenime (4 yıllık üniversite bölümleri hariç) kadar arada geçen tüm öğrenim seviyelerinde giriş derece ve kademeleri 10 uncu derecenin 1 inci kademesinden, dört yıl ve üzerinde yüksek öğrenim görenler ise 8 inci derecenin 1 inci derecesinden başlatılarak, Genel İdare Hizmetleri sınıfı memur unvanı esas alınarak, öğrenim durumuna bakılmaksızın üniversite mezunu gibi intibak yükseltme işlemine tabi tutulacaktır. Ancak bu kişilerin askere gitmeden evvel yaptıkları kamu görevleri nedeniyle intibaklarının daha üst derece ve kademelerden başlaması, ek gösterge açısından daha yüksek bir ek göstergeye hak kazandırması halinde bu durumlarda ayrıca dikkate alınacaktır.

Örnek-1 6/8/2016 tarihinde terör örgütü mensuplarınca sızma girişimi yapılacağı yönünde alınan duyum üzerine olay yerine araçla intikal edilirken, aracın şarampole yuvarlanması sonucu meydana gelen kazada er (A) yaralanmıştır. Vazife malullüğü kabul edilen ilgilinin hakkında ayrıca 3713 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına karar verilmiştir. Maluliyet derecesi 1 olan ilgili, ilkokul mezunudur.

Her ne kadar 657 sayılı Kanunda ilkokul mezunlarının göreve giriş derece ve kademesi 15. derecenin 1. kademesi olarak belirlenmiş ise de 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca 4 yıllık yüksek öğrenime kadar arada kalan tüm öğrenim durumları için 10. derecenin 1. kademesinden intibaklarının başlatılacağı hükme bağlanmıştır. Bu nedenle 3713 sayılı Kanun kapsamında malul olduğuna karar verilen ilgilinin giriş derece ve kademesi 10. derecenin 1.

kademesi üst derece ve kademesi de 9. derecenin 1. kademesi olarak dikkate alınarak aylıkları hesap edilecektir.

Malullük Derecesi : 1
Derece/Kademe : 10 / 1

1) Vazife malullüğü aylığının tespiti,

Gösterge Aylığı	:	590	x	0,102706	=	60,60
Taban Aylığı	:	1000	x	1,607645	=	1.607,65
Emeklilik Tazminatı	:	(1500 + 8000)	x	0,102706 x %55	=	<u>536,64</u>
Aylık Bağlanmasına Esas Tutar						2.204,89

Aylık = 2.204,89 x %80 = 1.763,91 (30 yıl hizmet üzerinden aylık bağlandığı için ABO %80'dir.)

1. DVMZ = 1.758,16 x %60 = 1058,35
2.822,26.-TL (1. DVM Aylığı)

2) Bir üst dereceden harp malullüğü aylığının tespiti,

Malullük Derecesi	:	1				
Derece/Kademe	:	9 / 1	(Üst derece ve kademe)			
Gösterge Aylığı	:	620	x	0,102706	=	63,68
Taban Aylığı	:	1000	x	1,607645	=	1.607,65
Emeklilik Tazminatı	:	(1500 + 8000)	x	0,102706 x %55	=	<u>536,64</u>
Aylık Bağlanmasına Esas Tutarı						2.207,97

Aylık = 2.207,97 x %80 = 1.766,37

1. DVMZ = 1.766,37 x %60 = 1.059,83

1. DHMZ (harp malullüğü zammı) = 1100 x 0.102706 = 112,98
(1. DHM Aylığı) 2.939,18.-TL

3) Harp malullüğü aylığı ile vazife malullüğü aylığı arasındaki farkın %80'i bulunup,

2.939,18– 2.822,26 = 116,92

116,92 x %80 = **93,53.- TL (%80 fark)**

4) %80 fark, vazife malullüğü aylığına ilave edilecektir.

2.822,26+ 93,53 = 2.915,79.-TL. (**1. derece TSK vazife malullüğü aylığı**)

Son olarak bu aylık 6495 sayılı Kanunla değişik 2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi hükmü uyarınca % 25 oranında artırılır.

İlgiliye ödenecek aylık tutarı 2.915,79 x 1,25= **3.644,74.-TL** olacaktır

1.14.3 Harp Malullüğü Aylığının Hesaplanması

5434 sayılı Kanunun mülga 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca harp malulü olan erbaş ve erlere öğrenim durumlarına göre 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde belirlenmiş olan derece ve kademesinin, bir üst derece ve kademesi esas alınarak bağlanacaktır.

Harp malullüğü kapsamında malul olan ya da ölenlerin aylık hesaplamalarında önce vazife malullüğü aylığı hesaplanacak, bulunacak tutar % 25 artırıma tabi tutulduktan sonra ayrıca maluliyet derecesi için öngörülen harp malullüğü zammı ilave edilecektir.

Harp Malullüğü Zamları	
Maluliyet Derecesi	İştirakçiler, erbaş ve erler ile sivil görevliler için
1	1100
2	950
3	800
4	600
5	500
6	400

Örnek-1 Ortaokul mezunu bir erbaşa bağlanacak harp malullüğü aylığı;

Ortaokul mezunları için 657 sayılı Kanunda giriş derece ve kademesi 14 üncü derecenin 2 inci kademesi olarak belirlenmiş ise de harp malulü erbaş ve erlere aylık bağlanırken giriş derece ve kademesinin bir üst derecesi ve kademesi esas alınacaktır. Harp malullüğü zammı ise tüm artışlar uygulandıktan sonra hesaplamaya dahil edilecektir.

Harp Malullüğü Aylığı

Malullük Derecesi	: 6		
Derece/Kademe	: 13 / 2		
Gösterge Aylığı	: 535	x 0,102706	= 54,95
Taban Aylığı	: 1000	x 1,607645	= 1.607,65
Emeklilik Tazminatı	: (1500 + 8000)	x 0,102706 x %55	= <u>536,64</u>
Emekli Aylığı Bağlanmasına Esas Aylık			2.199,24

$$\text{Aylık} = 2.199,24 \times \%80 = 1.759,39$$

$$\text{6.DVMZ} = 1.759,39 \times \%15 = 263,91$$

$$\text{6. Derece Vazife Malulü Aylığı} = \mathbf{2.023,30}$$

Harp malullüğü aylığı vazife malullüğü aylığı hesaplaması ile bu noktada farklılaşmaktadır. Yukarıdaki şekilde hesaplanan vazife malullüğü aylığı %25 artırıma tabi tutulduktan sonra harp malullüğü zammı ayrıca ilave edilerek ilgililere bağlanacak aylık bulunacaktır.

$$\text{6.DVMAx1,25} = 2.023,30 \times 1,25 = 2.529,13$$

$$\text{6.DHMZ (Harp malullüğü zammı)} = 400 \times 0.102706 = \underline{41,08}$$

$$\text{(6.DHM Aylığı)} = \mathbf{2.570,21.-TL}$$

1.14.4. Erbaş ve Erler Dışında Kalan Vazife Malullerine 2330 Sayılı Kanun Kapsamında Bağlanan Aylıklar

6495 sayılı Kanun ile 2330 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinde yapılan değişiklik öncesinde aylıklarda TSK vazife malullüğü aylığının %25 artırıma tabi tutulmamış hali bağlanacak diğer aylıklar açısından da bir üst sınır oluşturmaktaydı. 6495 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile bu üst sınır ortadan kaldırılmış, 2330 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış ya da bağlanacak olan güvenlik korucuları ve sivil vatandaşlar için hesaplama şekli değişmiştir. Bu kapsamdaki bir kişiye öncelikle sivil vazife malullüğü aylığı hesaplanmakta, bulunan bu tutar daha sonra %25 artırıma tabi tutulmaktadır.

Ortaokul mezunu güvenlik korucusuna 2330 sayılı Kanun uyarınca bağlanacak aylık;

Malullük Derecesi	: 6		
Derece/Kademe	: 14 / 2		
Gösterge Aylığı	: 520	x 0,102706	= 53,41
Taban Aylığı	: 1000	x 1,607645	= 1.607,65
Emeklilik Tazminatı	: (1500 + 8000)	x 0,102706 x %55	= <u>536,64</u>
Emekli Aylığı Bağlanmasına Esas Aylık			2.197,70

$$\text{Aylık} = 2.197,70 \times \%80 = 1.758,16$$

$$\text{6.DVMZ} = 1.758,16 \times \%15 = \underline{\underline{263,72}}$$

2.021,88.-TL (6.DVM Aylığı)

Vazife malullüğü aylığı bu şekilde hesaplandıktan sonra %25 artırıma tabi tutulacaktır.

$2.021,88 \times 1,25 = \underline{\underline{2.527,35.-TL}}$ ilgiliye bağlanacak aylık.

Aylıklar genel olarak yukarıdaki şekilde hesap edilecekse de 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe teşebbüsünde vefat edenlerin hak sahiplerine ya da malullere aylık bağlanırken 4 yıllık yüksek öğrenime (4 yıllık üniversite bölümleri hariç) kadar arada geçen tüm öğrenim seviyelerinde giriş derece ve kademeleri 10 uncu derecenin 1 inci kademesinden, dört yıl ve üzerinde yüksek öğrenim görenler ise 8 inci derecenin 1 inci derecesinden başlatılarak 1 inci derece 4 üncü kademe +2200 ek gösterge intibakına yükseltilecektir. Ancak bu kişilerin ifa ettikleri kamu görevleri nedeniyle intibaklarının daha üst derece ve kademelerden başlaması, ek gösterge açısından daha yüksek bir ek göstergeye hak kazandırması halinde bu durumlarda ayrıca dikkate alınacaktır.

1.14.5. 5434 Sayılı Kanunun Ek 77 nci Maddesi Uyarınca Aylıkların Yükseltilmesi

5434 sayılı Kanunun ek 77 nci maddesi uyarınca intibak yükseltilmesine tabi tutulanların aylıkları hesap edilirken, vazife malullüğü zammı giriş derece ve kademesine göre hesaplanacaktır.

TSK vazife malullerine aylık bağlanırken bir üst dereceden harp malullüğü aylığı hesaplanmaktadır. İntibak yükseltilmesine tabi tutulanların intibaklı aylıkları hesap edilirken, intibakın ulaştığı derecenin üst derece ve kademesine göre üst derece aylığı hesaplanmayacak, giriş derece ve kademesinin üst derecesine göre hesaplanan harp malullüğü aylığı ile yine giriş derece ve kademesine göre hesaplanan vazife malullüğü aylığı arasındaki farkın %80'inin intibaklı aylığa ilave edilecektir.

Örnek-1 Askerlik görevini yapmak üzere sevk evrakını alan ve birliğine gitmek üzere otobüsle seyir halindeyken, otobüsün şarampole yuvarlanması sonucu yaralanan ve 5434 sayılı Kanun kapsamında vazife malullüğü aylığı bağlanan ortaokul mezunu bir erin intibakı 7 inci derecenin 9 uncu kademesine ulaşmıştır. Maluliyet derecesi ise 6'dır.

Malullük Derecesi	: 6
Giriş derece/Kademe	: 14/2
İntibaklı Derece/Kademe	: 7 / 9

1) Vazife malullüğü aylığının tespiti,

Gösterge Aylığı (14/2)	: 520	x 0,102706	= 53,41
Taban Aylığı	: 1000	x 1,607645	= 1.607,65
Emeklilik Tazminatı	: (1500 + 8000)	x 0,102706 x %55	= <u>536,64</u>
Aylık Bağlanmasına Esas Tutar			2.197,70

Aylık = 2.197,70 x %80 = 1.758,16 (30 yıl hizmet üzerinden aylık bağlandığı için ABO %80'dir.)

$$\begin{aligned} \mathbf{6.DVMZ} &= 1.758,16 \times \%15 = \mathbf{263,72} \\ &1.758,16+263,72 = \mathbf{2.021,88.-TL (6.DVM Aylığı)} \end{aligned}$$

2) Bir üst dereceden harp malullüğü aylığının tespiti,

Malullük Derecesi	:	6		
Derece/Kademe	:	13 / 2 (Üst derece ve kademe)		
Gösterge Aylığı	:	535 x 0,102706	=	54,95
Taban Aylığı	:	1000 x 1,607645	=	1.607,65
Emeklilik Tazminatı	:	(1500 + 8000) x 0,102706 x %55	=	<u>536,64</u>
Aylık Bağlanmasına Esas Tutarı				2.199,24

$$\begin{aligned} \mathbf{Aylık} &= 2.199,24 \times \%80 = 1.759,39 \\ \mathbf{6.DVMZ} &= 1.759,39 \times \%15 = 263,91 \\ \mathbf{6.DHMZ (Harp malullüğü zammı)} &= 400 \times 0.102706 = 41,08 \\ &\mathbf{(6. DHM Aylığı) \quad 2.064,38.-TL} \end{aligned}$$

3) Harp malullüğü aylığı ile vazife malullüğü aylığı arasındaki farkın %80'i bulunup,

$$\begin{aligned} 2.064,38 - 2.021,88 &= 42,50 \\ 42,50 \times \%80 &= \mathbf{34,00.- TL (%80 fark)} \end{aligned}$$

İntibakın ulaştığı 7. derece 9. kademe aylığı,

Gösterge Aylığı (7/9)	:	895 x 0,102706	=	91,92
Taban Aylığı	:	1000 x 1,607645	=	1.607,65
Emeklilik Tazminatı	:	(1500 + 8000) x 0,102706 x %55	=	<u>536,64</u>
Emekli Aylığı Bağlanmasına Esas Aylık				2.236,21

$$\mathbf{Aylık} = 2.236,21 \times \%80 = 1.788,97$$

İntibakın ulaştığı derece ve kademe üzerinden hesap edilen aylıklara giriş derece ve kademesi üzerinden hesap edilen vazife malullüğü zammı ile giriş derece ve kademesine göre hesap edilen vazife malullüğü aylığı ile harp malullüğü aylığı arasındaki farkın %80'i ilave edildikten sonra %25 artırım uygulanarak aylıklar hesaplanacaktır.

$$\mathbf{7/9 intibakı 6. DVM aylığı} = (1.788,97+263,72+34,00) \times 1,25 = \mathbf{2.608,36.-TL}$$

Örnek-2 6/5/1985 tarihinde terör örgütü mensuplarınca döşenen el yapımı patlayıcıya basması sonucu er (A) yaralanmıştır. Vazife malullüğü kabul edilen ilgilinin hakkında ayrıca 3713 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına karar verilmiştir. Maluliyet derecesi 1 olan er (A) ilkökul mezunu olup, 3713 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca intibakı 1. derece 4. kademe +2200 ek gösterge intibakına ulaşmıştır.

Malullük Derecesi	:	1
Derece/Kademe	:	10 / 1
İntibaklı Derece/Kademe	:	1 / 4 (+2200)

1) Vazife malullüğü aylığının tespiti,

Gösterge Aylığı	: 590	x 0,102706	= 60,60
Taban Aylığı	: 1000	x 1,607645	= 1.607,65
Emeklilik Tazminatı	: (1500 + 8000)	x 0,102706 x %55	= <u>536,64</u>
Aylık Bağlanmasına Esas Tutar			2.204,89

Aylık = 2.204,89 x %80 = 1.763,91 (30 yıl hizmet üzerinden aylık bağlandığı için ABO %80'dir.)

$$1. \text{DVMZ} = 1.758,16 \times \%60 = \underline{1058,35}$$

2.822,26.-TL (1. DVM Aylığı)

2) Bir üst dereceden harp malullüğü aylığının tespiti,

Malullük Derecesi	: 1		
Derece/Kademe	: 9 / 1 (Üst derece ve kademe)		
Gösterge Aylığı	: 620	x 0,102706	= 63,68
Taban Aylığı	: 1000	x 1,607645	= 1.607,65
Emeklilik Tazminatı	: (1500 + 8000)	x 0,102706 x %55	= <u>536,64</u>
Aylık Bağlanmasına Esas Tutarı			2.207,97

$$\begin{aligned} \text{Aylık} &= 2.207,97 \times \%80 &&= 1.766,37 \\ 1.\text{DVMZ} &= 1.766,37 \times \%60 &&= 1.059,83 \\ 1.\text{DHMZ (harp malullüğü zammı)} &= 1100 \times 0.102706 &&= \underline{112,98} \\ &&& \text{(1. DHM Aylığı) } \quad \mathbf{2.939,18.-TL} \end{aligned}$$

3) Harp malullüğü aylığı ile vazife malullüğü aylığı arasındaki farkın %80'i bulunup,

$$\begin{aligned} 2.939,18 - 2.822,26 &= 116,92 \\ 116,92 \times \%80 &= \mathbf{93,53.- TL (\%80 fark)} \end{aligned}$$

4) 1/4 (+2200) intibakına ulaşmış aylık

Gösterge Aylığı	: 1500	x 0,102706	= 154,06
Ek Gösterge	: 2200	x 0,102706	= 225,95
Taban Aylığı	: 1000	x 1,607645	= 1.607,65
Emeklilik Tazminatı	: (1500 + 8000)	x 0,102706 x %85	= <u>829,35</u>
Emekli Aylığı Bağlanmasına Esas Aylık			2.817,01

$$\text{Aylık} = 2.817,01 \times \%80 = 2.253,61$$

İntibakın ulaştığı derece ve kademe üzerinden hesap edilen aylıklara giriş derece ve kademesi üzerinden hesap edilen vazife malullüğü zammı ile giriş derece ve kademesine göre hesap edilen vazife malullüğü aylığı ile harp malullüğü aylığı arasındaki farkın %80'i ilave edildikten sonra %25 artırım uygulanarak aylıklar hesaplanacaktır.

$$1/4 (+2200) \text{ intibakı } 1. \text{DVM aylığı} = (2.253,61 + 1.058,35 + 93,53) \times 1,25 = \mathbf{4.256,86.-TL}$$

Örnek-3 Askerlik görevi sırasında 13/10/2004 tarihinde icra edilen paraşüt atlayışı eğitiminde yaralanması üzerine hakkında harp malullüğü hükümleri uygulanmasına karar verilen ortaokul

mezunu ere 1/1/2005 tarihinden geçerli olmak üzere 4. derece harp malullüğü aylığı bağlanmıştır. 2017 Eylül ayı itibariyle intibakı 9. derece 2. kademeye ulaşmıştır.

1) Giriş derece Kademesinden Aylık Hesabı

Malullük Derecesi	:	4
Giriş derece/Kademe	:	13/2
İntibaklı Derece/Kademe	:	9 / 2

Harp Malullüğü Aylığı

Malullük Derecesi	:	4						
Derece/Kademe	:	13 / 2						
Gösterge Aylığı	:	535	x	0,102706	=	54,95		
Taban Aylığı	:	1000	x	1,607645	=	1.607,65		
Emeklilik Tazminatı	:	(1500 + 8000)	x	0,102706	x	%55	=	<u>536,64</u>
Emekli Aylığı Bağlanmasına Esas Aylık							2.199,24	

$$\begin{aligned} \text{Aylık} &= 2.199,24 \times \%80 &= 1.759,39 \\ \text{4.DVMZ} &= 1.759,39 \times \%30 &= 527,82 \\ \text{4. Derece Vazife Malulü Aylığı} &= \mathbf{2.287,21} \end{aligned}$$

Harp malullüğü aylığı vazife malullüğü aylığı hesaplaması ile bu noktada farklılaşmaktadır. Yukarıdaki şekilde hesaplanan vazife malullüğü aylığı %25 artırıma tabi tutulduktan sonra harp malullüğü zammı ayrıca ilave edilerek ilgililere bağlanacak aylık bulunacaktır.

$$\begin{aligned} \text{4.DVMA} \times 1,25 &= 2.287,21 \times 1,25 &= 2.859,01 \\ \text{4.DHMZ (Harp malullüğü zammı)} &= 600 \times 0.102706 &= \underline{61,62} \\ \text{(4.DHM Aylığı)} &= \mathbf{2.920,63.-TL} \end{aligned}$$

2) 9/2 intibakına ulaşmış aylık

Gösterge Aylığı	:	630	x	0,102706	=	64,71		
Taban Aylığı	:	1000	x	1,607645	=	1.607,65		
Emeklilik Tazminatı	:	(1500 + 8000)	x	0,102706	x	%55	=	<u>536,64</u>
Emekli Aylığı Bağlanmasına Esas Aylık							2.208,99	

$$\text{Aylık} = 2.208,99 \times \%80 = 1.767,19$$

İntibakın ulaştığı derece ve kademe üzerinden hesap edilen aylıklara giriş derece ve kademesi üzerinden hesap edilen vazife malullüğü zammı eklendikten sonra %25 artırım uygulanacak, son olarak hesaplanan aylıklara harp malullüğü zammı ilave edilerek ilgiliye ödenecek aylık bulunacaktır.

$$\begin{aligned} \text{9/2 intibakı 4. DVM Aylığı} &= (1.767,19 + 527,82) \times 1,25 = \mathbf{2.868,77.-TL} \\ \text{4. Derece Harp Malullüğü Aylığı} &= \mathbf{2,868,77 + 61,62 (HMZ) = 2.930,39} \end{aligned}$$

İKİNCİ KISIM GÜVENLİK KORUCULARI

2.1. 29/4/2017 Tarihinden Önce Görevden Ayrılan Ya da Görevlerine Son Verilen Güvenlik Korucuları Kapsam

442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü uyarınca, Cumhurbaşkanınca tespit edilecek illerde; olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya her ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile güvenlik korucusu istihdam edilmesi düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, 2/6/2007 tarih ve 26540 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5673 sayılı Kanun ile 442 sayılı Kanuna ek 16 ncı ve ek 17 nci maddeler eklenmiştir.

Bu maddeler ile güvenlik korucularına bu hizmetlerde geçen süreleri dikkate alınarak aylık bağlanması, tazminat ödenmesi ya da ölüm yardımı ödenmesi gibi haklar tanınmıştır.

Ayrıca, 5673 sayılı Kanunun, 442 sayılı Kanuna işlenmeyen geçici 1 inci maddesi ile de 2/6/2007 tarihinde fiilen koruculuk görevini ifa eden ve 55 yaşın üstünde olması nedeniyle görevi ile ilişkileri kesilmesi gerekenler ile yine aynı tarihte fiilen görevde bulunan ve Kanunun yayım tarihinden sonra 55 yaşını doldurmasına rağmen 15 yıllık fiili hizmet süresini doldurmamayanlar için istisna hükümleri düzenlenmiştir.

5673 sayılı Kanun ile getirilen haklar fiilen 2/6/2007 tarihinde görevde olan güvenlik korucularına verilmiştir. Bilahare, 4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanun ile 442 sayılı Kanuna eklenen geçici 2 nci madde ile 2/6/2007 tarihinden önce güvenlik koruculuğu görevi yapanlardan herhangi bir nedenle görevinden ayrılan ya da görevine son verilenlerin de mülga ek 16 ve ek 17 nci maddelerde öngörülen koşulları taşımaları şartıyla aylık bağlama veya tazminat haklarından yararlandırılması sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 22/11/2016 tarih ve 29896 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 678 sayılı KHK ile 442 sayılı Kanuna eklenen geçici 3 üncü madde ile KHK’nın yayım tarihi itibarıyla 49 yaşını doldurmuş olanların hizmet şartına bakılmaksızın resen, 44 yaşını doldurmuş ancak 50 yaşından gün almamış olanlardan 15 yıl ve üzerinde hizmetleri bulunanların ise istekleri üzerine aylık bağlanması hakları mülga ek 16 ncı maddeye atıfla düzenlenmiştir.

5673 sayılı Kanun ile 442 sayılı Kanunun 74 üncü maddesine ilave edilen yedinci fıkranın;

“ ...

Güvenlik korucusu olarak çalıştırılanlar, bu çalışmalarından dolayı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun uygulanmasında kısa ve uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılmazlar...” hükmü uyarınca güvenlik korucusu olarak çalışılan süreler sigortalılık kapsamında değerlendirilmemiştir. Ancak, 29/4/2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 690 sayılı KHK ile 5510 sayılı Kanuna ilave edilen ek 15 inci madde ile KHK’nın yayım tarihi itibarıyla görevde bulunan ya da daha sonra göreve alınacak güvenlik korucuları 4/1-(a) kapsamında sigortalı sayılmıştır. KHK’nın 28 inci maddesi ile ek 16 ve 17 nci maddeler mülga hale getirilmiştir.

Yine, 690 sayılı KHK’nın 29 uncu maddesi ile 442 sayılı Kanuna ilave edilen geçici 4 üncü madde hükmü ile de 29/4/2017 tarihinden önce görevden ayrılmış ya da görevlerine son verilmiş güvenlik korucuları hakkında mülga ek 16 ve ek 17 nci maddelere göre işlem yapılacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca anılan geçici 4 üncü madde ile mülga ek 16 ncı madde kapsamında eş dışında kalan, çocuklar ile anne ve babaya aylık bağlanması hakkı tanınmıştır.

2.2. Müracaatların Yapılacağı Yerler ve İstenilecek Belgeler

Güvenlik korucularının aylık ya da tazminat taleplerinin görev yapılan il Valiliklerine veya ilçe Kaymakamlıklarına yapılması gerekmektedir.

Talep üzerine Valiliklerce Kurumumuzca hazırlanmış Ek-2’de bir örneği bulunan form tanzim edilerek, ekinde adli sicil belgesi ile gönderilecektir. Formda yer alan bilgilerde herhangi bir tutarsızlık bulunmaması halinde mevcut belgelere göre hak kazanma koşulları oluşuyorsa aylık bağlama işlemi gerçekleştirilecektir.

Formun eksik doldurulması, bilgilerde çelişki ya da tutarsızlık bulunması hallerinde ihtiyaç duyulan belgeler, ilgili Valiliklerden veya Kaymakamlıklardan istenilerek gerekli işlemler yapılacaktır.

2.3. Güvenlik Korucularına ve Hak Sahiplerine Aylık Bağlanması

2.3.1 Ek 16, Geçici 1 inci Maddelere Göre Aylık Bağlama

Güvenlik Korucularına yalnızca bu görevlerde geçen hizmetleri kapsamda bağlanacak aylıklara ilişkin esaslar 442 sayılı Köy Kanununun 690 sayılı KHK ile mülga ek 16 ncı maddesinin “Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkileri kesilir. İlişkileri kesilenlerden onbeş yıl veya daha fazla hizmeti olanlara hayatta buldukları sürece 8.500 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda, Sosyal Güvenlik Kurumunca aylık bağlanır. Onbeş yılı aşan her yıl için 8.500 gösterge rakamına 200 gösterge rakamı ilave edilir ve bu şekilde yapılacak ilave hiçbir şekilde 3.000 gösterge rakamını geçemez. Aylık göstergesine ilave edilecek 200 gösterge rakamının hesabında, ay kesirleri tam ay sayılır. Yıl kesirlerinin her ayı için 200 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın onikide biri aylığa ayrıca eklenir.

Birinci fıkra hükümlerine göre aylık bağlanmış olanlardan vefat edenlerin dul eşleri ile 55 yaşını doldurmamış olmakla birlikte onbeş yıl veya daha fazla süre güvenlik koruculuğu hizmeti bulunanlardan görevleriyle ilişkileri devam etmekte iken vefat edenlerin dul eşlerine birinci fıkraya göre hesaplanacak aylığın yüzde yetmişbeşi oranında aylık bağlanır. Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan aylık alan dul eşe, bu fıkraya göre hesaplanan tutarın yarısı uygulanır. Dul eşe bağlanan aylıklar evlenmesi halinde kesilir ve ölüm nedeni hariç dul kalmaları halinde yeniden bağlanmaz.

Terör suçlarından dolayı hüküm giyen güvenlik korucularına veya dul eşlerine, aylık bağlanmaz. Hüküm giymeden önce aylık bağlanmış olması halinde ise bağlanan aylığı kesilir.

Güvenlik korucularından engelli hâle gelenlerin kendilerine, ölenlerin ise dul ve yetimlerine 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmak suretiyle malûllük ya da dul ve yetim aylığı bağlanmış olması durumunda, bu madde hükümlerine göre ayrıca aylık bağlanmaz, önceden bu madde hükümlerine göre bağlanmış olanların aylıkları kesilir. Ancak, 2330 sayılı Kanuna göre eşinden, çocuklarından veya baba veya anasından dolayı dul ve yetim aylığına müstahak olmaları, bu maddeye göre bağlanan aylığın kesilmesini gerektirmez.” hükmü ile belirlenmiştir.

Buna göre, güvenlik korucularına aylık bağlanabilmesi için 55 yaşını doldurmaları ve aynı tarih itibarıyla 15 yıl ve üzerinde güvenlik koruculuğu hizmetlerinin bulunması gerekmektedir. Bu koşulların aynı anda gerçekleşmemesi halinde aylık bağlanması işlemi gerçekleştirilmeyecektir. Bu kapsamda 15 yıllık hizmet hesaplanırken, güvenlik korucusunun herhangi bir sigortalılık statüsünde geçen sigortalı hizmetleri ya da borçlanma ile kazanılan hizmetleri dikkate alınmayacaktır.

Formdan ya da nüfus kayıtlarından ilgilinin yaş kayıtlarında düzeltme ya da yaş tashihi yapıldığı görüldüğü hallerde 5434 sayılı Kanununun 105 inci maddesi hükümleri dikkate alınarak işlemler sonuçlandırılacaktır. Dolayısıyla, 2/6/2007 tarihinde fiilen görevde bulunanlar ile sonradan göreve alınanlara müstahak olmaları şartıyla görevleri ile ilişkilerinin kesildiği tarihi takip eden ayın

15 inden geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır. Ancak formda ilişik kesildiği tarihten sonraki bir döneme ilişkin olarak görev aylığı ödendiği belirtilmiş ise aylık başlangıç tarihi, görev aylığı aldığı tarihi takip eden aybaşı olarak dikkate alınacak ancak, 55 yaşın doldurulduğu tarihten sonra geçen hizmetler hiçbir şekilde hizmet olarak kabul edilmeyecektir.

2/6/2007 tarihinin öncesinde güvenlik korucuları 55 yaşın üstünde de çalıştırılabildiklerinden, bu tarihten önce görevleri ile ilişkisi kesilmiş olanlardan, 55 yaş ve üzerinde bir yaşta görevden ayrılmış olma şartı aranacak, ancak hizmet süresinin hesabında 55 yaştan sonra geçen hizmetler de dikkate alınacaktır.

Yaş şartının tamamlanması ancak hizmet koşulların oluşmaması ya da tersi durumlarda ilgililerin aylık talebi reddedilerek mülga ek 17 nci madde kapsamında durumu incelenecektir.

Terör suçlarından hüküm giymiş güvenlik korucularına aylık bağlanmayacaktır. Ancak, etkin pişmanlık hükümlerinden faydalanarak itirafçı olanlardan daha sonra bu durumları bilinerek göreve alındıkları dosyada mevcut bilgi ve belgelerden anlaşılanlara bu suçlardan hüküm giymelerine rağmen aylık bağlanacaktır. Bu durumda olanlardan, güvenlik korucusu oldukları tarihten sonra tekrar terör suçlarından hüküm giyenlere aylık bağlanmayacak, aylık bağlanmış ise bağlanan aylıklar kesilerek yersiz ödemeler borç çıkartılacaktır.

5673 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi ile 2/6/2007 tarihinde 55 yaşını doldurmasına rağmen 15 yıl hizmeti bulunmayanlar ile Kanunun yayım tarihinden sonra 55 yaşını doldurmalarına rağmen 15 yıldan az hizmeti bulunanlara 10 yıllık veya üzerinde koruculuk hizmeti bulunması halinde 15 yıl hizmetleri varmış gibi aylık bağlanması hakkı tanınmıştır.

Geçici 1 inci maddeye göre 2/6/2007 tarihinde;

- Fiilen görevde bulunan güvenlik korucusuna bu tarihten sonraki hizmetlerinin kesintisiz olması koşuluyla 55 yaşını doldurduğu tarih itibariyle 10 yıl ve üzerinde hizmeti var ise;

- 55 yaşın altında olmasına rağmen 55 yaşını doldurduğu tarih itibariyle 10 ile 15 yıl arasında hizmeti bulunanlara;

- 55 yaşın altında olmasına rağmen 55 yaşını doldurduğu tarih itibariyle 10 yılın altında hizmeti bulunanların, 10 hizmet yılını doldurana kadar görevlerine devam edebilecekleri öngörüldüğünden, bu kişilerden, 55 yaşın dolumundan sonra güvenlik koruculuğu görevinde 10 hizmet yılını tamamlayanlara da;

Aylık bağlanacaktır.

2.3.2 6353 Sayılı Kanunla Yapılan Değişiklikler

Güvenlik koruculuğu görevinden 2/6/2007 tarihinden önce ayrılmış olanlara aylık bağlanması hakkı 442 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi ile tanınmıştır. Madde 12/7/2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan ve yayımı tarihinde yürürlüğe giren 6353 sayılı Kanun ile ihdas edilmiştir. Bu nedenle 12/7/2017 tarihine kadar kayda giren müracaatlarda aylık başlangıç tarihi 1/8/2012 olarak, 12/7/2017 tarihinden sonra yapılan müracaatlarda aylık başlangıç tarihi müracaat tarihini takip eden ayın 1’i olarak uygulanacaktır.

Mülga ek 16 ncı maddenin 6353 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki halinde dul ya da yetim sıfatıyla 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık almakta olan güvenlik korucularına koruculuk hizmetlerinden dolayı ek 16 ya da geçici 1 inci madde kapsamında aylık bağlanmamaktaydı. Yapılan değişiklik ile güvenlik korucusunun koruculuk görevine bağlı nedenlerle yaralanması ya da ölmesi nedeniyle kendisine ya da hak sahiplerine herhangi bir sigortalılık statüsünden 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanması halinde mülga ek 16 ncı madde kapsamında aylık bağlanmayacaktır. Aylık bağlandığının tespiti halinde ise mülga ek 16 ncı madde kapsamındaki aylıkları kesilerek yersiz ödemeler tahsil edilecektir. Eş, çocuk, anne ya da baba sıfatıyla 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık alıyor olması ya da sonradan aylık bağlanması kendi hizmetlerinden dolayı mülga ek 16 ncı maddeye göre bağlanan aylıklar kesilmeyecektir.

Ayrıca, 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanmasını gerektiren bir olay sonucu yaralanmasına rağmen, maluliyet koşulları oluşmaması nedeniyle 2330 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmayan, ancak 684 sayılı KHK ile aynı zamanda ek 16 ncı madde kapsamında aylığa hak kazanan güvenlik korucusuna, bu aylıklardan yüksek olanı ödenecektir.

Tescil kayıtlarında yapılan sorgulamada koruculuk hizmeti ile çakışan sigortalı hizmetin bulunması halinde formda koruculuk görevini aksatmadığına dair bilgi bulunmakta ise aylık bağlama işleminin gerçekleştirilmesini müteakip sigortalı hizmetin geçtiği birime çakışan hizmetler dikkate alınarak aylık bağlandığı yönünde bilgi verilecektir.

2.3.3 678 Sayılı KHK Kapsamında Aylık Bağlanması ve Tazminat Ödenmesi

22/11/2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan ve yayım tarihinde yürürlüğe giren 678 sayılı KHK’nın 1 inci maddesi ile 442 sayılı Kanuna eklenen geçici 3 üncü madde;

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte güvenlik korucusu olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla;

a) 49 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkisi bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde kesilir ve bunlara önceden peşin ödenmiş olan ücretin kalan günlere isabet eden tutarı geri alınmaz.

b) 44 yaşını doldurmuş ancak 50 yaşından gün almamış ve hizmet süresi onbeş yıl ve üzeri olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde başvuruda bulunanların görevleriyle ilişkisi başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde kesilir ve bunlara önceden peşin ödenmiş olan ücretin kalan günlere isabet eden tutarı geri alınmaz.

Birinci fıkra kapsamında ilişkisi kesilenlere bu Kanunun mülga ek 16 ncı maddesinin birinci fıkrası uyarınca aylık bağlanır. Aylık miktarı hesaplanırken onbeş yıldan daha az hizmeti olanlar için onbeş yıl esas alınır.

Birinci fıkra kapsamında ilişkisi kesilenlerin yerine aynı yerleşim biriminde görev yapmak üzere öncelikle ve sırasıyla varsa 30 yaşını doldurmamış olmak kaydıyla çocuklarından birisi, yoksa kardeşlerinden birisi güvenlik korucusu olarak görevlendirilebilir.

Birinci fıkranın (b) bendine göre ilişkisi kesilen güvenlik korucularına, ilişkilerinin kesildiği tarihi takip eden aybaşından 50 yaşından gün alacakları tarihi takip eden aybaşına kadar olan ay sayısının, en son aldıkları aylık ücretleri ile ilişkilerinin kesildiği tarihi takip eden aybaşında bu Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi uyarınca bağlanan ilk aylıkları arasında oluşan farkın yarısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda tazminat defaten ödenir. Verilecek tazminat tutarından herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.” hükmünü amirdir.

Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 22/11/2016 tarihi itibarıyla 49 yaşını doldurmuş olan güvenlik korucularının bu tarihten itibaren 6 ay içinde görevleri ile ilişkilerinin kesilmesi gerekmektedir. Buna göre;

22/11/1967 ve daha öncesinde doğmuş olanlar bu maddenin (a) bendi kapsamında değerlendirilecektir. 23/11/1967 tarihinden sonra doğanlar için (a) bendi kapsamında işlem yapılması mümkün değildir.

(a) bendi kapsamında yer alanların görevleri ile ilişkileri kesilenlere aylık bağlanması için herhangi bir hizmet süresi koşulu bulunmamaktadır. Bu kapsamdaki kişilerin görevleri ile ilişkilerinin en geç 22/5/2017 tarihinde kesilmesi gerekmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bulunanların KHK kapsamındaki haklardan yararlanabilmeleri için 22/11/2016 tarihi itibarıyla 44 yaşını doldurması, 50 yaşından gün almamış olması ve aynı tarih itibarıyla 15 yıl ve üzerinde koruculuk hizmetinin bulunması gerekmektedir.

Doğum tarihi 23/11/1967-22/11/1972 tarihleri arasında olan ve 22/11/2016 tarihi itibarıyla 15 yıl ve üzerinde hizmeti bulunanlar bu kapsamda değerlendirilecektir.

(b) bendi kapsamında yer alanların en geç 22/5/2017 tarihine kadar görevden ayrılma talebinde bulunmaları gerekmektedir. 22/5/2017 tarihinden sonra yapılacak başvurular bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.

Ayrıca, yukarıda ifade edilen geçici 3 üncü maddenin (b) bendi kapsamında bulunanlara, güvenlik korucusu veya güvenlik korucubaşı görevinden dolayı almakta olduğu son aylıkları ile ek 16 madde kapsamında bağlanan aylıkları arasındaki farkın yarısının, 49 yaşının dolumuna kadar olan ay sayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutar tazminat olarak ödenecektir.

690 sayılı KHK ile 4/1-(a) statüsünde sigortalı sayılan güvenlik korucularından, geçici 3 üncü madde kapsamında bulunanlar, 22/5/2017 tarihine kadar ilgili Valiliklere/Kaymakamlıklara talepte bulunmaları, 22/11/2017 tarihine kadar da görevleri ile ilişkilerinin kesilmesi halinde haklarında mülga hükümler uygulanmaya devam edilecektir.

2.3.4 690 Sayılı KHK Uygulamaları

29/4/2017 tarih ve 30052 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 690 sayılı KHK ile güvenlik korucularının sosyal güvenlik haklarında önemli değişiklikler yapılmış ve güvenlik korucuları 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmıştır. Bu nedenle, 29/4/2017 tarihinde fiilen görevde bulunanlar ile sonradan göreve girecekler açısından 442 sayılı Kanunun ek 16 ve ek 17 nci maddeleri mülga hale getirilmiştir.

Bu nedenle KHK’nın yayım tarihi itibarıyla fiilen görevde bulunan ya da sonradan göreve alınacaklar açısından mülga ek 16 ve ek 17 nci madde hükümleri dikkate alınarak işlem yapılmayacaktır. Ancak, KHK’nın yürürlük tarihinden önce görevden ayrılmış ya da görevine son verilmiş olanlar açısından mülga hükümlerin uygulamasına aynen devam edilecektir.

Ayrıca, 690 sayılı KHK ile 442 sayılı Kanuna eklenen geçici 4 madde hükmü ile mülga ek 16 ncı madde kapsamında aylık almakta iken vefat eden ya da aylığa hak kazanmış iken vefat eden güvenlik korucularının, 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi hükümleri uyarınca dul eş dışında kalan hak sahiplerine de aylık bağlanması hakkı tanınmıştır. Kurumdan aylık almakta iken 690 sayılı KHK’nın yürürlük tarihi olan 29/4/2017 tarihinden önce ölen güvenlik korucularının hak sahiplerine müracaat tarihlerini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır. Müracaat tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

Güvenlik Koruculuğu görevi nedeniyle 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi kapsamında, Kurumumuzdan aylık almakta iken 29/4/2017 tarihinden sonra vefat edenlerin hak sahiplerine 5510 sayılı Kanunun zamanaşımı hükümleri de dikkate alınarak ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

2.3.5. Aylık Hesaplanması

Güvenlik korucularından 55 yaşını dolduranların görevleriyle ilişkileri kesilmektedir. Görevleri ile ilişkileri kesilenlerden; on beş yıl veya daha fazla hizmeti olanlara hayatta buldukları sürece 9.189 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda, aylık bağlanacaktır.

Asgari Aylık: 9189 x Memur Maaş Katsayısı

Onbeş yılı aşan her yıl için 9.189 gösterge rakamına 200 gösterge rakamı ilave edilecek ancak, bu şekilde yapılacak ilave hiçbir şekilde 3.000 gösterge rakamını geçemeyecektir.

Azami Aylık: 12.189 x Memur Maaş Katsayısı

Aylık hesaplamaların gün ve ay kesirleri de ayrıca dikkate alınacaktır.

Örnek-1 23 yıl 4 ay 1 gün hizmeti olan bir güvenlik korucusunun aylığı

15 yıl hizmeti için 9189 gösterge

15 yılın üstündeki 8 yıl için 1600 gösterge

4 ay 1 gün hizmeti için $(200/12) \times 5 = 83,33$ gösterge rakamlarının toplamı sonucu bulunacak 10872,33 (9189+1600+83,33) gösterge rakamı ile memur maaş katsayısının çarpımı sonucu bulunacak tutardır.

5673 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi ile 678 sayılı KHK ile ihdas edilen 442 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında aylık bağlanması için 15 yıl hizmet şartı aranmamaktadır. Bu kapsamda aylık talebinde bulunanlardan 15 yılın altında hizmeti bulunanların aylıkları 15 yıl hizmet varmış gibi kabul edilerek hesaplanacaktır. 15 yıl üstünde hizmeti bulunanların aylıkları ise mevcut hizmetleri esas alınarak aylık bağlanacaktır.

Koruculuk hizmet süreleri içerisinde ihtilafa konu olan hizmetler bulunduğu (görevden ayrılma, askerlik v.b.) ilgilinin ihtilafa konu olmayan hizmetleri aylık bağlamaya yeter ise aylık bağlama işlemleri gerçekleştirilerek, ihtilaf konusu hizmetler sonradan yazışmaya konu edilecektir. Yazışmaların tamamlanmasını müteakip gerekli tadil işlemleri yapılacaktır.

Güvenlik Korucularının aylık hesaplamalarına ilişkin gösterge rakamları zaman içerisinde değişiklikler göstermiştir. Aşağıda yer alan tabloda bu gösterge rakamlarındaki değişimler gösterilmiştir.

Gösterge Rakamı	Uygulama Dönemi
5000	2/6/2007-30/9/2013
8500	1/10/2013-31/12/2013
9189	1/1/2014

2.3.6.Hak Sahiplerine Aylık Bağlanması

690 sayılı KHK'nın yürürlüğe girdiği 29/4/2017 tarihine kadar 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi hükmü ile sadece dul eşlere aylık bağlanması hakkı tanınmıştır. Bu tarihe kadar güvenlik korucularının dul eşlerine % 75 oranında aylık bağlanacaktır. Yine aynı tarihe kadar dul eşin sosyal güvenlik sisteminden aylık ya da gelir alması durumunda hesaplanan tutar % 50 oranında azaltılarak ödenecektir. 29/4/2017 tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere eş sıfatıyla aylık almakta olanların aylık oranları 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi hükümleri dikkate alınarak resen düzeltilecektir.

29/4/2017 tarihinden önce vefat eden korucuların hak sahiplerine 690 sayılı KHK uyarınca 5510 sayılı Kanunda hak sahibi sayılan kişilere müracaat tarihini takip eden aybaşından, 29/4/2017 tarihinden sonra vefat eden korucuların hak sahiplerine ise 5510 sayılı Kanunun genel hükümleri esas alınarak ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Hak sahiplerinin aylığa müstahak olabilmeleri için 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde sayılan koşulların yanı sıra terör suçlarından da hüküm giymemiş olmaları gerekmektedir. Aylık başlangıç tarihinden önce ya da sonra terör suçlarından hüküm giyenlerin aylıkları aylık başlangıç tarihi itibarıyla kesilerek, 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi hükümleri de dikkate alınarak yersiz ödemeler borç çıkarılacaktır.

Ölenin aylığa müstahak çocuklarının 18 yaşın altında olması halinde, eşin müracaatı çocuklar adına da yapılmış sayılarak, eşin müracaat tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlama işlemleri gerçekleştirilecektir.

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 31 inci maddesinin "Fiili işlediği sırada oniki yaşını doldurmuş çocukların ceza sorumluluğu yoktur" hükmü uyarınca, 12 yaşın altındaki çocuklardan adli sicil belgesi istenmeyecek, 12 yaş üstündeki çocuklar ile diğer hak sahiplerinin terör suçlarından hüküm giymediklerine dair adli sicil belgesi temin edilmeden aylık bağlanmayacaktır. 18 yaş üstünde bulunan çocuklardan müracaat şartı oluşmayanlara, müracaat koşulu oluşana kadar aylık bağlanmayacaktır.

5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde hak sahiplerinin kimler olduğu, hangi oranlarda aylık bağlanacağı belirlenmiştir. Buna göre;

Dul eşine % 50'si; aylık bağlanmış çocuğu bulunmayan dul eşine ise Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (e) bentleri hariç 5510 sayılı Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaması veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olması halinde % 75'i,

5510 sayılı Kanun kapsamında veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaması veya kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış çocuklardan;

1) 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamaları,

2) Kurum Sağlık Kurulu kararı ile çalışma gücünü en az % 60 oranında yitirip malûl olduğu anlaşılanların,

3) Yaşları ne olursa olsun evli olmayan, evli olmakla beraber sonradan boşanan veya dul kalan kızlarının,

her birine % 25'i,

34 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen çocuklardan sigortalının ölümü ile anasız ve babasız kalan veya sonradan bu duruma düşenlerle, ana ve babaları arasında evlilik bağı bulunmayan veya sigortalının ölümü tarihinde evlilik bağı bulunmakla beraber ana veya babaları sonradan evlenenler ile kendisinden başka aylık alan hak sahibi bulunmayanların her birine % 50'si,

Hak sahibi eş ve çocuklardan artan hisse bulunması halinde her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartıyla ana ve babaya toplam % 25'i oranında; ana ve babanın 65 yaşın üstünde olması halinde ise artan hisseye bakılmaksızın yukarıdaki şartlarla toplam % 25'i,

Oranında aylık bağlanacaktır.

34 üncü maddenin birinci fıkrasına 7103 sayılı Kanun ile ilave edilen "Ancak, hak sahibi çocuklardan 18 yaşını, lise dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını doldurmamalarının, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları, bunlara aylık bağlanmasına engel oluşturamaz." hükmü uyarınca öğrenim durumları itibariyle maddede öngörülen yaş hadlerini aşmamış olan çocuklardan, öğrencilik vasıflarının devam etmesi şartıyla 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) sigortalılık statüsüne tabi çalışmaları halinde aylıkları kesilmeyecektir. 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d), (e), (f) bendinde sayılan okullarda öğrenci olmaları nedeniyle sigortalı sayılan çocuklara bağlanmış aylıklar kesilmeyecektir. Bu kapsamdaki çocuklardan ilk defa aylık talebinde bulunanların aylık talepleri sigortalı olmaları gerekçe gösterilerek reddedilmeyecektir. Hak sahipliği statüsü 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi kapsamında tespit edilen 5233 ve 5774 sayılı kanunlar kapsamında aylık alan çocuklar hakkında da uygulama aynı şekilde yapılacaktır.

Ana ve babaya aylık bağlanmasına ilişkin olarak dikkat edilmesi gereken hususlar;

- Diğer çocuklarından dolayı hak kazanılan aylıkları hariç, gelir ve aylık bağlanmamış olması.

- 65 yaşın altında iseler diğer hak sahiplerinden artan hisse bulunması.

- Her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olmasıdır. Anne ve babanın her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olmasına ilişkin tespit; Kurumumuz İl ya da Merkez Müdürlüklerinde görevli Sosyal Güvenlik Denetmenlerince yapılacaktır.

5510 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi;

- Hizmet akdi ile çalışmamakla birlikte, ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, iş kazası ve meslek hastalığı ile analık sigortası uygulanır;

(b) bendi;

- 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık

sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler;

(e) bendi ile de;

Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen meslek edindirme, geliştirme ve değiştirme eğitimine katılan kursiyerler;

hakkında kısmi sigorta kolları hükümleri uygulanacağı belirlenmiştir.

5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesine göre aylık oranları;

Örnek-1 Eş kendi çalışmalarından dolayı yaşlılık aylığı alıyor ise hissesi %50 olur.

Örnek-2 Eş İş-Kur tarafından düzenlenen meslek edindirme kurslarına katılıyor ve hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile genel sağlık sigortası prim ödeniyor ise ölüm aylığı hissesi %75 olur.

Örnek-3 Eş çalışmıyor ve kendi sigortalığından dolayı gelir veya aylık almıyor ancak hak sahibi çocuğu da aylık alıyor ise ölüm aylığı hissesi %50 olur.

Örnek-4 Hak sahibi durumunda eş ve 1 öz çocuğun bulunması durumunda ölüm aylığı hisseleri;

Eşin .....(%50) :2/4

Çocuğun..... (%25) :1/4 olur.

Örnek-5 Hak sahibi durumunda ana/baba yetimi 2 çocuğun bulunması halinde ölüm aylığı hisseleri;

1.Çocuğun .....(%50) : 2/4

2.Çocuğun .....(%50) : 2/4 olur.

Örnek-6 Hak sahibi olarak çalışmayan eşin, ana ve babasının bulunması durumunda ölüm aylığı hisseleri;

Eşin..... (%75,0) : 6/8

Annenin..... (%12,5) : 1/8

Babanın .....(%12,5) : 1/8 olur.

Örnek-7 Sadece ana ve babanın birlikte hak sahibi olması durumunda ölüm aylığı hisseleri;

Annenin ..... (%12,5) : 1/8

Babanın..... (%12,5) : 1/8 olur.

442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi kapsamında bağlanan aylıklar 5510 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan aylık ya da gelir kapsamında bulunmadığından bu aylıklarda 54 üncü maddesi kapsamında kıyaslamaya tabi tutulmayacaktır.

Örnek-8 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi kapsamında aylık almakta olan güvenlik korucusu 13/10/2017 tarihinde vefat etmiştir. İlgili aynı zamanda da 4/1-(a) sigortalılık statüsünde yaşlılık aylığı almaktadır. 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesine göre hak sahipliği koşullarını taşıyan eşi, bir kız bir de erkek çocuğu bulunmaktadır.

Bu durumda ilgililere 4/1-(a) statüsünden ölüm aylığı bağlanmış olsa bile 54 üncü maddede yer alan kıyaslamalar yapılmadan 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi kapsamında aylıkları bağlanacaktır.

Örnek-9 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi kapsamında aylık almakta olan güvenlik korucusu 13/10/2017 tarihinde vefat etmiştir. İlgili aynı zamanda da 4/1-(a) sigortalılık statüsünde yaşlılık aylığı almaktadır. 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesine göre hak sahipliği koşullarını taşıyan sadece babası bulunmaktadır.

Bu durumda ilgililere 4/1-(a) statüsünden ölüm aylığı bağlanmış olması halinde her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu geliri asgari ücretin net tutarının üstünde olup olmadığı yönüyle gerekli incelemeler yapıldıktan sonra baba hakkında işlem yapılacaktır.

Ölüm tarihinde evli bulunması nedeniyle aylık bağlanmayan kız çocuklardan sonradan boşananlara zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak boşanma tarihini takip eden aybaşından aylık bağlanacaktır.

Ölüm aylığı almakta iken evlenme ya da öğrenim durumlarına göre yaş hadlerini doldurması nedeniyle aylıkları kesilenler, aylık kesme nedenlerinin ortadan kalkması halinde müracaat tarihlerini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Örnek-10 Güvenlik koruculuğu görevi nedeniyle 442 sayılı Kanun kapsamında aylık almakta olan (A) 15/10/2017 tarihinde vefat etmiştir. Aylığa müstahak hak sahiplerine ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanmıştır. Bilahare evli olması nedeniyle aylık bağlanmamış olan kız çocuk 24/11/2017 tarihinde eşinden boşanarak 2/5/2020 tarihinde aylık talebinde bulunmuştur. Bu durumda, boşanarak aylık talebinde bulunan kız çocuğuna boşanma tarihi ile talep tarihi arasında 5 yıldan daha az bir süre geçtiği için boşanma tarihini takip eden aybaşı olan 1/12/2017 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Örnek-11 Güvenlik koruculuğu görevi nedeniyle 442 sayılı Kanun kapsamında aylık almakta olan (B) 15/10/2017 tarihinde vefat etmiştir. Aylığa müstahak eşi, 2 erkek, 3 kız çocuğu, anne ve babası bulunmaktadır. Ölüm olayı 690 sayılı KHK'nın yürürlük tarihinden sonra olduğu için aylığa müstahak hak sahiplerine ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Örnek-12 Güvenlik koruculuğu nedeniyle Kurumumuzdan aylık almakta olan (C) 15/12/2014 tarihinde vefat etmiş, 1/1/2015 tarihinden geçerli olmak üzere eşine aylık bağlanmıştır. 690 sayılı KHK'nın yürürlüğe girmesiyle çocukları 17/10/2017 tarihinde müracaat etmiştir. Bu durumda hak sahibi çocuklara aylık bağlanırken, 690 sayılı KHK ile öngörülen müracaat şartı dikkate alınarak müracaat tarihini takip eden aybaşı olan 1/11/2017 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Örnek-13 Kurumumuzdan 442 sayılı Kanunun mülga ek 16 ncı maddesi hükümlerine göre aylık almakta olan (D) 690 sayılı KHK'nın yürürlük tarihinden sonra 3/5/2017 tarihinde vefat etmiştir. Hak sahibi durumda bulunan eşi ve çocukları kayıtlara 5/11/2017 tarihinde geçen dilekçe ile aylık talebinde bulunmuştur. Bu durumda eşe ve çocuklara ölüm tarihinden itibaren 5 yıl geçmeden müracaat etmeleri nedeniyle 5510 sayılı Kanunun genel hükümlerine göre ölüm tarihini takip eden aybaşı olan 1/6/2017 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Örnek-14 Örnek 13'te durumları açıklanan hak sahiplerinin kuruma müracaatlarının 12/11/2023 tarihinde yapıldığı varsayıldığında. Ölüm tarihinin üzerinden 5 yıldan daha uzun bir süre geçmesi nedeniyle müracaat tarihinden geriye 5 yıl gidilerek bulunan 12/11/2018 tarihini takip eden aybaşı olan 1/12/2018 tarihinden geçerli hak sahiplerine aylık bağlanacaktır.

Örnek-15 Güvenlik koruculuğu görevi nedeniyle ek 16 ncı madde kapsamında aylık almakta iken vefat (A)'nın aylığa müstahak eşi, 18 yaş altında bulunan iki kız çocuğu Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde öğrenim görmekte olan 23 yaşında 4/1-(c) statüsünde sigortalı erkek çocuğu bulunmaktadır. Bu durumda, eşine, 18 yaş altı çocuklar ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde öğrenci olması nedeniyle sigortalı sayılan çocuğuna aylık bağlanacaktır.

2.4.Güvenlik Korucularına Tazminat Ödenmesi ve Ölüm Yardımı Ödenmesi

2.4.1. Güvenlik Korucularına Tazminat Ödenmesi

Bilindiği üzere 442 sayılı Köy Kanununun mülga ek 17 nci maddesi;

“55 yaşını doldurup onbeş yıldan az hizmeti olan veya 55 yaşını doldurmamış olan güvenlik korucularından; sağlık ve idarî nedenlerle görevine son verilenler ile ölenlere (55 yaşını doldurmamış olmakla birlikte onbeş yıl veya daha fazla hizmeti bulunanlardan görevleri ile ilişkileri devam etmekte iken vefat edenler hariç), 20.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ve hizmet yılı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda tazminat ödenir.

55 yaşını doldurmadan kendi istekleri ile görevlerinden ayrılan güvenlik korucularına, hizmet sürelerine bakılmaksızın 20.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ve hizmet yılı ile çarpımı sonucunda bulunacak miktarda tazminat ödenir.

Tazminat hesabında bir yıldan az olan hizmet süresi bir yıl kabul edilir. Bir tam yılı aşan süreler için; ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süre ile orantılı ödeme yapılır. Vefat eden

güvenlik korucularının hak ettiği tazminat kanunî mirasçılara ödenir. Verilecek tazminat tutarından herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz. ek 16 ncı madde uyarınca aylık bağlanan veya disiplin hükümlerinin uygulanması sonucu görevlerine son verilen güvenlik korucularına bu madde hükümlerine göre tazminat ödenmez.

Güvenlik korucularından görev süresi içinde vefat edenlerin eşine ve çocuklarına, bunlar yoksa anne ve babasına, bunlar da yoksa kardeşlerine, 50.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda herhangi bir vergi ve kesintiye tâbi tutulmaksızın ölüm yardımı ödenir.

Güvenlik korucularından engelli hâle gelenlerin kendilerine, ölenlerin ise dul ve yetimlerine 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmak suretiyle malûllük ya da dul ve yetim aylığı bağlanmış olması durumunda; bu madde hükümlerine göre ayrıca tazminat ödenmez, önceden bu madde hükümlerine göre tazminat ödenmiş olanların almış oldukları tazminat tutarı 2330 sayılı Kanun hükümlerine göre ödenmesi gerekecek nakdî tazminat tutarından düşülür.

Ek 16 ncı madde ile bu madde kapsamındaki ödemeler, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılır ve ödemenin yapılmasını takip eden iki ay içinde Hazine tahsil edilir.” Hükümünü amir bulunmakta idi.

Yukarıya alınan hüküm ile görevlerinden ayrıldıkları tarih itibariyle gerek yaş haddini gerekse hizmet koşulunu tamamlayamaması nedeniyle aylık bağlanmasına hak kazanamayan güvenlik korucularına tazminat ve ölüm yardımı ödenmesi hakkı tanınmıştır.

Görevden ayrılan ya da görevine son verilen güvenlik korucusunun 55 yaş ve 15 tam yıl hizmet koşullarını bir arada sağlayamaması halinde toplam hizmet süresinin her tam yılı için tazminat ödenecektir. Ay kesirleri hesaplamalarda orantılı olarak dikkate alınacaktır.

Güvenlik korucularından görev süresi içerisinde görev dışı sebeplerle vefat edenlerden 15 yıl ve altında hizmeti bulunanların hak sahiplerine de toplam hizmet süresi dikkate alınarak tazminat ödenecektir.

Söz konusu hükmün uygulamasında;

Müracaatlar aylık talebinde olduğu gibi yine görev yapılan il Valiliklerine veya ilçe Kaymakamlıklarına yapılacaktır. Talep üzerine Valiliklerce Kurumumuzca hazırlanmış aylık bağlama ve tazminat ödeme formu tanzim edilerek, ekinde ayrılış oluru ile birlikte Kurumumuza gönderilecektir. Formda yer alan bilgilerde herhangi bir tutarsızlık bulunmaması halinde mevcut belgelere göre tazminat ödenmesine ilişkin işlemler gerçekleştirilecektir.

Kanunda haklarında disiplin hükümleri uygulanarak görevlerine son verilenler tazminat hakkı kapsamı dışında tutulduğundan, ayrılış oluru bulunmayan dosyalarda, formdaki ayrılış gerekçesi esas alınarak işlem yapılmayacaktır.

Bir yılın altında hizmeti bulunanlara bir tam yıl hizmeti varmış gibi tazminat ödenecektir. Bir yılın üstündeki her hizmet tam yılı için 20000 göstergenin memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden tazminat ödenecektir. Tam yıl hizmetin dışında kalan ay ve günler için gün kesirleri aya iblağ edilerek 20000 göstergenin ay kesirine denk gelen tutarı tazminat hesaplamasında ayrıca dikkate alınacaktır.

Görevden ayrılışlarında ilgili yönetmelik hükümleri gereği kendilerine tazminat ödenenlere bu kapsamda ayrıca tazminat ödenmeyecektir.

442 sayılı Kanunun geçici 2 maddesi hükmü ile 2/6/2007 tarihinde görevde bulunmaması nedeniyle tazminat talebi reddedilenlere de ek 17 madde kapsamında tazminat ödenmesi hakkı verilmiştir. Bu kapsamdaki kişilerin tazminat ve ölüm yardımları 1/8/2012 tarihinde yürürlükte bulunan katsayı ve gösterge rakamları esas alınarak ödenecektir.

Diğer taraftan, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 34 üncü maddesinin üçüncü fıkrası; “...

İlgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak beş yıl içinde alacaklıları tarafından geçerli bir mazerete dayanmaksızın, yazılı talep edilmediğinden veya belgeleri verilmediğinden dolayı ödenemeyen borçlar zamanaşımına uğrayarak kamu idareleri lehine düşer.

...” hükmünü amirdir. Amir hüküm uyarınca ilgililerin kamu kurum ve kurumları nezdinde oluşan alacaklarına ilişkin olarak, her hangi bir nedenle bu alacakların oluştuğu mali yılın sonundan başlamak üzere 5 yıl içinde talepte bulunmamaları bu tutarların kamu kurumları lehine zamanaşımına uğrayacaktır.

Buna göre, geçici 2 nci madde 12/7/2012 tarihinde yürürlüğe girdiğinden, ilgililerin 1/8/2012 tarihinden itibaren Kurumumuza müracaatla 442 sayılı Kanunun mülga ek 17 nci maddesi kapsamında tazminat ödenmesi talebinde bulunması gerekmektedir. 2012 mali yılı 31/12/2012 tarihi itibarıyla sonlandığından, 5018 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin amir hükmü uyarınca, 12/7/2012-31/12/2017 tarihleri arasında kayda geçen talepler dikkate alınarak tazminat ödemeleri yapılacaktır. 31/12/2017 tarihinden sonra kayda geçen talepler dikkate alınarak tazminat ödemesi yapılmayacaktır. Ancak, 12/7/2012-31/12/2017 tarihleri arasında kayda geçen dilekçeleri ile müracaat edenlerden, tazminat ödenmesine müstahak olduğu tespit edilenlere 1/8/2012 tarihinde yürürlükte bulunan katsayı ve gösterge rakamları esas alınarak ödeme yapılacaktır.

Gerek mülga ek 16, gerekse mülga ek 17 nci madde kapsamında yapılacak işlemlerde formda hizmet kesintisiz olarak bildirilmesine rağmen askerlik hizmeti ile koruculuk hizmetinin çakıştığı durumlarda ilgililerin askerlik nedeniyle görevden ayrılış, askerlik sonrasında da göreve başlangıç tarihi tespit edilerek gerekli işlemler yapılacaktır.

2.4.2 Ölüm Yardımı

442 sayılı Kanunun mülga ek 17 nci maddesi ile güvenlik korucularının görevleri ile ilişkileri devam etmekte iken vefat etmeleri halinde hak sahiplerine ölüm yardımı ödenmesi hükme bağlanmıştır.

Ölüm yardımı ödenmesi için ölüm olayının fiilen görevle bağı devam etmekte iken meydana gelmesi gerekmektedir.

Ölüm olayının mutlaka göreve bağlı nedenlerle ortaya çıkmış olması koşuluna bakılmayacaktır.

Kurumdan mülga ek 16 ncı madde kapsamında aylık almakta iken ya da mülga ek 17 nci madde kapsamında tazminat ödenen güvenlik korucularının ölümü halinde ölüm yardımı ödenmeyecektir.

Ölüm yardımı aşağıdaki öncelik sırasına göre ödenecektir.

- Eş ve çocuklarına
- Eş ve çocukların bulunmaması halinde anne ve babasına
- Yukarıdakilerin hiç birisinin bulunmaması durumunda da kardeşlerine

Gerek 5434 sayılı Kanunun ölüm yardımı, gerekse 5510 sayılı Kanunun cenaze ödeneği faturalandırılmak koşulu ile 3. kişilere ödenebilmekte ise de güvenlik korucularının ölümleri halinde yukarıda sayılanların dışında kalanlara ölüm yardımı ödenmeyecektir.

Ölüm yardımı ödenmesine esas gösterge rakamları 15000 olarak uygulanmakta iken 6495 sayılı Kanun ile mülga ek 17 nci maddede yapılan değişiklik hükmü uyarınca 1/8/2013 tarihinden sonra 50000 gösterge rakamına yükseltildiğinden ölüm tarihinde yürürlükte bulunan gösterge rakamları esas alınarak ölüm yardımı ödenecektir.

2.5.Güvenlik Korucularının Sisteme Yüklenmesi

Güvenlik korucularının birbirinden farklı hüküm ve hizmet koşulları ile aylığa hak kazanmaları sebebiyle veri girişlerinde bazı temel verilerin mutlaka sisteme yüklenmesi gerekmektedir. Yazılımda yer alan kontroller nedeniyle bu verilerin girilmemesi dosyaların hataya düşmesi, aylıkların eksik ya da fazla ödenmesi ya da hiç ödenmemesi gibi sonuçlarla doğurmaktadır. Aşağıda yer alan tabloda

temel veriler gösterilmiştir. Bu kapsamda yer alanların işlemleri GK rumuzla açılan sicil dosyaları üzerinden yapılacaktır. Güvenlik korucuları aşağıda yer alan tablodaki veriler esas alınarak sisteme tanımlanacaktır.

Kapsam	Emeklilik Nevi	Kanun No	Unvan Kodu
442 Ek 16	510-519	442, 5673, EK 16	3083
442 Geçici 3 (678/a)	510-519	442, 678A, EK16	3083
442 Geçici 3 (678/b)	510-519	442, 678B, EK16	3083
5673 Geçici 1	510-519	442, 5673, GEC1	3083
442 Ek 17	510	442, 5673, EK 17	3083

ÜÇÜNCÜ KISIM TERÖRDEN ZARAR GÖREN SİVİL VATANDAŞLAR

3.1. Kapsam

12/7/2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6353 sayılı Kanun ile 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılınması Hakkında Kanuna bir ek bir de geçici madde ilave edilerek terör eylemleri ya da güvenlik güçlerimizin terörle mücadele amacıyla yürüttüğü faaliyetler sonucu engelli hale gelenlerin kendilerine ölenlerin ise hak sahiplerine aylık bağlanma hakkı tanınmıştır.

Kanunun ek 1 inci maddesi;

“(9.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, çalışma gücü kaybı;

a) Yüzde kırktan daha aşağı olanlar hariç olmak kaydıyla, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen malullerin kendilerine yüzde altmışı tutarında,

b) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen malullerin kendilerine yüzde sekseni tutarında,

c) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen malullerin kendilerine tamamı tutarında,

ç) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilenlerin 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 34 üncü maddesi uyarınca belirlenecek hak sahiplerine ise tamamı üzerinden yapılacak paylaşırma tutarında,

aylık bağlanır.

Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen bu aylıklar her yıl sonunda faturası karşılığında Maliye Bakanlığından tahsil edilir.

Ancak, ölenlerin anne ve babasına aylık bağlanmasında, 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaz. Çalışma gücü kayıpları nedeniyle bu maddeye göre aylık bağlanmasına hak kazanmakla birlikte aylık bağlanmamış olanlardan veya bu maddeye göre aylık almakta iken vefat edenlerin önceden tespit edilmiş malullük oranlarına göre hak kazanabilecekleri ya da almakta oldukları aylıklar, 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi uyarınca belirlenecek hak sahiplerine birinci fıkranın (ç) bendine göre intikal ettirilir.

Bu madde kapsamına girenlerin ilgili valiliğe müracaatı üzerine valilik tarafından tanzim edilecek aylık bağlanmaya ilişkin belgeler Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilir.

Terör örgütleri tarafından öldürülen veya yaralanan ya da güvenlik kuvvetleri tarafından etkisiz hale getirilen veya yaralanan terör örgütü mensupları ile bunların birinci fıkraya göre belirlenecek yakınlarına ve terör suçlarından dolayı hüküm giyenlere, bu madde kapsamında aylık bağlanmaz. Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendindeki suçlar sebebiyle herhangi bir hüküm giymeden önce bu madde hükümlerine göre aylık bağlanmış olanların aylıkları hükmün kesinleştiği tarihten itibaren kesilir. Haksız ödenen tutarlar ilgililerden tahsil olunur.” hükmünü amir olup, bu hüküm uyarınca terör eylemi ya da terörle mücadele amacıyla güvenlik kuvvetlerince ifa edilen görevlerin etkisiyle en az % 40 ya da üzerinde çalışma gücü kaybı olanların kendilerine, ölenlerin ise hak sahiplerine aylık bağlanacaktır.

Uygulamada yabancı ülkelerde uğradığı terör saldırıları sonucu çalışma gücü kaybı olanların da aylık talebinde buldukları görülmektedir. 5233 sayılı Kanunun 2 inci maddesi ile 3713 sayılı Kanunun 1, 3 ve 4 üncü maddeleri kapsamında değerlendirilen terör eylemleri ya da bu kapsamda değerlendirilen terör eylemleri ile mücadele esnasında ortaya çıkan engellilik halleri kapsama alınmıştır. 3713 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin “Terör; cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini,

siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir.” hükmü ile terör tanımlanmıştır. Bu nedenle, yurtdışında gerçekleşen ve Türkiye Cumhuriyetine karşı yapılan bir saldırı olarak değerlendirilmesi mümkün olmayan olaylar nedeniyle gerek ülkemiz vatandaşlarına, gerekse diğer ülke vatandaşlarına aylık bağlanmayacaktır.

3.2 Müracaat ve İstenilen Belgeler

5233 sayılı Kanunun uygulamasında ilgililerin taleplerini olayın meydana geldiği il valiliklerine yapması gerekmektedir. Doğrudan Kurumumuza yapılan başvurularda talep ilgili Valiliğe yönlendirilerek müracaat sahibine bilgi verilecektir.

İlgililerin durumlarının incelenebilmesi için valiliklerce üst yazı ekinde;

- Zarar Tespit Komisyon Kararının,
  - Kesin işlemlerli sağlık kurulu raporları,
  - İlk müdahale raporu ve tedavi belgeleri,
  - Terör suçlarından hüküm giymediğine dair adli sicil kaydı,
- Gönderilecektir.

Temin edilen belgelerde tereddüt bulunması halinde;

- Olaya ilişkin olarak adli ve idari makamlarca yapılan soruşturma sonunda alınan kararlar ya da mahkeme ilamı,
  - Ayrıntılı olay tutanakları,
- Ayrıca istenilecektir.

Belgelerin Kurumumuza ulaşmasını müteakip, öncelikle zarar tespit komisyon kararının bulunup bulunmadığına bakılacaktır. Olayın ve ilgilinin Kanun kapsamında olup olmadığına ilişkin tespit yetkisi zarar tespit komisyonlarında olduğundan, zarar tespit komisyon kararı bulunmayan ya da zarar tespit komisyonlarınca talepleri esastan reddedilenlerin, aylık talepleri doğrudan reddedilecektir. Kanunda zararın tazmini için olay tarihinden itibaren 60 gün içerisinde zarar tespit komisyonlarına müracaat edilmesi şartı konulmuştur. Bu hak düşürücü süre geçildikten sonra yapılan müracaatlarda, zarar tespit komisyonlarınca engelliliğe ya da ölüme esas olayın 5233 sayılı Kanun kapsamında olduğunun tespitinin yapılmasına rağmen, zamanaşımı nedeniyle tazminat talebinin reddedildiğinin belirtilmesi halinde ilgililerin durumları incelenerek aylık bağlanması yönünde gerekli işlemler yapılacaktır.

Başvuru sahibi ya da hak sahiplerinin durumunun nakdi tazminat komisyonlarınca incelenerek karara bağlandığı durumlarda 2330 sayılı Kanunun iç güvenlik asayişin sağlanması, kaçakçılığın men, takip, tahkiki, trafik yol güvenliği gibi terör dışında kalan birçok hali de kapsamına aldığı göz önünde bulundurulduğunda olayın terör eylemi ya da terörle mücadele kapsamında meydana geldiğinin olay yeri tespit, olay tutanağı, idari tahkikat raporu ya da mahkeme kararı gibi belgelerden anlaşılması halinde de 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanması yönüyle gerekli incelemeler yapılacaktır. Ancak, aylık bağlanması için zarar tespit komisyon kararı aranacaktır.

İlgililere aylık bağlanırken diğer sigortalılık statülerinden 2330 sayılı Kanun ya da harp/vazife malullüğü kapsamında aylık bağlanıp bağlanmadığı ayrıca incelenecektir.

Uygulamada çoğunlukla olay tarihinden uzun bir süre geçtikten sonra alınan sağlık kurulu raporları ile müracaatlar yapıldığı görülmektedir. Bu şekilde alınan raporlarda çalışma gücü kaybı oranları yaşa veya sonradan geçirilen başkaca kaza ya da hastalıklara göre değişkenlik göstermektedir. Bu nedenle bu şekilde alınan raporlar ve ilk müdahale raporları sağlık kuruluna gönderilerek olaya bağlı çalışma gücü kaybı oranı tespiti yapılacaktır.

Zarar Tespit Komisyonlarınca Kanun kapsamında olduğuna karar verilenlerden çalışma gücü kaybı % 40 ve altında olanların talepleri doğrudan reddedilecektir.

Terör örgütlerinin kendi iç hesaplaşması sonucu ya da güvenlik güçlerince gerçekleştirilen operasyonlarda etkisiz hale getirilenlere ya da hak sahiplerine bu kapsamda aylık bağlanmayacaktır. Bu kapsamda yaralananlardan ya da ölenlerin hak sahiplerinden, terör suçlarından hüküm giymiş olanlara aylık bağlanmayacaktır. Ayrıca, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 31 inci maddesi hükmü uyarınca vefat ya da talep tarihinde 12 yaşını doldurmamış olanların cezai sorumluluğu bulunmadığından bu kişilerden adli sicil kaydı istenmeyecektir.

5233 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi ile 19/7/1987 tarihinden sonra meydana gelen olaylar Kanun kapsamına alındığından bu tarihten önce meydana gelen olaylar nedeniyle talepte bulunanların talepleri doğrudan reddedilecektir.

Tabii olduğu sigortalılık statüsünden 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna göre veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre aylık bağlananlar ile 5510 ve 5434 sayılı kanunlar kapsamında harp ve vazife malullüğü aylığı bağlananlara aynı olay nedeniyle 5233 sayılı kanun kapsamında ikinci bir aylık bağlanmayacaktır.

5233 sayılı Kanun kapsamında yaralanması nedeniyle, anılan Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlananlardan, kendi sigortalılığı nedeniyle malullük veya yaşlılık aylığına hak kazanması ya da vefat etmesi nedeniyle hak sahiplerine kendi sigortalılığından dolayı aylık bağlanması, 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmasına engel teşkil etmeyecektir.

3.3 Aylık Başlangıç Tarihleri ve Bilgilerin Sisteme Tanımlanması

5233 sayılı Kanuna 6353 sayılı Kanunla ilave edilen geçici 5 inci maddenin “*Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen terör olayları sebebiyle malul olanların kendilerinin, hayatını kaybedenlerin ise hak sahibi yakınlarının müracaatları halinde; ek 1 inci maddede belirtilen koşulları taşımaları kaydıyla aynı maddede belirtilen usul ve esaslar ile aylık miktarları üzerinden ve bu maddenin yayımı tarihini takip eden aybaşından itibaren 5510 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslara göre aylığa hak kazanırlar. Ancak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için herhangi bir ödeme yapılmaz.*” hükmü ile Kanunun yürürlüğe girdiği 12/7/2012 tarihinden önce meydana gelen olaylar için 1/8/2012 tarihi aylık başlangıç tarihi olarak belirlenmiştir.

5233 sayılı Kanunun yukarıya alınan geçici 5 inci maddesindeki “*bu maddenin yayımı tarihini takip eden ay başından itibaren 5510 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslara göre aylığa hak kazanırlar*” ifadesinin hem malul olanların kendisini, hem de vefat edenlerin hak sahiplerini kapsadığından, aynı madde kapsamında aylık bağlananlar arasında uygulama birliği sağlamak amacıyla, 5233 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinin yürürlüğe girdiği 12/7/2012 tarihinden önce terör eylemleri veya terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle malul olanların kendilerine de ek 1 inci maddede belirtilen koşulları taşımaları kaydıyla, aynı maddede belirtilen usul ve esaslar ile aylık miktarları üzerinden 1/8/2012 tarihinden itibaren aylık bağlanacaktır.

Kanunun yürürlük tarihinden sonra meydana gelen olaylar neticesinde yaralananların aylık başlangıç tarihleri ise 5510 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin;

“...
...

Malullük aylığı...

a) *Malûl sayılmasına esas tutulan rapor tarihi yazılı istek tarihinden önce ise yazılı istek tarihini,*

b) *Malûl sayılmasına esas tutulan rapor tarihi yazılı istek tarihinden sonra ise rapor tarihini,*

“...
...

takip eden ay başından itibaren başlar.” hükmü uyarınca tespit edilecektir.

Örnek-1 1995 yılında terör örgütü üyelerince gerçekleştirilen eylem sonucunda yaralanan bir vatandaşımız, Kurumumuz kayıtlarına 3/7/2018 tarihinde geçen dilekçesi ekinde yaralanmasına dair sağlık raporunu göndererek 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmasını talep etmiştir. Kurum Sağlık Kurulunca sağlık raporu incelenerek söz konusu olay sonucunda malul olduğu (Belirtilen olay nedeniyle çalışma gücü kayıp oranının %40 ve üzerinde olduğu) anlaşılan ilgiliye, 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi gereği malullük aylıklarında zamanaşımı öngörülmediğinden, 5233 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinin yürürlük tarihi olan 12/7/2012 tarihini takip eden aybaşı 1/8/2012 tarihinden engellilik derecesine göre aylık bağlanacaktır.

Örnek-2 2014 yılında terör örgütü üyelerince gerçekleştirilen eylem sonucunda yaralanan bir vatandaşımız, Kurumumuz kayıtlarına 3/7/2019 tarihinde geçen dilekçesi ekinde yaralanmasına dair 14/5/2018 tarihli sağlık raporunu göndererek 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmasını talep etmiş ve Kurumumuz Sağlık Kurulunca sağlık raporu incelenerek söz konusu olay sonucunda malul olduğu anlaşılmıştır.

5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi gereği malullük aylıklarında zamanaşımı öngörülmediği ve 5233 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinde aylıkların başlangıç tarihine ilişkin herhangi bir hükme yer verilmediğinden, aylık başlangıç tarihi 5510 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereği, malul sayılmalarına esas tutulan rapor tarihi yazılı istek tarihinden önce olanlar için yazılı istek tarihini, malul sayılmalarına esas tutulan rapor tarihi yazılı istek tarihinden sonra olanlar için ise rapor tarihini takip eden aybaşı olarak belirlenecektir.

Buna göre rapor tarihi, yazılı istek tarihinden önce olan ilgiliye Kurumumuza başvuru tarihi olan 3/7/2019 tarihini takip eden aybaşı olan 1/8/2019 tarihinden itibaren bağlanacaktır.

Bu kapsamdaki işlemler SV rumuzla açılmış sicil dosyaları üzerinden yapılarak, sisteme aşağıdaki tabloda yer alan veriler dikkate alınarak girişler yapılacaktır.

Emeklilik Nevi	Maluliyet Kodu	Unvan Kodu
580-589	S	3072

3.4 Kendilerine Ya da Hak Sahiplerine Aylık Bağlanması

20/10/2014 tarih ve 25619 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılansın Hakkında Yönetmeliğin 22/A maddesi uyarınca, çalışma gücündeki kayıp oranı % 40-60 arasında olanlar 3. derece, % 61-79 arasında olanlar 2. derece, % 80-100 arasında olanlar ile ölenler 1. derece kabul edilerek işlemleri yapılacaktır.

Memur maaş katsayısı ile 9500 gösterge rakamının çarpımı sonucu bulunacak tutarın; 1. derece malul olanlarla, ölenlerin hak sahiplerine %100’ü, 2. derece malul olanlara %80’i, 3. derece malul olanlara %60’ı esas alınarak aylık bağlanacaktır. Kurumdan aylık almakta iken ölenlerin hak sahiplerine ise aylık ödenmesine esas derecesi esas alınarak aylık bağlanacaktır.

5233 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi hükmü uyarınca hak sahiplerinden 5510 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinde öngörülen müstahaklık koşullarını taşıyanlara terör suçlarından hüküm giymemiş olma şartıyla aylık bağlanacaktır. Hak sahiplerine aylık bağlanırken Genelgenin 2.3.6. başlığı altında yapılan açıklamalar dikkate alınarak işlem yapılacaktır. Hak sahiplerine, 5510 sayılı Kanunun genel hükümleri, dikkate alınarak aylık bağlanacaktır. Anne ve babaların aylık bağlanması taleplerinde 65 yaş altı olmaları halinde artan hisseye bakılacak diğer şartlar aranmayacaktır.

Bu kapsamda aylık bağlanması talebinde bulunanlardan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayanlara da aylık bağlanacaktır.

Kanunun yürürlük tarihinden önce meydana gelen olaylar nedeniyle hak sahiplerine 5510 sayılı Kanunun zaman aşımı hükümlerini de dikkate almak suretiyle 1/8/2012 tarihinden, Kanunun yürürlük tarihinden sonra meydana gelen ölüm olaylarında hak sahiplerine 5510 sayılı Kanunun zamanaşımı hükümleri de dikkate alınarak ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

5233 sayılı Kanun kapsamında ölüm aylığı bağlanmasına hak kazanmasına rağmen, müracaat etmemesi nedeniyle aylık bağlanmamış olanlardan sonradan müracaat ederek aylık bağlanması talebinde bulunanlara 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesinde öngörülen zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak aylık bağlanacaktır.

Ölüm tarihinde evli bulunması nedeniyle aylık bağlanmayan kız çocuklardan sonradan boşanarlara zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak boşanma tarihini takip eden aybaşından aylık bağlanacaktır.

Ölüm aylığı almakta iken evlenme ya da öğrenim durumlarına göre yaş hadlerini doldurması nedeniyle aylıkları kesilenler, aylık kesme nedenlerinin ortadan kalkması halinde müracaat tarihlerini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Örnek-1 Terör eylemi sonucu ölen 3 çocuğu bulunan anne ve babaya 5233 sayılı Kanun kapsamında 3 çocuğundan da ayrı ayrı aylık bağlanacaktır.

Örnek-2 Anne ve babası terör eylemi sonucu vefat eden kız çocuğuna anne ve babasından ayrı ayrı 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanacaktır.

Örnek-3 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık almakta olan (A) 15/10/2017 tarihinde vefat etmiştir. Aylığa müstahak hak sahiplerine müracaat tarihlerini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanmıştır. Bilahare 24/11/2017 tarihinde eşinden boşanan kız çocuk 2/5/2020 tarihinde aylık talebinde bulunmuştur. Bu durumda, boşanan kız çocuğa daha önce bağlanarak kesilen bir aylığı olmaması nedeniyle, 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi hükümlerine göre talep tarihi ile boşanma tarihi arasında 5 yıldan daha az bir süre geçtiği için 1/12/2017 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Örnek-4 Yukarıda yer alan örnekteki kız çocuğunun 17/5/2024 yılında talepte bulunması halinde, 17/5/2024 tarihinden geriye doğru 5 yıl gidilerek bulunan tarihi takip eden aybaşı olan 1/6/2019 tarihinden geçerli olmak üzere aylıkları bağlanacaktır.

Örnek-5 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık almakta iken 13/5/2017 tarihinde vefat eden kişinin aylık bağlanan kız çocuğunun aylıkları, 13/12/2018 tarihinde evlenmesi nedeniyle 1/1/2019 tarihinden geçerli olmak üzere kesilmiştir. Bilahare 25/4/2019 tarihinde boşanan kız çocuğu 12/6/2021 tarihinde aylık talebinde bulunmuştur.

Örnekte yer alan kız çocuğuna aylık bağlanırken boşanma tarihine gidilmeyecektir. 5510 sayılı Kanunun 35 inci maddesi hükmü uyarınca müracaat tarihini takip eden aybaşı olan 1/7/2021 tarihinden aylık bağlanacaktır.

Örnek-6 2000 yılında terör örgütü üyelerince gerçekleştirilen eylem sonucunda vefat eden bir vatandaşımızın hak sahipleri, Kurumumuz kayıtlarına 4/7/2017 tarihinde geçen dilekçeleri ile 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmasını talep etmiştir. 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi gereği ölüm aylıklarında, hakkın kazanıldığı tarihten itibaren 5 yıl içinde talep edilmeyen kısım zamanaşımına uğrayacağından, öncelikle başvuru tarihi itibarıyla hakkın kazanıldığı geçici 5 inci maddenin yürürlük tarihi olan 12/7/2012 tarihi itibarıyla 5 yıllık zamanaşımı süresinin geçirilip geçirilmediğine bakılacaktır.

Başvuru Tarihi : 4 / 7 / 2017
Hakkın Kazanıldığı Tarih : 12 / 7 / 2012
-----
22 11 4

Beş yıllık zamanaşımı süresi dolmadığından hak sahiplerine 1/8/2012 tarihinden itibaren aylık bağlanacaktır.

Örnek-7 Örnek 6'daki başvuru tarihi 19/8/2019 olursa;

Başvuru Tarihi : 19 / 8 / 2019

Hakkın Kazanıldığı Tarih : 12 / 7 / 2012
=-----
07 01 7

Beş yıllık zamanaşımı süresi dolduğundan hak sahiplerine, başvuru tarihinden beş yıl geriye giderek bulunan tarihi takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanacaktır.

Başvuru Tarihi : 19 / 8 / 2019
5
=-----
19 / 8 / 2014

Hak sahiplerine 1/9/2014 tarihinden itibaren aylık bağlanacaktır.

Örnek-7 10/4/2013 tarihinde terör örgütü üyelerince gerçekleştirilen eylem sonucunda vefat eden bir vatandaşımızın hak sahipleri, Kurumumuz kayıtlarına 16/7/2019 tarihinde geçen dilekçeleri ile 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmasını talep etmiştir.

5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi gereği ölüm aylıklarında, hakkın kazanıldığı tarihten itibaren 5 yıl içinde talep edilmeyen kısım zamanaşımına uğrayacağından, öncelikle başvuru tarihi itibarıyla hakkın kazanıldığı tarih olan ölüm tarihi 10/4/2013 tarihi itibarıyla 5 yıllık zamanaşımı süresinin geçirilip geçirilmediğine bakılacaktır.

Başvuru Tarihi : 16 / 7 / 2019
Hakkın Kazanıldığı Tarih : 10 / 4 / 2013
=-----
06 03 6

Beş yıllık zamanaşımı süresi dolduğundan hak sahiplerine, başvuru tarihinden beş yıl geriye giderek bulunan tarihi takip eden aybaşından itibaren aylık bağlanacaktır.

Başvuru Tarihi : 16 / 7 / 2019
5
=-----
16 / 7 / 2014

Hak sahiplerine 1/8/2014 tarihinden itibaren aylık bağlanacaktır.

Örnek-8 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanan 8/10/1994 doğumlu kız yetimin 16/8/2017-31/1/2018 ile 7/2/2018-5/1/2019 tarihleri arasında 5510 sayılı Kanunun 4/1-(a) kapsamında çalıştığı tescil kaydının 1 aylık süre içinde yapıldığı anlaşılmıştır. 1/4/2018 tarihinden geçerli 7103 sayılı Kanuna göre öğrencilik durumunun araştırılmasında 23/9/2011 tarihinde yüksekokula kayıt yaptırdığı 31/7/2018 tarihinde mezun olduğu anlaşılmıştır. Yetime çalıştığı dönemde fazla ödenen 1/9/2017-31/1/2018 tarihleri arası aylıkları 01/03/2018-31/3/2018 aylığı ile öğrencilik durumunun sona erdiği 01/8/2018-31/1/2019 aylıkları borç çıkarılacaktır. İşten ayrılması nedeniyle 1/2/2019 tarihinden itibaren aylıkları tekrar ödenmeye devam edilecektir. Borcu aylıktan çıktığı dönemlerde dosyadan aylık alan varsa onların aylık farkından mahsup edilerek kalanı kendi aylıklarından 1/4 oranında tahsil edilecektir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

VATANI HİZMET TERTİBİNDEN BAĞLANAN ŞEREF AYLIKLARI

4.1. Kapsam

Şeref aylığı bağlanması kapsamını 15/12/1948 tarih ve 5269 sayılı Sivas Kongresince Seçilen Temsil Heyeti Üyeleriyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci Döneminde Bulunan Üyelere Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 24/2/1968 tarih ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile 28/5/1986 tarih ve 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun oluşturmaktadır. Dul ve yetimlere intikal hükümlerinde farklılıklar bulunduğu için 1005 sayılı Kanun ve diğer kanunlar ayrı başlıklar altında incelenecektir. Bu grupların yanı sıra sporcu şeref aylığı bağlanmasını düzenleyen 2913 ve 5774 sayılı Kanunlar uyarınca gerçekleştirilen iş ve işlemler de ayrı bir konu başlığını oluşturacaktır.

4.1.1 1005 Sayılı Kanun Hükümlerine Göre Bağlanan Şeref Aylıkları

4.1.1.1 Dosya Sahibine Aylık Bağlanması

1005 sayılı Kanununun 1 inci maddesi;

“Milli mücadeleye iştirak eden ve bu sebeple kendilerine İstiklal Madalyası verilmiş bulunan Türk vatandaşları ile 1950 yılında Türk Tugayının Kore'ye ayak bastığı Ekim ayında başlamak ve 1953 yılı Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar Kore'de fiilen savaşa katılmış olan Türk Vatandaşlarına ve 1974 yılında Temmuz 1 inci ve Ağustos 2 nci Barış Harekatına Kıbrıs'ta fiilen görev alarak katılmış olan Türk Vatandaşlarına, hayatta buldukları sürece, vatani hizmet tertibinden 5750 gösterge rakamının her yıl Bütçe Kanunu ile tespit edilen memur maaş katsayısı ile çarpılmasından bulunacak miktarda aylık bağlanır. Hak sahibinin ölümü halinde bu aylık dul eşe ve %75 oranında bağlanır, ancak dul eşin tekrar evlenmesi halinde kesilir. Yukarıda belirtilenlerden herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan gelir veya aylık bağlanmadığı gibi, zorunlu olarak sosyal güvenlik kurumlarından birine tâbi olmayı gerektiren bir işte de çalışmadığını belgelemek suretiyle yazılı talepte bulunan hak sahiplerinin aylıkları ise yazılı taleplerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aydan geçerli olmak üzere ve bu durumları devam ettiği müddetçe 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan 30 günlük net asgarî ücret tutarı (dul eşler için bu tutarın % 75'i) esas alınarak ödenir.” Hükmünü amirdir.

Bu Kanun kapsamında,

- Milli mücadeleye katılması sebebiyle İstiklal Madalyası verilmiş olan;
- Türk Tugayının Kore'ye ayak bastığı Ekim 1950 ile 1953 yılı Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasının imzalandığı tarihe (27/7/1953) kadar Kore'de fiilen savaşa katılan;
- 1974 yılında 1 inci (20-21-22 Temmuz 1974) ve 2 nci (14-15-16 Ağustos 1974) Kıbrıs Barış Harekâtına Kıbrıs'ta fiilen görev alarak katılmış olan;

Türk Vatandaşlarına aylık bağlanacaktır. Türk vatandaşlığını yitiren ya da vatandaşlıktan çıkarılanlara bağlanan aylıklar vatandaşlıktan çıkış tarihlerini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere kesilecektir.

Yukarıda belirtilen tarihlerden önce ya da daha sonra Kore ve Kıbrıs'ta görev alanlara bu kapsamda aylık bağlanmayacaktır.

Kanunda özellikle Türk Vatandaşlığı vurgusu yapıldığı için vatandaşlıktan çıkan ya da çıkarılanlara (Türk Vatandaşlığını muhafaza edenler ile mavi kartlılar hariç) aylık bağlanmayacaktır. Bunlara aylık bağlanmış ise, vatandaşlıktan çıkma ya da çıkarılma tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere yersiz olarak yapılan ödemeler borç çıkarılarak, tahsil edilecektir.

Kurumumuza yapılacak müracaatlarla işlem yapılabileceği gibi, Milli Savunma Bakanlığına, Kuvvet Komutanlıklarına, askerlik şubesi başkanlıkları ile diğer kamu kurum ya da kuruluşlarına yapılan müracaatlarda dikkate alınacaktır.

İstiklal madalyası verilmiş bulunanların işlemleri Milli Savunma Bakanlığından temin edilecek madalya berat belgesi ya da talep sahiplerince gönderilecek madalya durum belgesi esas alınarak sonuçlandırılacaktır.

Kore Savaşı ve Kıbrıs Barış Harekatına katılanların işlemleri ise başvuru sahiplerinden ya da Kuvvet Komutanlığından istenilecek OBİM (Ordu Bilgi İşlem Numarası) numarasını gösterir künye kayıtları esas alınarak yapılacaktır.

Kıbrıs'ta Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin yanı sıra sağlık personeli gibi sivil personel de görev aldığından durumun belgelenmesi kaydıyla bunlara da aylık bağlanacaktır. Dolayısıyla, bu kapsamda yapılacak aylık bağlama işlemlerinde talep sahibinin TSK personeli olup olmamasına bakılmayacaktır. Talepte bulunan sivil personelin işlemleri de Milli Savunma Bakanlığı veya Kuvvet Komutanlığından istenilecek belgelere göre sonuçlandırılacaktır.

İlgililere bu kapsamda aylık bağlanması savaşta yaralanması nedeniyle bağlanacak harp malullüğü aylığına ya da sigortalılığından kaynaklı olarak yaşlılık ya da emeklilik aylığı bağlanmasına engel teşkil etmeyecektir.

1/1/2014 tarihinden itibaren 1005 sayılı Kanun kapsamında bulunanlara 6503 göstergenin memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden aylık bağlanacaktır. Ancak ilgililerin sosyal güvenlik sisteminden bağlanan bir aylık/gelirinin ya da zorunlu sigortalılığı gerektirecek bir çalışmasının bulunmaması koşuluyla, müracaatlarını takip eden aybaşından geçerli olmak üzere bu durumlar devam ettiği müddetçe şeref aylıkları asgari ücretin net tutarı esas alınarak yükseltilecektir. Aylıkların asgari ücret esas alınarak yükseltilmesi 6/3/2007 tarih ve 5595 sayılı Kanun ile tanındığından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten öncesine ilişkin olarak asgari ücrete yükseltme işlemi yapılmayacaktır. Asgari ücrete yükseltme işlemlerinde asgari geçim indiriminden arındırılmış net tutar esas alınarak işlem yapılacaktır.

İstiklal Madalyası verilmiş olanların işlemleri V0, Kore Savaşına katılanların işlemleri VK, Kıbrıs Barış Harekatına katılanların işlemleri ise KT rumuzla açılan sicil dosyaları üzerinden yapılacaktır.

4.1.1.2 Hak Sahibi Eşe Aylık Bağlanması

1005 sayılı Kanun kapsamında bağlanan aylıklar 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre aylığa müstahak olan dul eşe %75 oranında intikal edecektir. Dul eşin de aylık ya da gelirinin bulunmaması, zorunlu sigortalılığı gerektirecek şekilde çalışmaması halinde talebine istinaden talep tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylıkları asgari ücretin net tutarının %75'i esas alınarak yükseltilecektir. Eşin durumunda bir değişiklik olması halinde durum değişikliğini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere durum değişikliği dikkate alınarak dosya tadil edilecektir.

Eş dışında kalan çocuk ya da anne ve babalara aylık bağlanmayacaktır.

Dosya sahibine ya da dul eşine asgari ücret esas alınarak aylık ödenmekte iken zorunlu sigortalılığı gerektirecek bir şekilde çalışmaya başlayanların aylıkları sigortalılığın başladığı tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere gösterge sisteminden ödenecektir. İşlem yapıldığı tarih itibarıyla sigortalılığın sona ermiş olması halinde sigortalılığın sonlandırıldığı tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere müracaat şartı aranmaksızın aylıklar asgari ücretin net tutarı esas alınarak yükseltilecektir. Sigortalılığın Kurumun tespit tarihinden daha sonraki bir tarihte son bulması halinde ise ilgililerin talebi ya da Kurumca yapılan tespit üzerine zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak sigortalılığın son bulunduğu tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylıklar asgari ücretin net tutarı esas alınarak yükseltilecektir. 3292, 2913 ya da 5269 sayılı Kanun kapsamında bağlanan aylıkların asgari ücrete yükseltilmesi işlemlerinde de aynı usul ve esaslar uygulanacaktır.

Örnek-1 4/1-(a) statüsünde çalışan aynı zamanda 1005 sayılı Kanun kapsamında aylık alan bir kişinin 1005 sayılı Kanun kapsamındaki aylıkları gösterge sisteminden ödenecektir.

Örnek-2 4/1-(a) statüsünde malullük, yaşlılık ya da ölüm aylığı ya da iş kazası meslek hastalığı sonucu gelir/ölüm geliri alan bir kişinin 1005 sayılı Kanun kapsamındaki aylıkları gösterge sisteminden ödenecektir.

Örnek-3 4/1-(b) statüsünde çalışan aynı zamanda 1005 sayılı Kanun kapsamında aylık alan bir kişinin 1005 sayılı kanun kapsamındaki aylıkları gösterge sisteminden ödenecektir.

Örnek-4 4/1-(b) statüsünde malullük, yaşlılık ya da ölüm aylığı ya da iş kazası meslek hastalığı sonucu gelir/ölüm geliri alan bir kişinin 1005 sayılı Kanun kapsamındaki aylıkları gösterge sisteminden ödenecektir.

Örnek-5 442 sayılı Kanunun ek 16 ncı maddesi kapsamında aylık bağlanan aynı zamanda 1005 sayılı Kanun kapsamında aylık alan bir kişinin 1005 sayılı Kanun kapsamındaki aylıkları gösterge sisteminden ödenecektir.

Örnek-6 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanan aynı zamanda 1005 sayılı Kanun kapsamında aylık alan bir kişinin 1005 sayılı Kanun kapsamındaki aylıkları gösterge sisteminden ödenecektir.

Örnek-7 4/1-(c) statüsünde çalışan aynı zamanda 1005 sayılı Kanun kapsamında aylık alan bir kişinin 1005 sayılı Kanun kapsamındaki aylıkları gösterge sisteminden ödenecektir.

Örnek-8 4/1-(c) statüsünde malullük, yaşlılık ya da ölüm aylığı alan bir kişinin 1005 sayılı Kanun kapsamındaki aylıkları gösterge sisteminden ödenecektir.

Örnek-9 Yurtdışında çalışan ya da aylık gelir alanların aylıkları asgari ücretin net tutarı esas alınarak ödenecektir.

Örnek-10 1005 sayılı Kanun kapsamında asgari ücret esas alınarak aylık ödenen (A) 12/5/2012 tarihinde 4/1-(a) sigortalılık statüsünde çalışmaya başlamış 3/9/2015 tarihinde ise sigortalı görevinden ayrılmıştır. Kurumumuzca ilgilinin sigortalı göreve başlaması 12/6/2016 tarihinde tespit edilmiştir. Bu durumda ilgilinin aylıkları göreve giriş tarihini takip eden aybaşı olan 1/6/2012 tarihinden geçerli olmak üzere gösterge sistemi esas alınarak tadil edilecektir. Tespit tarihi itibariyle sigortalılık son bulduğundan sigortalılığın son bulunduğu tarihi takip eden aybaşı olan 1/10/2015 tarihi itibariyle talep şartı aranmaksızın aylıklar asgari ücrete yükseltilecektir.

Örnek-11 1005 sayılı Kanun kapsamında asgari ücret esas alınarak aylık ödenen (A) 12/5/2012 tarihinde 4/1-(a) sigortalılık statüsünde çalışmaya başlamıştır. Kurumumuzca ilgilinin sigortalı göreve başlaması 12/6/2016 tarihinde tespit edilmiştir. Tespit yapıldığı tarih itibariyle ilgili çalışmaya devam etmektedir. Bu durumda ilgilinin aylıkları göreve giriş tarihini takip eden aybaşı olan 1/6/2012 tarihinden geçerli olmak üzere gösterge sistemi esas alınarak tadil edilecektir. Tespit tarihi itibariyle sigortalılık ilişkisinin devam etmesi nedeniyle ilginin sigortalı görevinden ayrıldıktan sonra talepte bulunması ya da Kurumca tespit edilmesi halinde, zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak, görevden ayrılış tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylıklar asgari ücrete yükseltilecektir.

Örnek-12 Örnek 12 de yer alan kişinin sigortalılığının 17/6/2018 tarihinde son bulması üzerine 25/9/2018 tarihinde Kuruma aylıklarının yükseltilmesi talebinde bulunduğu varsayıldığında, aylıkları sigortalılığının son bulunduğu tarihi takip eden aybaşı olan 1/7/2018 tarihinden geçerli olmak üzere asgari ücrete yükseltilecektir.

1005 sayılı Kanun kapsamında aylık almakta iken aynı zamanda güvenlik koruculuğu görevinde bulunanlara ilişkin olarak, güvenlik korucularının 29/4/2017 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 690 sayılı KHK ile 4/1-(a) statüsünde sigortalı sayıldığı dikkate alınarak işlem yapılacaktır. Her ne kadar sigortalılık kapsamına 29/4/2017 tarihinde alınmışlar ise de bu tarih itibariyle fiilen koruculuk görevinde bulunanların, geçmiş koruculuk hizmetleri de sigortalılık kapsamına alınmıştır. Bu nedenle güvenlik korucularından, 29/4/2017 tarihinden önce korucu olarak 4/1-(a) kapsamında sigortalı sayılanların, 1005 sayılı Kanun kapsamında ödenen aylıklarının sigortalılık nedeniyle gösterge sistemine dönüştürülmesine yönelik tadil işlemlerinde 29/4/2017 tarihinden öncesine gidilerek işlem yapılmayacaktır.

Eşlerin aylıkları da aynı esaslar dahilinde asgari ücretin % 75'ine yükseltilecektir.

Bu dosyalar sisteme tanımlanırken mutlaka kanun numaraları 1005 sayılı Kanun girilecektir. Aksi takdirde ilgililer adına vazife malullüğü durum belgesi sekmesinden belge düzenlenememektedir. Dosyalar sisteme yüklenirken aşağıdaki tabloda yer alan bilgiler esas alınarak işlemler yapılacaktır.

Sicil	Kanun No	Emeklilik Nevi	Asgari Ücrete Yükseltme Kanun No
V0 (İstiklal Savaşı)	1005	470-471-472	5595
VK (Kore)	1005	470-471-472	5595
KT (Kıbrıs)	1005	470-471-472	5595

1005 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmasına esas teşkil eden gösterge rakamlarında zaman içerisinde değişiklikler olmuştur. 1999 yılından bu güne kadar gösterge rakamlarında yapılan değişiklikler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tarih	Gösterge Rakamı
1/1/1999	4000
1/1/2004	5000
1/1/2005	5150
1/1/2006	5400
1/1/2007	5600
1/7/2007	5750
1/1/2008	5806
1/7/2008	5862
1/1/2011	6016
1/1/2014	6503

4.1.2. 3292 ve 5269 Sayılı Kanunlar Kapsamında Bağlanan Şeref Aylıkları

28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibinden Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanunun 2 nci maddesi;

“Birinci madde kapsamına giren Türk vatandaşlarına veya bunların ölümleri halinde üçüncü maddede belirtilen şartları haiz aile fertlerine hayatta buldukları sürece ödenmek üzere Cumhurbaşkanı Kararı ile aylık bağlanabilir.

Vatani hizmet tertibinden bağlanacak aylıklar; ilgililerin kendileri için 700, dul eşleri için 550, yetim ve bakmakla yükümlü olduğu diğer yakınları için 400 gösterge rakamının, Bütçe Kanunlarıyla Devlet memurlarının aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımından bulunacak miktarda ödenir. Yukarıda belirtilenlerden herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan gelir veya aylık bağlanmadığı gibi, zorunlu olarak sosyal güvenlik kurumlarından birine tabi olmayı gerektiren bir işte de çalışmadığını belgelemek suretiyle yazılı talepte bulunan hak sahiplerinin aylıkları ise yazılı taleplerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aydan geçerli olmak üzere ve bu durumları devam ettiği müddetçe 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan otuz günlük net asgarî ücret tutarı (dul eşler için bu tutarın yüzde 75'i, diğer yakınları için ise yüzde 50'si) esas alınarak ödenir.

Bu aylıklar hiçbir vergi veya kesintiye tabi olmadığı gibi haczedilemez.” Hükmünü;

3 üncü maddesi ise;

“Bu Kanun gereğince aylık alanların ölümleri halinde, ölüm tarihini izleyen aybaşından başlamak üzere ölenlerin dul ve yetimlerine; 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun 67 nci maddesinde belirtilen aylığa müstahak dul ve yetimlerine yapılan ödemelerle esas alınan unsurlara ve

aynı Kanununun 75 ve 108 inci maddesinde yer alan hükümlere göre, dul ve yetim aylığı bağlanır.” Hükümünü amirdir.

Bu hükümler uyarınca uygulama aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

Konuya ilişkin müracaatların öncelikle Cumhurbaşkanlığına yapılması gerekmektedir. Doğrudan Kurumumuza yapılan müracaatlarda Kanununun 2 nci maddesi hükmü uyarınca talep sahibine müracaatın Cumhurbaşkanlığına yapılması yönünde bilgi verilerek, esastan ret işlemi yapılmayacaktır.

Kanunda aylık bağlanması için Cumhurbaşkanlığı Kararı alınması zorunlu kılındığından haklarında Cumhurbaşkanlığı Kararı bulunmayan kişiler hakkında işlem yapılmayacaktır.

Kanunda özellikle Türk vatandaşlığına vurgu yapıldığından vatandaş olmayanlara bu kapsamda aylık bağlanması mümkün değildir. Türk vatandaşlığına haiz iken aylık bağlananlardan sonradan Türk vatandaşlığını bırakan ya da çıkarılanların (Türk Vatandaşlığını muhafaza edenler ile mavi kartlılar hariç) aylıkları bu durumların kesinleştiği tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere kesilerek yersiz ödemeler tahsil edilecektir.

1/1/2014 tarihinden itibaren 3292 sayılı Kanun kapsamında bulunanlara 6503 göstergenin memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden aylık bağlanacaktır. Ancak ilgililerin sosyal güvenlik sisteminden bağlanan bir aylık/gelirinin ya da zorunlu sigortalılığı bulunmaması koşuluyla müracaatlarını takip eden aybaşından geçerli olmak üzere bu durumlar devam ettiği müddetçe şeref aylıkları asgari ücretin net tutarı esas alınarak yükseltilecektir. Aylıkların asgari ücret esas alınarak yükseltilmesi 24/7/2008 tarih ve 5793 sayılı Kanun ile tanındığından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşı olan 1/8/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak asgari ücrete yükseltme işlemi yapılmayacaktır. Asgari ücrete yükseltme işlemlerinde asgari geçim indiriminden arındırılmış net tutar esas alınarak işlem yapılacaktır.

Bu aylıklar 5434 sayılı Kanununun 67 nci maddesinde sayılan eş, çocuklar, anne ve babasına yine aynı Kanunda öngörülen şartları taşımaları koşulu ile intikal edecektir. Dosyada birden fazla yetimin aylığa girmesi halinde her biri için Kanunda belirlenen gösterge rakamları esas alınarak aylık bağlanacaktır. Zorunlu sigortalılığı bulunmayan, Kurumdan aylık ya da gelir almayan hak sahiplerinin aylıkları asgari ücretin net tutarı esas alınarak 3292 sayılı Kanununun 2 nci maddesinde belirlenen oranlar esas alınarak yükseltilecektir.

20/12/1948 tarih ve 7084 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan 5269 sayılı Sivas Kongresince Seçilen Temsil Heyeti Üyeleriyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci Döneminde Bulunan Üyelere Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile I. Dönem milletvekillerine aylık bağlanması hakkı tanınmıştır. 5269 sayılı Kanununun 1 inci ve 2 nci maddeleri kapsamında yapılacak işlemler, 3292 sayılı Kanuna uygulamasında yapılan açıklamalar doğrultusunda yapılacaktır.

Bu kapsamda işlemler VH rumuzla açılmış sicil dosyaları esas alınarak yapılacaktır.

Bu dosyalar sisteme tanımlanırken aşağıda yer alan tablodaki bilgiler esas alınacaktır.

Sicil	Kanun No	Emeklilik Nevi	Asgari Ücrete Yükseltme Kanun No	Unvan ve Unvan Kodu
VH (Vatani Hizmet)	3292	480-489	5793	3052-3292 SK Göre Aylık Alanlar
VH (I. Dönem Mv.)	5269	480-489	5793	2974- 1. Dönem Milletvekili

1/1/1999 tarihinden itibaren 3292 ve 5269 sayılı Kanunlar kapsamında aylık ödenmesine esas gösterge rakamları aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

Tarih	Gösterge Kendisi	Gösterge Dul yetim	
1/1/1999	4000	Eş	3200
		Yetim	2200
1/1/2004	5000	Eş	4000
		Yetim	2750
1/1/2005	5150	Eş	4125
		Yetim	2850
1/1/2006	5400	Eş	4325
		Yetim	3000
1/1/2007	5600	Eş	4500
		Yetim	3100
1/7/2007	5750	Eş	4600
		Yetim	3200
1/1/2008	5806	Eş	4645
		Yetim	3231
1/7/2008	5862	Eş	4690
		Yetim	3262
1/1/2011	6016	Eş	4813
		Yetim	3348
1/1/2014	6503	Eş	5203
		Yetim	3619

4.2. Şampiyon Sporculara Aylık Bağlanması

Olimpiyat, Dünya ve Avrupa Şampiyonalarında dereceye girmiş sporculara ilişkin olarak iki farklı düzenleme bulunmaktadır. Bu nedenle şampiyon sporcuların tahsis işlemlerinin iki ayrı başlık altında incelenmesi gerekmektedir. Bu gruplardan ilkinin 11/10/1983 tarih ve 2913 sayılı Dünya, Olimpiyat ve Avrupa Şampiyonluğu Kazanmış Sporculara ve Bunların Aile Fertlerine Aylık Bağlanması Hakkında Kanun oluştururken diğerini ise 24/6/2008 tarih ve 5774 sayılı Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması İle Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanun oluşturmaktadır.

Her ne kadar 5774 sayılı Kanununun 10 uncu maddesi ile 2913 sayılı yürürlükten kaldırılmış ise de yine bu Kanununun geçici 2 nci maddesinin “*Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 2913 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış veya aylık bağlanması işlemleri devam etmekte olanların aylıkları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla alabilecekleri aylık tutarından daha az olmamak kaydıyla ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın aylık ödeme döneminden itibaren bu Kanunun kendi durumlarına uygun hükümlerine göre hesaplanacak tutar üzerinden ve daha önceki aylığa hak kazanma şartları esas alınmak suretiyle ödenmeye devam olunur.*”

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 2913 sayılı Kanun hükümlerine göre aylık bağlanması hakkını kazandıracak bir derecesi veya böyle bir dereceye sahip; eşi, babası ya da annesi olmakla birlikte, bu Kanun hükümleri gereğince aylık bağlanması hakkı ortadan kalkmış olanların aylık bağlanmaya hak kazanmalarında, önceki hükümlerin uygulanmasına devam olunur.” hükmü ile Kanunun yürürlüğe girdiği tarih olan 1/8/2008 tarihinden önce 2913 sayılı Kanun hükümleri uyarınca aylığa hak kazandıracak derecesi bulunan ancak, 5774 sayılı Kanuna göre aylığa müstahak olmayan sporcuların 2913 sayılı Kanun hükümleri uyarınca kazandıkları hakları korunmuştur. Bu nedenle 2913

sayılı Kanun her ne kadar mülga hale gelmiş olsa da yukarıda yer alan hüküm uyarınca bu kapsamda aylık bağlanması işlemleri devam etmektedir.

4.2.1. 2913 Sayılı Kanun Uygulamaları

Bilindiği üzere 2913 sayılı Kanunun 2 nci maddesi ile büyükler arası Olimpiyatlarda, Dünya ve Avrupa Şampiyonalarında şampiyon olmuş sporcular kapsama alınmıştır.

Kanunun 2 nci maddesinin *“Bu Kanun kapsamına giren sporculara, kırk yaşını doldurdıkları tarihte başlamak üzere; bunların ölümleri halinde, 5 inci maddedeki şartları haiz olmaları kaydıyla aile fertlerine, 15/6/1978 tarih ve 2150 sayılı Vatanî Hizmet Tertibinden Aylık Alanların Aylıklarının Yükseltilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır.”* hükmü ile de bu kapsamda yer alan sporculara 2150 sayılı Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Alanların Aylıklarının Yükseltilmesi Hakkında Kanun hükümleri esas alınarak aylık bağlanacağı belirlenmiştir.

Ancak 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibinden Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanunun 5 inci maddesi ile 2150 sayılı Kanun mülga hale getirilmiş, Kanunun 4 üncü maddesi ile de 2150 sayılı Kanuna yapılmış olan atıflar 3292 sayılı Kanuna yapılmış sayılmıştır.

Bu nedenle, 2913 sayılı Kanun uyarınca yapılacak işlemler 3292 sayılı Kanunda belirtilen gösterge rakamları esas alınarak Genelgenin 4.1.2. başlıklı bölümü altında yapılan açıklamalar doğrultusunda yapılacaktır.

1/1/2014 tarihinden itibaren 2913 sayılı Kanun kapsamında bulunanlara 6503 göstergenin memur maaş katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden aylık bağlanacaktır. Ancak ilgililerin sosyal güvenlik sisteminden bağlanan bir aylık/gelirinin ya da zorunlu sigortalılığı bulunmaması koşuluyla müracaatlarını takip eden aybaşından geçerli olmak üzere bu durumlar devam ettiği müddetçe sporcu şeref aylıkları asgari ücretin net tutarı esas alınarak yükseltilecektir. 24/7/2008 tarih ve 5793 sayılı Kanun ile 3292 sayılı Kanunda yapılan değişiklik ile asgari ücrete yükseltme hakkı tanındığından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşı olan 1/8/2008 tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak asgari ücrete yükseltme işlemi yapılmayacaktır. Asgari ücrete yükseltme işlemlerinde asgari geçim indiriminden arındırılmış net tutar esas alınarak işlem yapılacaktır.

Kapsamdaki kişilerin taleplerinin öncelikle ilgili federasyonlara yapılması gerekmektedir. Federasyonlarca talep ve talep üzerine düzenlenen belgeler Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne intikal ettirilecektir. Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne bu belgeler Cumhurbaşkanlığı Kararı alınmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilecektir. Cumhurbaşkanlığı Kararı ve talebin kurumumuza intikal ettirilmesi üzerine aylık bağlama işlemleri gerçekleştirilecektir. Aylık bağlama işlemlerinde ilgilinin 40 yaşını doldurup doldurmadığı hususu ayrıca dikkate alınacaktır. Turnuva hangi yaş, cinsiyet, ya da meslek v.b. gibi gruplar esas alınarak yapılırsa yapılsın aylık bağlanması için mutlak surette Cumhurbaşkanlığı Kararı alınmış olması aranacaktır.

Doğrudan Kurumumuza yapılan müracaatlarda, talep Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne yönlendirilerek, talep sahibine bilgi verilecektir.

2913 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile kırk yaşını doldurmadan çalışma gücünün % 35'ini kaybettiği anlaşılan şampiyon sporcuya aylık bağlanacaktır.

Çalışma gücü kaybının üzerinden aylık talebinde bulunulması halinde, dosyalar öncelikle sağlık kuruluna sunulacak sağlık kurulunca alınan karar uyarınca işlem yapılacaktır. Sağlık Kurulunun raporları incelemesini müteakip, işlem yapılması için Cumhurbaşkanlığı Kararı istenecektir.

2913 sayılı Kanunun 5 inci maddesi hükmü uyarınca sporcunun aylık almakta iken ya da aylığa hak kazandıran bir derece yaptıktan sonra ölmesi halinde,

- a) Evlenmemiş eşine yaşadığı sürece,
- b) 18 yaşını bitirmemiş veya ortaöğretime devam etmekte ise 20, yükseköğretime devam etmekte ise 25 yaşını doldurmamış erkek çocuklarına bu durumları süresince,
- c) Evli bulunmayan kız çocuklarına evleninceye kadar devam etmek üzere,
- d) 65 yaşını doldurmuş babasına veya dul anasına,

aylık bağlanacaktır. İlk defa dul ve yetimlere aylık bağlanırken de mutlaka Cumhurbaşkanlığı Kararı alınmış olması şartı aranacaktır.

5774 sayılı Kanun 9/7/2008 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yayım tarihini takip eden aybaşı olan 1/8/2008 tarihinde yürürlüğe girdiğinden bu tarihten sonra şampiyon sporcuların aylık bağlanması işlemlerinde 5774 sayılı Kanun dikkate alınacak olup, 1/8/2008 tarihinden sonra mülga 2913 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilebilecek şampiyonalarda derece yapan sporculara bu Kanun hükümleri esas alınarak işlem yapılmayacaktır.

Bu dosyalar sisteme VH rumuzlu siciller üzerinden,480-489 emeklilik neveleri esas alınarak tanımlanacak olup, kanun numaralarından herhangi birine mutlaka 2913 sayılı Kanun yazılacaktır.

4.2.2. 5774 Sayılı Kanun Uygulamaları

5774 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmasının çerçevesi, Kanunun aşağıda gösterilen maddelerinin;

“MADDE 2 – Bu Kanun, müsabakaların yapıldığı dönem itibariyle Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından olimpik, paralimpik ve defolimpik spor dalları içinde kabul edilmiş spor dallarının büyükler kategorisinde; olimpiyat oyunlarında, Dünya veya Avrupa şampiyonalarında ferdi ya da takım sporlarında takım halinde birinci, ikinci ve üçüncü olan amatör sporcular ile bunların ölümü halinde bakmakla yükümlü oldukları eş ve çocuklarını ve takım halinde olimpiyat veya dünya şampiyonu olmuş amatör sporcuların milli takım teknik direktör ve antrenörlerini kapsar.

Katılımcı ülkeler ve yarışma kategorisi itibariyle birinci fıkra kapsamına girmekle birlikte belirli nüfus veya sosyal gruplar ya da meslekler ile sınırlı olarak düzenlenen oyun veya şampiyonalar ile bu oyun veya şampiyonalarda alınan dereceler bu Kanunun kapsamı dışındadır.

Sporcu şeref aylığı

MADDE 3 – Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren amatör sporcular ile olimpiyat veya dünya şampiyonalarında takım sporlarında veya takım tasnifi yapılan branşlarda takım halinde şampiyon olmuş amatör sporcuların milli takım teknik direktörlerinden ve antrenörlerinden daha sonra ömür boyu hak mahrumiyeti cezası almadıkları ve başarı derecelerinin doping dahil herhangi bir sebeple geçersiz olarak kabul edilmediği Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından belgelendirilecek veya bildirilecek olanlara; Cumhurbaşkanlığına yazılı olarak müracaatları halinde ve başarı derecesinin kazanıldığı tarihten önceki bir tarih olmamak kaydıyla, 40 yaşını doldurdukları tarihten başlatılmak üzere ve Türk vatandaşlığını korudukları müddetçe Cumhurbaşkanı kararı ile "Sporcu Şeref Aylığı" adı altında aylık bağlanır.

Kapsama dahil amatör sporculardan, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun 5 inci maddesi çerçevesinde alacakları sağlık kurulu raporu neticesinde engellilik durumuna göre tüm vücut fonksiyonlarının en az % 40'ını kaybetmiş olduğu Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oluşturmuş olduğu sağlık kurullarınca karar verilenlere yaş kaydı aranmaksızın bu fıkradaki usul ve esaslara göre aylık bağlanır ve ödenir. Engellilik durumuna göre aylık bağlananlardan, engellilik durumunun geçici olduğu anılan sağlık kurulunca karara bağlananlar, 40 yaşını doldurdukları tarihe kadar üç yılda bir muayeneye tabi tutulurlar. Engellilik durumu ortadan kalkan veya % 40'ın altına düşenlerin aylıkları, rapor tasdik tarihini takip eden ay başından itibaren kesilir ve haklarında birinci fıkra hükümleri uygulanır. Sporcu şeref aylığı bağlanmasını gerektirecek bir başarı derecesi bulunan amatör sporcular ile bu sporcuların milli takım teknik direktörlerinin ve antrenörlerinin aylık bağlanmasına hak kazanmaları ile ilgili bilgi ve belgeler Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tarafından kayıt altına alınır ve aylık bağlanma işlemleri bu Genel Müdürlükçe takip edilir.

Sporcu Şeref Aylığının bir aylık tutarı, 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan 30 günlük net asgari ücretin;

a) Olimpiyat oyunlarında ferdi olarak; birinci olan amatör sporculara % 200'ü, ikinci olan amatör sporculara % 160'ı, üçüncü olan amatör sporculara ise % 140'ı,

b) Dünya şampiyonalarında ferdi olarak; birinci olan amatör sporculara % 140'ı, ikinci olan amatör sporculara % 120'si, üçüncü olan amatör sporculara ise % 100'ü,

c) Avrupa şampiyonalarında ferdi olarak; birinci olan amatör sporculara % 100'ü, ikinci olan amatör sporculara % 80'i, ferdi olarak üçüncü olan amatör sporculara ise % 60'ı, olarak tespit edilir.

Olimpiyat oyunları ile Dünya veya Avrupa şampiyonalarında takım sporlarında takım halinde birinci, ikinci veya üçüncü olan amatör sporculara, aynı seviyedeki bir şampiyonada ferdi başarıları sebebiyle aylık bağlananların başarı dereceleri esas alınarak hesaplanacak aylık tutarının %75'i oranında aylık bağlanır. Takım sporlarında takım halinde olimpiyat veya dünya şampiyonu olmuş amatör sporcuların milli takım teknik direktörlerine ve antrenörlerine ise bu sporculara bağlanan aylık oranında aylık bağlanır.

Amatör sporcular ile milli takım teknik direktörlerinin ve antrenörlerinin bu Kanun kapsamında belirtilen derecelerden birden fazlasına sahip olmaları halinde, kendilerine sadece sahip oldukları derecelerden en yüksek olanının karşılığı olan aylık bağlanır.

Aile fertlerine aylık bağlanması

MADDE 4 – Bu Kanunun 3 üncü maddesine göre sporcu şeref aylığı almakta iken ölen amatör sporcular ile 3 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen diğer şartları haiz olmakla birlikte 40 yaşını doldurmamış olmaları sebebiyle henüz aylık bağlanmaksızın ölen amatör sporcuların; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine göre ölüm aylığı bağlanması şartlarını haiz olan eşlerine bu şartları haiz olmaya devam ettikleri müddetçe, aylık bağlanan eşin ölümü veya aylık bağlanması şartlarını kaybetmesi halinde ise yine 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre ölüm aylığı bağlanması şartlarını haiz çocuklarına bu şartları haiz olmaya devam ettikleri müddetçe aylık bağlanır. Eş veya çocuklara bağlanacak aylıkların ödenmesine, hak sahiplerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına yazılı talepleri üzerine ve ölüm tarihini izleyen aylık ödeme döneminden itibaren başlanır. Aylık ödenmesine ilişkin şartlara, ölüm tarihinden daha sonraki bir tarihte haiz olanlara ise, bu şartlara haiz olduktan sonraki yapacakları müracaatı izleyen aylık ödeme döneminden itibaren aylık ödenmeye başlanır.

Eşe bağlanacak aylık tutarı, 3 üncü maddeye göre belirlenecek aylık tutarının % 75'inin; çocuklar için bağlanacak aylığın toplam tutarı ise, 3 üncü maddeye göre belirlenecek aylık tutarının % 50'sinin hesaplanması sonucu bulunacak tutardır.

Aylığa müstahak birden fazla çocuk olması halinde, yukarıda belirtilen yöntemle göre yapılacak hesaplama neticesinde bulunacak tutar çocuklar arasında eşit olarak paylaşılır. Evlenmesi sebebiyle bu Kanuna göre bağlanmış aylıkları kesilmiş olanlardan tekrar dul kalanlara, birinci fıkrada belirtilen şartları haiz olmalarının yanı sıra sonradan evlendikleri eşlerinden dolayı gelir veya aylık bağlanmasına hak kazanmamış olmaları kaydıyla aylıkları yeniden bağlanır. Dul eşe yeniden aylık bağlanması durumunda aylık bağlanmış olan çocukların aylıkları kesilir.

Bu Kanun hükümlerine göre eş ve çocuklara bağlanacak aylıklar, ölen amatör sporcunun ödemiş olduğu prim veya kesenekler karşılığında sosyal güvenlik kurumları tarafından bağlanacak aylık ya da gelirlere hak kazanılmasında veya aylık ya da gelirlerin miktarının hesabında dikkate alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 5 - 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinin (A) bendinin (2), (3) ve (6) numaralı alt bentlerindeki şartlar hariç, diğer şartları taşıyan ve 65 yaşını doldurmuş veya ölmüş olmaları sebebiyle spor müşaviri olarak atanamayanların kendileri ya da bu Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca aylık bağlanan eş ve çocuklarına, bu Kanun hükümlerine göre bağlanan aylıklar % 100 oranında artırılarak ödenir." Hükümleri ile belirlenmiştir.

Buna göre, 5774 sayılı Kanun kapsamında;

Müسابakaların yapıldığı dönem itibarıyla Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından olimpik, paralimpik ve defolimpik spor dalları içinde kabul edilmiş spor dallarının büyükler

kategorisinde takım halinde ya da ferdi olarak birinci, ikinci ya da üçüncü olmuş sporculara aylık bağlanacaktır.

Olimpiyat veya Dünya şampiyonalarında takım olarak birinci olan amatör sporcuların milli takım teknik direktör ve antrenörlerine aylık bağlanacaktır.

Ferdi olarak Olimpiyat ya da Dünya şampiyonu olan sporcunun teknik direktör ya da antrenörüne bu kapsamda aylık bağlanmayacaktır.

Aylıklar sporcu Türk vatandaşlığını devam ettirdiği sürece ödenecektir. Vatandaşlıktan çıkan ya da çıkarılan (Türk vatandaşlığını koruyanlar ve mavi kartlılar hariç) sporculara aylık bağlanmayacak, bağlanmış ise bu durumların kesinleştiği tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere kesilerek yersiz ödemeler borç çıkartılacaktır.

Şampiyona adları Olimpiyat, Dünya ya da Avrupa olmakla beraber belli bir yaş ya da meslek grubuna yönelik olarak düzenlenen turnuvalarda dereceye giren sporculara bu kapsamda aylık bağlanmayacaktır. Dünya gençler şampiyonası, Dünya ordulararası güreş şampiyonası v.b. adlar altında yapılan şampiyonalarda alınan dereceler bu kapsamda değerlendirilmeyecektir.

Uluslararası Olimpiyat Komitesince müsabakaların yapıldığı dönem itibariyle olimpik branşlarda sayılmayan branşlarda alınan dereceler esas alınarak aylık bağlanmayacaktır. Derece alınan branşların müsabaka tarihinden önceki dönemde olimpik branş olmasına rağmen müsabakaların yapıldığı tarihten önce bu kapsamdan çıkarılması ya da müsabakaların yapıldığı dönemden daha sonra bu kapsama alınması halinde de bu sporculara aylık bağlanmayacaktır.

Kapsamdaki kişilerin müracaatlarının öncelikle ilgili federasyonlara yapılması gerekmektedir. Federasyonlarca talep üzerine düzenlenen belgeler Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne intikal ettirilecektir. Gençlik Spor Genel Müdürlüğünce bu belgeler Cumhurbaşkanı Kararı alınmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilecektir. Cumhurbaşkanı Kararı ve talebin kurumumuza intikal ettirilmesi halinde aylık bağlama işlemleri gerçekleştirilecektir.

Aylık bağlama işlemlerinde ilgilinin 40 yaşını doldurup doldurmadığı hususu ayrıca dikkate alınacaktır. Haklarında Cumhurbaşkanı Kararı bulunmayan sporcuların aylık bağlama işlemleri yapılmayacağı gibi doğrudan Kurumumuza yapılan müracaatlarda, talep doğrudan Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne yönlendirilerek, talep sahibine bilgi verilecektir.

27/2/2014 tarih ve 28926 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve yayımı tarihinde yürürlüğe giren 6525 sayılı Kanunun 32 nci maddesi ile 5774 sayılı Kanuna eklenen geçici 5 inci madde hükmü uyarınca devlet memurluğuna atanmadaki genel ve özel şartlardaki yaş, öğrenim ve askerlik şartları hariç olmak üzere diğer şartları taşıyanlardan 65 yaşını doldurmuş olan ve spor müşavirliğine atanmayanların kendilerine, ölenlerin ise hak sahiplerine bağlanacak aylıklar % 100 oranında artırılarak ödenecektir. 6525 sayılı Kanun 27/2/2014 tarihinde yayınlanmış ve 5774 sayılı Kanuna ilave yapan 32 inci madde de yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu nedenle Kanunun yayım tarihini takip eden aybaşı olan 1/3/2014 tarihinden önceki döneme ilişkin artırım yapılmayacaktır. Kanunda bu artırım yapılabilmesi için müracaat etme şartı konulmadığından, artırıma müstahak olanların aylıkları 65 yaşını doldurdukları tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere Kurumca resen yükseltilecektir.

Örnek-1 Olimpiyat şampiyonu olması nedeniyle aylık bağlanan 3/5/1935 doğumlu (A) spor müşavirliğine atanmamıştır. 3/5/2000 tarihinde 65 yaşını dolduran (A)’nın almakta olduğu aylıkları 1/3/2014 tarihinden geçerli olmak üzere % 100 oranında artırılacaktır.

Örnek-2 Olimpiyat şampiyonu olması nedeniyle aylık bağlanan 12/12/1950 doğumlu (B) spor müşavirliğine atanmamıştır. İlgili 65 yaşını 12/12/2015 tarihinde doldurmuştur. Aylıkları bu tarihi takip eden aybaşı olan 1/1/2016 tarihinden geçerli olmak üzere resen % 100 oranında artırılacaktır.

26/10/2001 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Müşavirleri Atama ve Çalıştırma Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin;

“Spor müşavirliğine atanabilmek için aşağıdaki şartlar aranır;

a) T.C. vatandaşı olmak,

b) 30 yaşını doldurmuş ve 65 yaşından büyük olmamak,

c) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

d) Taksirli suçlar ve aşağıda sayılan suçlar dışında tecil edilmiş hükümler hariç olmak üzere, ağır hapis veya 6 aydan fazla hapis veyahut affa uğramış olsalar bile Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla, zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref haysiyeti kırıcı suçtan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından dolayı hükümlü bulunmamak,

e) Olimpiyat şampiyonluğu veya olimpik spor dallarından birinde büyükler kategorisinde birden fazla Dünya şampiyonluğu kazanmış olmak.

f) Ömür boyu hak mahrumiyeti veya olimpiyat ve Dünya şampiyonalarında doping suçundan dolayı ceza almamış olmak." Hükümü ile spor müşavirliğine kimlerin hangi koşullarla atanacağı belirlenmiştir. Bu nedenle spor müşavirliğine atanma şartları oluşmamış ya da 65 yaş üstünde olma dışında atanma şartlarını yitirmiş sporcuların aylıklarında yükseltme yapılmayacaktır. **Aylıklarının yükseltilmesi için olimpiyat ya da birden fazla dünya şampiyonalarında 1 inci olma şartına ayrıca dikkat edilecektir.** Sadece bir defa dünya 1 incisi olanlar ile olimpiyat 2 nci ve 3 üncüleri ile Avrupa şampiyonalarında derece almış sporcuların aylıkları spor müşavirliğine atanmamış olsalar dahi yükseltilmeyecektir.

Sporcunun 5774 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilecek birden çok dereceye sahip olması durumunda en üst derece esas alınarak aylık bağlanacaktır. Farklı dereceler için ayrı ayrı aylık bağlanmayacaktır.

Bu aylıklar 5510 sayılı Kanununun 34 üncü maddesindeki şartları taşımaları koşuluyla öncelikle eşe % 75 oranında intikal ettirilecektir. Eşin dosyada bulunmaması ya da herhangi bir nedenle aylıktan çıkması halinde aylık, 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre çocuklarına intikal edecektir. Aylığa müstahak çocuk sayısından bağımsız olarak, çocuklara bağlanan aylıkların toplam tutarı hiçbir şekilde sporcuya bağlanacak aylığın %50'sini geçmeyecektir. Aylıktan çıkan eşin tekrar aylığa müstahak hale gelmesi durumunda dosyadan aylık almakta olan çocukların aylıkları kesilerek tekrar eşe aylık bağlanacaktır.

Kanunda eş ve çocuklara intikal öngörüldüğünden bu dosyalardan anne ve babaya aylık bağlanmayacaktır.

Sporcunun 40 yaşını doldurmadan evvel alacakları sağlık kurulu raporu neticesinde engellilik durumuna göre tüm vücut fonksiyonlarının en az % 40'ını kaybetmiş olduğuna sağlık kurulunca karar verilenlerden haklarında alınmış Cumhurbaşkanlığı Kararı bulunması şartıyla müracaat tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere yaş kaydı aranmaksızın aylık bağlanacaktır.

Sağlık Kurulunca sporcunun maluliyetinin geçici olduğuna karar verilmesi halinde 40 yaşının dolmasına kadar her 3 yılda bir kontrol muayenesine tabi tutulacaktır. Yapılan muayeneleri sonucu maluliyetleri ortadan kalkan ya da tüm vücut fonksiyonlarının % 40'ın altına düşmesi halinde sağlık kurulu kararını takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylıkları kesilecektir. Kontrol muayenesi sonucu aylıkları kesilenlerin genel hükümlere göre aylığa hak kazanmaları halinde müracaatlarına istinaden 40 yaşını doldurdukları tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere tekrar aylık bağlanacaktır.

Sporcunun kendi sigortalılık statüsünden dolayı ayrıca bir aylığa hak kazanması durumunda bağlanan bu aylıklar nedeniyle sporcu şeref aylığı kesilmeyecektir. Sporcunun ölümünde de sigortalılık statüsünden aylık bağlanması, hak sahiplerine bu kapsamda bağlanacak aylık miktarında ya da aylığa hak kazanma koşullarında değişiklik yaratmayacaktır.

Sporcunun ölümünde hak sahiplerine müracaatlarına istinaden ölüm tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır. 5510 sayılı Kanununun 97 nci madde hükümleri de ayrıca dikkate alınacaktır. Hak sahibinin aylığa hak kazanma koşulu ölüm tarihinden sonraki bir dönemde gerçekleşmiş ise hak sahibine müracaat tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır. Bu kapsamda aylık almakta iken evlenme, yaş hadlerinin dolumu ya da sigortalı

sayılma gibi nedenlerle aylığı kesilen hak sahibine aylık kesme nedeninin ortadan kalkması halinde müracaat tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere tekrar aylık bağlanacaktır.

5774 sayılı Kanun kapsamında ilgililere bağlanacak aylık miktarı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Olimpiyat Oyunları Ferdi		Takım	6525 Sayılı Kanun	Takım Sporlarında Teknik Direktör, Antrenör
Derece	Aylık Miktarı	Aylık Miktarı	Aylık Miktarı	Aylık Miktarı
Olimpiyat Şampiyonu	Asgari Ücretx%200	(Asg. Ücretx2,0)x%75	(Asg. Ücretx2)x2	(Asg. Ücretx2)x%75
Olimpiyat İkincisi	Asgari Ücretx%160	(Asg. Ücretx1,6)x%75	Kapsamda Değil	Aylık Ödenmez
Olimpiyat Üçüncüsü	Asgari Ücretx%140	(Asg. Ücretx1,4)x%75	Kapsamda Değil	Aylık Ödenmez
Dünya Şampiyonası Ferdi		Takım	Takım Sporlarında Teknik Direktör, Antrenör	Takım Sporlarında Teknik Direktör, Antrenör
Derece	Aylık Miktarı	Aylık Miktarı	Aylık Miktarı	Aylık Miktarı
Dünya Şampiyonu	Asgari Ücretx%140	(Asg. Ücretx1,4)x%75	(Asg. Ücretx1,4)x2	(Asg. Ücretx1,4)x%75
Dünya İkincisi	Asgari Ücretx%120	(Asg. Ücretx1,2)x%75	Kapsamda Değil	Aylık Ödenmez
Dünya Üçüncüsü	Asgari Ücretx%100	(Asg. Ücretx1,0)x%75	Kapsamda Değil	Aylık Ödenmez
Avrupa Şampiyonası Ferdi		Takım	Takım Sporlarında Teknik Direktör, Antrenör	Takım Sporlarında Teknik Direktör, Antrenör
Derece	Aylık Miktarı	Aylık Miktarı	Aylık Miktarı	Aylık Miktarı
Avrupa Şampiyonu	Asgari Ücretx%100	(Asg. Ücretx1,0)x%75	Kapsamda Değil	Aylık Ödenmez
Avrupa İkincisi	Asgari Ücretx%80	(Asg. Ücretx0,8)x%75	Kapsamda Değil	Aylık Ödenmez
Avrupa Üçüncüsü	Asgari Ücretx%60	(Asg. Ücretx0,6)x%75	Kapsamda Değil	Aylık Ödenmez

Bu kapsamdaki dosyalar sisteme yüklenirken VH rumuzlu dosyalar üzerinden, 2913 sayılı Kanun kapsamındaki sporcular ile aynı emeklilik nevi ile sisteme yüklenecek olup, kanun numaralarına mutlaka 5774 yazılacaktır. Şampiyonalarda alınan dereceler aylık miktarlarını belirlediğinden bu dereceler için aylık bağlama programlarında tanımlı özel kodlar ile sisteme giriş yapılacaktır.

4.3 Özel Kanunlara Göre Aylık Bağlanarlarda Ortak Uygulamalar

1005 ve 3292 sayılı Kanun kapsamında gösterge sistemi üzerinden hesaplanarak aylık ödenenlerden, kanunlarda sayılan şartları taşıdığını belirterek aylıklarının asgari ücretin net tutarı esas alınarak yükseltilmesi talebinde bulunanların;

- Koşulları sağlayıp sağlamadığı Kurumun tescil kayıtlarından tetkik edilerek, talep dilekçesinin Kurum kayıtlarına girdiği tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere gerekli işlemler yapılacaktır.

- İşlemlerin yapılmasını müteakip beyanname ayrıca istenilecektir.

Güvenlik korucusu olarak görev yapmakta olanlar 690 sayılı KHK ile sigortalılık kapsamına alınmıştır. Aynı zamanda güvenlik koruculuğunda geçen uzun vadeli sigorta kollarına tabi prim ödenmemiş geçmiş hizmet sürelerine ilişkin primleri de Valiliklerce ödeneceği hükme bağlanmıştır. Kurumumuzdan dul/yetim ya da hak sahibi sıfatıyla aylık alanlardan aynı zamanda güvenlik korucusu

olarak görev yapanların aylıklarının kesilmesi ya da tadiline ilişkin işlemlerde 690 sayılı KHK'nın yayım tarihini olan 29/4/2017 tarihini takip eden aybaşı/ödeme dönemi esas alınarak işlem yapılacaktır.

2022 sayılı Kanun kapsamında engelliliği nedeniyle aylık almakta iken, Kurumumuzca yetim aylığı bağlanan çocukların aylıkları, 2022 sayılı Kanun kapsamında bağlanan aylıklardan daha düşük olmayacaktır. İşlemler hak sahibinin talebi üzerine, zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak 2022 sayılı Kanun kapsamında aylıkların kesildiği tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere yapılacaktır.

Uygulamada Kurumumuzca aylık bağlanmış kişilerin 2022 sayılı Kanun kapsamında bağlanan aylıkları kesilmektedir. Kurumumuzca bağlanan aylıkların daha düşük olduğu gerekçesiyle hak sahipleri aylıklardan feragat etmek istemekte ancak gerek 5434 sayılı Kanunda gerekse 5510 sayılı Kanunda feragat ile aylık kesilmesine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmaması nedeniyle talepleri reddedilmektedir.

Konuya ilişkin olarak, Hukuk Müşavirliğince Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Daire Başkanlığına hitaben yazılan 17/1/2019 tarihli ve 72044944-640-E.1007267 sayılı yazıda;

“...
“

Sosyal güvenlik hakkı Anayasada düzenlenen sosyal hukuk devleti kavramıyla ilişkili olup, Anayasa Mahkemesi kararlarında yapılan değerlendirilmelerde de bu iki kavram sürekli olarak birbirleriyle ilişkilendirilmektedir. Şöyle ki;

"Sosyal hukuk devleti, insan haklarına dayanan, kişilerin huzur, refah ve mutluluk içinde yaşamalarını güvence altına alan, kişi hak ve özgürlükleriyle kamu yararı arasında adil bir denge kurabilen, çalışma hayatını geliştirmek ve ekonomik önlemler olarak çalışanları koruyan, onların insan onuruna uygun hayat sürdürmelerini sağlayan, milli gelirin adalete uygun biçimde dağıtılması için gerekli önlemleri alan, sosyal güvenlik hakkını yaşama geçirebilen, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak sosyal adaleti ve toplumsal dengeleri gözetken devlettir... Sosyal hukuk devletinin somut göstergelerinden biri sosyal güvenlik hakkıdır. (AYM, 19/06/2008, E: 2006/101, K:2008/126), Sosyal hukuk devleti, güçsüzleri güçlüler karşısında koruyarak gerçek eşitliği yani sosyal adaleti ve toplumsal dengeyi sağlamakla yükümlü devlet demektir. Hukuk devletinin amaç edindiği kişinin korunması, toplumda sosyal güvenliğin ve sosyal adaletin sağlanması yoluyla gerçekleştirilebilir. ..., Sosyal güvenlik, sosyal hukuk devleti içerisinde yer alan ve bu ilkeyi oluşturan temel kavramlardan birisidir. Sosyal hukuk devletinin dayanaklarından birini oluşturan sosyal güvenlik kavramının içerdiği temel esas ve ilkeleri uyarınca toplumda yoksul ve muhtaç insanlara devletçe yardım edilerek onlara insan onuruna yaraşır asgari yaşam düzeyi sağlanması, böylece sosyal adaletin ve sosyal devlet ilkelerinin gerçekleşmesine elverişli ortamın yaratılması gerekir. (AYM, 26/10/1998, E: 1988/19, K:1988/33), Sosyal Hukuk Devletinin temel gereği, sosyal hakların ve sözgelimi sosyal güvenliğin en iyi, en sağlam ve en etkin bir biçimde sağlanmasıdır. (AYM, 25/01/1977, E: 1976/36, K:1977/2)"

Buna göre sosyal hukuk devleti, sosyal güvenlik hakkının korunması bakımından olmazsa olmaz niteliktedir. Aksi takdirde sosyal güvenlik hakkı bir hak olmaktan öte bir lütf olarak hayata geçirilecektir. Başka bir deyişle sosyal devlet, sosyal güvenliği sağlayan devlettir. Sosyal güvenlik hakkı ve sosyal hukuk devleti ile ilgili olarak Anayasada yer alan esas ve amaçlar doğrultusunda çıkarılan sosyal güvenliğe ilişkin Kanunların uygulanması veya yorumlanması da sosyal güvenlik hususunda ulaşılmak istenen nihai amaca ve bu hakkın özüne uygun olması gerekmektedir.

Her ne kadar Yargıtay'ın ölüm aylığından feragat ilişkili; 5510 sayılı Kanununun 34 üncü maddesinde aylık kesilme nedenleri arasında feragatin düzenlenmediğinden bahisle ölüm aylığı yardımından vazgeçilemeyeceği yönünde kararları mevcut ise de, sigortalı olan çocuklarının ölümleri sebebiyle Kurumumuzdan ölüm aylığı talebinde bulunup da kendilerine aylık bağlanan ana ve babaların, 5510 sayılı Kanununun 34 üncü maddesi gereğince aldıkları aylıklarının kesilerek daha fazla olması nedeniyle 2022 sayılı Kanun kapsamında hak ettikleri aylığı almayı tercih etmelerine ilişkin taleplerinin kişiliğe bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlerden olan sosyal güvenlik hakkının özünden vazgeçilmesi anlamını taşımayacağı, söz konusu durumda maaşlarının kesilmesi taleplerinin sosyal güvenlik hakkının özüne dokunmadığı ve esas itibarıyla

feragatı (hakkın özünden vazgeçme) değil durdurmayı ihtiva ettiği, bu yönde yapılan taleplerin Kurumumuzca kabul edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Diğer taraftan 2022 sayılı Kanun kapsamından yararlanmak üzere Kurumumuzdan almakta oldukları ölüm aylığının kesilmesine ilişkin talepleri kabul edilen ve bu kapsamda ölüm aylıkları kesilen ana babalar tarafından 2022 sayılı Kanun kapsamında almakta oldukları aylıklarını durdurarak, yeniden Kurumumuzdan 5510 sayılı Kanununun 34 üncü maddesine istinaden ölüm aylığının bağlanması talebinde bulunulması halinde de taleplerinin kabul edilmesi gerektiği düşünülmektedir.” şeklinde görüş bildirilmiştir.

Diğer taraftan, Yönetim Kurulumuzca da 14/2/2019 tarih ve 2019/37 sayı ile 2022 sayılı Kanuna göre aylık almakta iken sigortalı olan çocuklarının ölümleri sebebiyle Kurumumuzca aylık bağlanan ana ve babaların feragat etmeleri halinde, Kurumumuzca bağlanan aylıklarının talep tarihini takip eden ödeme döneminden itibaren kesilmesi, yeniden Kurumumuzdan aylık bağlanması talebinde bulunulması ve aylığa hak kazanma koşullarının oluşması halinde de taleplerinin kabul edilerek talep tarihini takip eden aybaşından itibaren tekrar aylıklarının bağlanması yönünde işlem yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Bu nedenle, Kurumumuzdan anne ve baba sıfatıyla aylık almakta olanların, feragat talebinde bulunmaları halinde taleplerinin Kurum kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylıkları kesilecektir. Bu kişilerden daha sonra tekrar aylığa girmek isteyenlere talep tarihlerini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun “Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybeden kişilere tanınan haklar” başlıklı 28 inci maddesi;

*“Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve üçüncü dereceye kadar olan altsoyları, bu maddede belirtilen istisnalar dışında **Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynen yararlanmaya devam ederler.** Millî güvenliğe ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklıdır.*

*Bu madde kapsamında bulunan kişilerin, seçme ve seçilme, muafin araç veya ev eşyası ithal etme hakları ile askerlik hizmetini yapma yükümlülüğü yoktur. **Bu kişilerin sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı olup bu hakların kullanımında ilgili kanunlardaki hükümlere tabidirler.***

...

Bu maddenin sağladığı hakların kullanılmasında Mavi Kartın ibrazı yeterlidir.” hükmünü amir olup, bu hükümde ifade edildiği üzere izin almak suretiyle Türk Vatandaşlığından çıkanlar, Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynı şekilde yararlanmaya devam edeceklerdir.

Bu nedenle izinle vatandaşlıktan çıkanlardan; primsiz sistemden aylık bağlanmış olan harp ve vazife malulleri, özel kanunlara göre aylık bağlanmış olanlar ile bunların dul yetimlerinin/hak sahiplerinin aylıkları ödenmeye devam edilecek, ilk defa aylık talebinde bulunanların talepleri de vatandaşlık şartı aranmaksızın incelenerek gerekli işlemler yapılacaktır.

BEŞİNCİ KISIM ORTAK HÜKÜMLER

5.1 Gaiplik

22/11/2001 tarih ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 32 inci maddesi ile ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık bulunması hali gaiplik olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun 33 üncü maddesi ile de mutlak ölüm tehlikesi içinde kaybolanların hak sahiplerinin tehlike tarihinden en az bir yıl, uzun süre haber alınamama halinde ise son haber tarihinden beş yıl geçtikten sonra gaiplik kararı çıkarmak üzere mahkemeye başvurabilecekleri belirtilmiştir. Bu nedenle gaipliğe karar verilebilmesi için en az bir ya da beş yıl geçmesi gerekmektedir. Sosyal güvenlik hukuku açısından ölüm halinde yapılacak işlemlerde genel olarak ölüm tarihi baz alınmakta ise de ölüme bağlı hak tahsisinin yapıldığı gaiplik durumunda hakların başlangıç tarihi, genel olarak gaipliğe hükmolunan tarihten geçerli olarak tanımlanmaktadır.

Gaiplik konusu, 5510 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesi hükmü uyarınca haklarında 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulananlar ile 5510 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanan gruplar açısından farklılık göstermektedir. Bu nedenle 5434 ve 5510 sayılı Kanun uygulamaları ayrı başlıklar halinde incelenecektir.

Hak sahibi, dul ya da yetim sıfatıyla aylık almakta iken gaip olanlar hakkındaki işlemlerde aşağıda yapılan açıklamalar doğrultusunda yapılacaktır.

5.1.1 5434 Sayılı Kanun Uygulamalarında Gaiplik

5434 sayılı Kanunun 78 inci maddesi;

“İştirakçilerle 88 inci maddeye göre kesenekleri geri verilmemiş veya 62 nci maddeye göre vazife malullüğü aylığı kesilerek emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş durumda olup da mahkemece gaipliklerine hükmolunanlardan; fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla bulunanların dul ve yetimlerine hükmün kesinleştiği tarihten itibaren bir yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat etmeleri şartıyla gaipliğin başladığına hükmolunan tarihi ve bir yıl geçtikten sonra yine yazı ile Sandığa müracaat edenlere de müracaatları tarihlerini takip eden ay başlarından itibaren 68 inci madde esaslarına göre aylık bağlanır ve gaipliklerinin geçmesi halinde bağlanan aylıklar gaipliğin geçtiğinin belirttiği tarihi takip eden ay başından itibaren kesilir.

...

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylıklarından birini almakta iken gaipliklerine hükmolunanların dul ve yetimlerine aylık bağlanır. Gaiplikleri geçenlerin kendi aylıklarının ödenmesine başlanır ve gaiplikleri sırasında dul ve yetimlerine ödenen aylıkların toplamı, emekli aylıkları toplamından eksik ise farkı ayrıca kendisine toptan ödenir.

5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra harp de kaybolan iştirakçilerin dul ve yetimlerine gaipliğin hükme bağlandığı tarihi takip eden aybaşından itibaren vazife yüzünden ölmüş olanlar gibi ve durumlarına göre bu kanunun hükümleri gereğince aylık bağlanır.

...

64 ncü maddede belirtilen zaman ve durumlarda gaip olanların dul ve yetimlerine gaiplik kararında gaipliğin başlangıcı olarak belirtilen tarihi izleyen aybaşından itibaren birinci derece harp malullüğü aylığı üzerinden aylık bağlanır ve harp malullüğü zammı ödenir.

Gaiplikleri nedeniyle dul ve yetimlerine aylık bağlananların, gaipliklerinin sona ermesi halinde dul ve yetimlerinin aylıkları, gaipliğin geçtiği tarihi izleyen aybaşından itibaren kesilir ve ödenmiş aylıklar geri alınmaz.

64 üncü maddede öngörülen durumlarda gaip oldukları Genelkurmay Başkanlığınca bildirilenler hakkında mahkeme hükmü beklenmeksizin bu Kanunun gaipliğe ilişkin hükümleri uygulanır.” Hükmünü amirdir.

Buna göre;

Haklarında gaiplik kararı verilenlerden, gaiplik karar tarihinden itibaren bir yıl geçmeden Kurumumuza müracaat ederek aylık talebinde bulunan dul ve yetimlere gaipliğe hükmolunan tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Gaiplik kararı tarihi üzerinden bir yıldan daha uzun bir süre geçtikten sonra müracaat eden dul ve yetimlere, müracaat tarihini takip eden ay başından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

5434 sayılı Kanunun 64 üncü maddesi kapsamında belirtilen hallerde gaip olanlara harp malullüğü aylığı bağlanacaktır. Bu durumda gaip oldukları Genelkurmay Başkanlığınca bildirilenlerin işlemlerinin yapılmasında gaiplik kararı aranmayacaktır.

Vazife veya harp malullüğü aylığı almakta iken gaipliğine karar verilmesi nedeniyle dul ve yetimlerine aylık bağlananlardan, gaipliği ortadan kalkanlara gaipliğin ortadan kalktığı tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere tekrar aylık bağlanacaktır. Bu durumda dul ve yetimlere ödenen aylık ile vazife ya da harp malullüğü aylığı toplamları arasında fark bulunması halinde bu fark malulün kendisine toptan ödenecektir. Anne ve babanın da aylık aldığı vazife ve harp malullüğü dosyalarında aylıklar % 100’ün de üstüne çıkabilmektedir. Bu durumlarda da ilgililere fazladan ödenen tutarlar borç çıkartılmayacaktır.

Gaipliğine karar verilmesi nedeniyle ilk defa dul ve yetimlerine aylık bağlananların aylıkları gaipliğin ortadan kalkması halinde bu tarihi takip eden aybaşından kesilecektir. Ancak, gaiplik nedeniyle dul ve yetimlere ödenen aylıklar borç çıkartılmayacaktır.

Bilindiği üzere, yapılan yasal değişiklikler ile sisteme yeni giren aylık grupları bulunmaktadır. Gaipliğe hükmolunan tarih yasal düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki bir döneme gidiyorsa bu durumda yapılacak işlemlerde yasal düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih esas alınarak işlem yapılacaktır.

Örnek-1 Askerlik görevini yapmakta iken, erzak alımı için görevli olduğu sırada binili olduğu askeri aracın 11/10/2010 tarihinde nehre uçması nedeniyle kaybolan ve 17/12/2012 tarihinde 11/10/2010 tarihinde gaip olduğuna karar verilen ilgilinin hak sahipleri 25/8/2013 tarihinde kayda geçen dilekçe ile aylık bağlanması talebinde bulunması halinde, gaiplik kararı ile müracaat tarihi arasında bir yıldan daha az bir süre geçtiği için gaipliğe hükmolunan tarihi takip eden aybaşı olan 1/11/2010 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlama işlemi gerçekleştirilecektir.

Örnek-2 Askerlik görevini yapmakta iken 14/11/2011 tarihinde ailesi ile yaptığı telefon görüşmesinde tehdit edildiğini söyleyen ve o tarihten sonra kendisinden bir daha haber alınamayan erbaşın 14/11/2011 tarihinden itibaren gaip olduğuna 5/7/2017 tarihinde karar verilmiş dul ve yetimleri tarafından 12/11/2018 tarihinde kayda geçen dilekçe ile aylık bağlanması talebinde bulunulmuştur. Dul ve yetimlerce gaiplik karar tarihi üzerinden bir yıldan daha uzun bir süre geçtikten sonra aylık bağlanması talebinde bulunulduğu için 5434 sayılı Kanunun mülga 78 inci maddesi hükmü uyarınca müracaat tarihini takip eden aybaşı olan 1/12/2018 tarihinden geçerli aylık bağlama işlemi gerçekleştirilecektir.

Örnek-3 Kurumdan aylık almakta iken gaipliğine hükmolunan kişinin iştirakçi eşine, gaipliğe hükmolunan tarihten geçerli olmak üzere aylık bağlanmıştır. Aylık bağlama tarihinden sonra ilgilinin gaipliğinin ortadan kalktığı anlaşılmıştır. Gaipliğin ortadan kalktığı tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere ilgiliye aylık bağlanarak eşin aylıkları kesilecektir. Eşe iştirakçi olması nedeniyle % 50 oranında aylık bağlandığından aylık başlangıç tarihinden itibaren ilgiliye ödenmesi gereken aylık ile eşe ödenen aylık arasındaki fark hesaplanarak bir defada ödenecektir.

Örnek-4 Kurumdan vazife malullüğü aylığı almakta iken gaipliğine hükmolunan kişinin eşine, iki çocuğuna, anne ve babasına, gaipliğe hükmolunan tarihten geçerli olmak üzere aylık bağlanmıştır. Aylık bağlama tarihinden sonra ilgilinin gaipliğinin ortadan kalktığı anlaşılmıştır. Gaipliğin ortadan kalktığı tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere ilgiliye aylık bağlanarak dul ve yetimlerin

aylıkları kesilecektir. Bu durumda dosyadan dul ve yetimlere ödenen aylıklar malulünün kendisine ödenecek aylıklardan daha yüksek bir aylık olmasına rağmen oluşan fark borç çıkarılmayacaktır.

Örnek-5 Askerlik görevi sırasında BTÖ mensupları ile girilen çatışmada uçurumdan düşen ve cesedine ulaşılamayan erbaşın gaip olduğuna karar verilmesi üzerine dul ve yetimlerine aylık bağlanmıştır. Aylık bağlandıktan 3 yıl sonra gaipliğine karar verilen kişi sağlıklı bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bu durumda dul ve yetimlere bağlanan aylık gaipliğin ortadan kalktığı tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere kesilerek, borç çıkarma işlemi yapılmayacaktır.

Örnek-6 14/11/2016 tarihinde icra edilen uçuş görevinde görevli olduğu sırada, helikopterin denize düşmesi sonucu kaybolan erbaşın ilişkin Genelkurmay Başkanlığınca Kurumumuza bildirimde bulunulmuştur. 25/12/2016 tarihinde de dul ve yetimlerince aylık talebinde bulunulmuştur. Gaipliğe esas olay 5434 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinde sayılan hallerden olması, Genelkurmay Başkanlığınca da durumun Kuruma bildirilmiş olması nedeniyle gaiplik kararı aranmaksızın 1/12/2016 tarihinde geçerli olmak üzere dul ve yetimlere aylık bağlanacaktır.

5.1.2 5510 Sayılı Kanun Uygulamalarında Gaiplik

5510 sayılı Kanunda, 5434 sayılı Kanunda olduğu gibi gaiplik halini düzenleyen müstakil bir madde bulunmamaktadır. Gaiplikle tanınan haklar 5510 sayılı Kanunda ölüme bağlı olarak tanımlanan haklar kapsamında olduğundan ölüm aylıkları ve gelirlerinde uygulanan hükümlere paralel olarak işlem yapılacaktır. Ancak, ilgililerin gaiplik iddiasında bulunabilmeleri için minimum bir ya da beş yıl geçmesi gerekmesi, Kanunda da hakların ölüm tarihi itibarıyla tanımlanması nedeniyle ilgililer hakkında yapılacak işlemlerin, zamanaşımı hükümleri ile birlikte incelenmesi gerekmektedir.

5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi;

“Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, iş kazası, meslek hastalığı, vazife malullüğü ve ölüm hallerinde bağlanması gereken gelir ve aylıkların, hakkın kazanıldığı tarihten itibaren beş yıl içinde istenmeyen kısmı zamanaşımına uğrar.

...” hükmünü amirdir. Gaipliğe ilişkin olarak yapılacak iş ve işlemleri bu hükümlerle beraber değerlendirilmelidir.

Primsiz sistemde haklarında 5510 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanacak olan dosyalarda gaiplik uygulamaları aşağıda belirtilen açıklamalar ve örnek doğrultusunda yapılacaktır.

Haklarında gaiplik kararı verilenlerden, gaiplik karar tarihinden itibaren beş yıl geçmeden Kurumumuza müracaat ederek aylık talebinde bulunan hak sahiplerine gaipliğe hükmolunan tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Gaiplik kararı tarihi üzerinden beş yıldan daha uzun bir süre geçtikten sonra müracaat eden hak sahiplerine de müracaat tarihini takip eden aybaşından geriye doğru 5 yıl gidilerek aylık bağlanacaktır.

Kurumdan aylık almakta iken, gaipliğine karar verilmesi nedeniyle hak sahiplerine aylık bağlananlardan, gaiplik kararı üzerinden beş yıldan daha az bir süre geçmeden, gaiplik hali ortadan kalkarlara, gaipliğe hükmolunan tarihi takip eden aybaşından geçerli olmak üzere aylık bağlanacak, aynı tarih itibarıyla hak sahiplerine bağlanan aylıklar kesilerek yersiz ödemeler borç çıkartılacaktır. Gaiplik kararı üzerinden 5 yıldan daha uzun bir süre geçtikten sonra gaipliğin ortadan kalkması halinde gaipliğin ortadan kalktığı tarihi takip eden aybaşından geriye doğru 5 yıl gidilerek bulunan tarihten aylık bağlanacak, 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ya da (b) bendi hükümlerine göre hak sahiplerine bağlanan aylıklar kesilerek yersiz ödemeler borç çıkartılacaktır. Çıkarılan borç dosya sahibine ödenen aylıklardan tahsil edilecektir.

İlk defa gaiplik nedeniyle aylık bağlanan dosyalarda, gaiplik kararının üzerinden beş yıl geçmeden gaipliğin ortadan kalkması halinde hak sahiplerine bağlanan aylıklar bağlandığı tarihten, gaiplik kararı üzerinden beş yıldan daha fazla bir süre geçtikten sonra gaipliğin ortadan kalkması halinde de gaipliğin ortadan kalktığı tarihi takip eden aybaşından geriye doğru 5 yıl gidilerek bulunan tarihten aylık bağlanacak, 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) ya da (b) bendi hükümlerine göre hak

sahiplerine bağlanan aylıklar kesilerek yersiz ödemeler borç çıkartılacaktır. Çıkarılan borç dosya sahibine ödenen aylıklardan tahsil edilecektir.

Bilindiği üzere yapılan yasal değişiklikler ile yeni giren aylık grupları bulunmaktadır. Gaipliğe hükmolunan tarih yasal düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki bir döneme gidiyorsa bu durumda yapılacak işlemlerde yasal düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih esas alınarak işlem yapılacaktır.

Örnek-1 1/8/2012 tarihinden geçerli olmak üzere 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık almakta olan ilgili 11/5/2013 tarihinde binili olduğu aracın uçurumdan yuvarlanması sonucu kaybolmuş, 17/12/2018 tarihinde 11/5/2013 tarihinden itibaren gaip olduğuna karar verilmiştir. Hak sahiplerinin 23/5/2023 tarihinde kayda geçen dilekçe ile aylık bağlanması talebinde bulunması üzerine gaiplik kararı ile müracaat tarihi arasında beş yıldan daha az bir süre geçtiği için gaipliğe hükmolunan tarihi takip eden aybaşı olan 1/6/2013 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlama işlemi gerçekleştirilecektir.

Hak sahiplerinin 2/6/2027 tarihinde başvurması halinde, müracaat tarihinden geriye doğru 5 yıl gidilerek bulunan 2/6/2022 tarihini takip eden aybaşı olan 1/7/2022 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

Örnek-2 Kurumdan 5233 sayılı Kanun kapsamında aylık almakta iken gaipliğine hükmolunan kişinin eşine ve çocuklarına, gaipliğe hükmolunan tarihten geçerli olmak üzere aylık bağlanmıştır. Gaiplik karar tarihinden 3 yıl sonra ilgilinin gaip olmadığı anlaşılmıştır. Bu durumda eşe ve çocuklara bağlanan aylıklar aylık başlangıç tarihinden itibaren kesilerek, dosya sahibine bağlanacaktır.

Gaiplik kararının üzerinden 5 yıl geçtikten sonra gaipliğin ortadan kalktığı ve ilgilinin alacaklılarından kaçmak için böyle bir yola başvurduğunun anlaşılması üzerine, müracaat tarihinden geriye doğru 5 yıl gidilerek aylık bağlanacak, aynı tarih itibarıyla hak sahiplerinin aylıkları kesilecektir. Gaiplik kararının ilgilinin kasıtlı ve kusurlu davranışı sonucu meydana geldiği anlaşıldığından 96 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uyarınca hak sahiplerine geriye doğru 10 yıl içinde yapılan ödemeler borç çıkartılarak, ilgilinin aylıklarından tahsil edilecektir.

Örnek-3 20/9/2011 tarihinde Ankara'da bombalı araçla gerçekleştirilen terör saldırısında bölgede olan ve o tarihten sonra kendisinden haber alınamayan kişinin bu tarihten itibaren gaip olduğuna 15/12/2014 tarihinde karar verilmiştir. Hak sahipleri 2/1/2016 tarihinde aylık talebinde bulunmuştur. Gaiplik kararı üzerinden 5 yıl geçmeden müracaat yapıldığından gaipliğe hükmolunan 20/9/2011 tarihine gitmek gerekir ise de bilindiği üzere terör ve terörle mücadelede zarar gören sivillere aylık bağlanması hakkı 12/7/2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6353 sayılı Kanun ile tanınmıştır. Bu kapsamda ilk defa 1/8/2012 tarihi itibarıyla aylık bağlandığından ilgililere gaipliğe hükmolunan tarihten değil Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşı olan 1/8/2012 tarihinden geçerli olmak üzere aylık bağlanacaktır.

5.2 Kontrol ve Devre Muayenesi

Primsiz sistemde gerek 5434 gerekse 5510 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak işlem yapıldığından sağlık kurulunca maluliyetleri geçici olduğuna karar verilenler hakkında yapılacak işlemler tabi oldukları kanunlar uyarınca iki ayrı başlık altında incelenecektir.

5.2.1 5434 Sayılı Kanun Kapsamında Devre Muayenesi

Malul dosyaları ilk defa sağlık kurulunca incelendiğinde maluliyetin sürekli ya da geçici olduğuna şeklinde kararlar verilmektedir.

Maluliyetin geçici olduğuna karar verilmesi halinde;

Sağlık kurulu karar tarihini takip eden aybaşından geçerli olmak üzere 3 yılın sonunda aylıkları durdurularak, vazife ve harp malulünden yeni bir sağlık kurulu raporu istenilecektir. Yeni raporun teminini müteakip dosya, 5434 sayılı Kanunun 61 inci maddesi hükümleri uyarınca incelenmek üzere

Sağlık Kuruluna gönderilecektir. Sağlık Kurulunca yapılacak inceleme sonucu alınacak karara istinaden karar tarihini takip eden aybaşımdan geçerli olmak üzere aylık kesme ya da tadil işlemleri yapılacaktır. Devre muayenesi 3'er yıl arayla en fazla iki defa yapılacaktır.

Maluliyetin sürekli olduğuna karar verilmesi halinde,

5510 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesi uyarınca erbaş ve erlerin askerlik çağının dolumu, güvenlik korucuları ve diğer sivil vazife malullerinin 55 yaşın dolumuna kadar yeni bir raporla yapacakları tüm müracaatları esas alınarak gerekli işlemler yapılacaktır. Bu yaşların dolumundan sonra yapılacak müracaatlar dikkate alınmayacaktır. 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 2 inci maddesinin "*Askerlik çağı her erkeğin nüfus kayıtlarında yazılı olan yaşına göredir ve yirmi yaşına girdiği yılın ocak ayının birinci gününden başlayarak kırk bir yaşına girdiği yılın ocak ayının birinci gününde bitmek üzere en çok yirmi bir yıl sürer...*" hükmü ile askerlik çağı tanımlanmıştır. Buna göre, ilgililerin 41 yaşına girdikleri yılın ocak ayı itibariyle askerlik çağının dışına çıktıkları hükme bağlandığından vazife ve harp malullüğü aylığı almakta olan erbaş ve erlerin, bu tarihten sonra yapılan maluliyet derecesi değişikliği talepleri geçici 18 inci madde hükümleri gereğince reddedilecektir.

Örnek-1 15/6/1978 doğumlu bir kişi askerlik çağı hesap edilirken, 15/6/1978 tarihine 40 ilave edilecektir. Bu şekilde 15/6/2018 tarihine ulaşılır. Bu kişinin askerlik çağının dışına çıktığı tarih ise bu 1/1/2018 tarihi olacaktır.

Askerlik çağının dolumundan sonra vazife malullüğü talebinde bulunanlardan ya da ilk defa maluliyetine karar verildiği sağlık kurulu karar tarihinden sonraki 3 yıl içinde askerlik çağının dışına çıkanlardan maluliyet derecesinde değişiklik bulunduğu iddiasında bulunanların talepleri sağlık kurulu karar tarihinden geçerli olmak üzere 3 yıl içerisinde bir defaya mahsus olarak incelenecektir.

Örnek-2 19/1/1970 doğumlu bir kişi Kurum kayıtlarına 25/6/2016 tarihinde geçen dilekçe ile askerlik görevini yaparken malul hale geldiğinden bahisle vazife malullüğü talebinde bulunmuştur. Vazife malullüğü kabul edilen bu kişinin adına düzenlenen sağlık kurulu raporu Sağlık Kurulunca 13/8/2016 tarihinde incelenerek maluliyet derecesinin 6 ve maluliyetinin sürekli olduğuna karar verilmiştir. İlgili Kurum kayıtlarına 25/9/2019 tarihinde geçen dilekçesi ile maluliyet derecesinin yükseldiği iddiası ile talepte bulunmuştur. İlgilinin talebi 5434 sayılı Kanunun 61 inci maddesi hükmü uyarınca sağlık kurulu karar tarihi olan 13/8/2016 tarihinden itibaren 3 yıl içinde yapılmadığı gerekçesi ile reddedilecektir.

Bu kişinin 13/8/2019 tarihinden önce kayda geçen dilekçe ile aynı taleple müracaat etmesi halinde maluliyet derecesi değişikliği iddiası üzerine gerekli incelemeler yapılacaktır.

5.2.2 5510 Sayılı Kanun Kapsamında Kontrol Muayenesi

5510 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi;

"Kurum yürütülen soruşturma kapsamıyla sınırlı olmak üzere;

a) Sağlık hizmeti alan genel sağlık sigortalısından veya bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilerden, sağlık hizmetinin gerçekten alınıp alınmadığını,

b) Sigortalının, isteğe bağlı sigortalının veya bunların hak sahiplerinin malullük, iş göremezlik raporlarında belirtilen rahatsızlıklarının mevcut olup olmadığını,

tespit amacıyla kontrol muayenesi ve tetkik yaptırılmasını talep edebilir.

Malullük, vazife malullüğü aylığı veya sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış sigortalılar, malullük durumlarında artma veya başka birinin sürekli bakımına muhtaç olduğunu ileri sürerek aylık ve gelirlerinde değişiklik yapılmasını isteyebilecekleri gibi; Kurum da harp malullüğü, vazife malullüğü, malullük aylığı veya sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış sigortalılar ile aylık veya gelir bağlanan ve çalışma gücünün en az % 60'ını yitiren malul çocukların kontrol muayenesine tâbi tutulmasını talep edebilir.

Kurumca yaptırılan kontrol muayenesinde veya sigortalının isteği üzerine ya da işe alıştırma sonunda yapılan muayenesinde yeniden tespit edilecek malullük durumuna göre, malullük aylığı veya

sürekli iş göremezlik geliri, yeni malullük durumuna esas tutulan raporun tarihini takip eden ödeme dönemi başından başlanarak artırılır, azaltılır veya kesilir.

Çalışma gücünün en az % 60'ını yitiren malûl çocuklara bağlanmış bulunan gelir ve aylıklar, kontrol muayenesi sonunda tespit edilecek malullük durumuna göre, rapor tarihinden sonraki ödeme dönemi başından itibaren kesilir.

Kurumun yazılı bildiriminde belirtilen tarihten sonraki ödeme dönemi başına kadar kabul edilebilir bir özrü olmadığı halde kontrol muayenesini yaptırmayan sigortalının malullük aylığı veya sürekli iş göremezlik geliri ile çalışma gücünün en az % 60'ını yitiren malûl çocukların kendilerine bağlanmış olan gelir veya aylığı, kontrol muayenesi için belirtilen tarihten sonraki ödeme dönemi başından itibaren kesilir.

Ancak, kontrol muayenesini Kurumun yazılı bildiriminde belirtilen tarihten başlayarak üç ay içinde yaptıran ve malullük veya sürekli iş göremezlik halinin devam ettiği tespit edilen sigortalının veya aylık ya da gelir bağlanmış olan malûl çocuğun kesilen aylık veya geliri, kesildiği tarihten başlanarak yeniden bağlanır.

Kontrol muayenesini Kurumun yazılı bildiriminde belirtilen tarihten üç ay geçtikten sonra yaptıran ve malullük veya sürekli iş göremezlik halinin devam ettiği tespit edilen sigortalının malullük aylığı veya yeni sürekli iş göremezlik derecesine göre hesaplanacak geliri, gelir veya aylık bağlanan çalışmayacak durumda malûl çocukların ise almakta oldukları gelir veya aylık, rapor tarihinden sonraki aybaşından başlanarak yeniden bağlanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. .” Hükmünü amirdir.

Buna göre; sağlık kurulunca kontrol muayenesine tabi olduğu yönünde karar verilen dosyalarda, ilgililerin kontrol muayenesine tabi oldukları tarih belirtilerek yeni bir rapor istenecektir.

Yazılı bildirim tarihinden itibaren bir sonraki ödeme dönemine kadar kabul edilebilir mazereti olmadan kontrol muayenesini yaptırmayanların aylıkları kontrol muayenesine tabi oldukları tarihi takip eden ödeme döneminde durdurulacaktır.

Yazılı bildirimden itibaren üç ay içerisinde kontrol muayenesini yaptıran ve maluliyet hali devam ettiği anlaşılanların aylıkları durdurulduğu tarihten geçerli olmak üzere tekrar bağlanacaktır.

Yazılı bildirim üzerine aylıkları durdurulmadan ya da yazılı bildirim üzerine kontrol muayenesinin takip eden ödeme döneminden itibaren aylıkları durdurulanlardan, yine yazılı bildirim üzerinden üç ay geçmeden kontrol muayenesini yaptıran ve maluliyet derecelerinde değişiklik olduğu tespit edilenlerin aylıkları rapor tarihini takip eden ödeme döneminden itibaren tadil edilecek, aylığı durdurulduğu ve tadil edildiği dönem arasında kalan süre için eski maluliyet derecesi üzerinden aylıkları ödenecektir.

Kontrol muayenesini yazılı bildirimden itibaren üç ay içerisinde yaptıran ve maluliyeti ortadan kalktığı anlaşılanların aylıkları rapor tarihini takip eden ödeme döneminden itibaren kesilecektir.

Yazılı bildirim üzerinden üç ay geçtikten sonra kontrol muayenesini yaptıran ve malullükleri devam ettiği anlaşılanların aylıkları sağlık kurulu rapor tarihini takip eden aybaşından itibaren tekrar bağlanacaktır. Aylığın durdurulduğu ve tekrar bağlandığı tarihler arasında geçen dönem için herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

Yazılı bildirim üzerinden üç ay geçtikten sonra kontrol muayenesini yaptıran ve maluliyet derecesinde değişiklik olduğu anlaşılanların aylıkları sağlık kurulu rapor tarihini takip eden aybaşından itibaren tadil edilecektir. Maluliyeti ortadan kalkanların aylıkları ise rapor tarihini takip eden aybaşından itibaren kesilecektir. Aylığın durdurulduğu ve tadil edildiği ya da kesildiği tarihler arasında geçen dönem için herhangi bir ödeme yapılmayacaktır

5.3 Zamanaşımı

Hak düşürücü süre ile zamanaşımı uygulaması, 5434 sayılı Kanunun mülga 116, 117 ve 118 inci maddelerinde düzenlenmiş olup, hak düşürücü süre, yasa ile belirlenen süre içinde kullanılmayan

bir hakkın bir daha kullanılmayacak duruma gelmesini, zamanaşımı ise yasanın belirlediği koşullarda bir sürenin geçmesi ile bir hakkın kazanılmasını, kaybedilmesini veya bir yükümlülükten kurtulmayı sağlayan süreyi ifade etmektedir.

Bu kapsamda 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun yürürlüğe girdiği 2008 yılı Ekim ayı başından önce kamu görevlilerine ödenen aylıkların ve diğer ödemelerin zamanaşımı süresi hakkında 5434 sayılı Kanunun mülga 116, 117 ve 118 inci maddelerine göre işlem yapılmakta iken, 2008 yılı Ekim ayı başından sonra ise 5510 sayılı Kanunun 97 nci ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 118 inci maddesi ile hak düşürücü süre ve zamanaşımı uygulamasında mülga kanun uygulamalarına göre değişiklikler yapılmış, bazı hükümler yürürlükten kaldırılmış ve yeni düzenlemeler getirilmiştir.

Buna göre;

Kanunun emekli, adi malullük, vazife malullüğü ile dul ve yetim aylıklarının zamanaşımı süresini düzenleyen mülga 116 ncı maddesi;

“Emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylıklarını almak üzere, bu aylıkların tahakkuk ettirildiği tarihlerden itibaren aralıksız bir yıl sonuna kadar Sandığa müracaat etmeyenlerin aylıkları kesilir. Bunlardan kesilme tarihinden itibaren 5 yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat edenlere kesilen aylıkları tekrar bağlanır ve geçmiş müddete ait aylıkları da toptan ödenir. Bu müddetten sonra müracaat edenlerin aylıkları, müracaat tarihlerini takip eden ay başından itibaren yeniden bağlanarak ödenir ve geçmiş müddet için bir şey verilmez.

Bu kanunda ayrıca belirtilen haller dışında aylık bağlanmasına istihkak kesbedildiği tarihten itibaren beş yıl sonuna kadar yazı ile müracaat edilmezse bu aylıklar, müracaat tarihini takip eden aybaşından itibaren bağlanır.” hükmünü,

Yine bu Kanunun çeşitli adlarla ödenecek paraların zamanaşımı süresini düzenleyen mülga 117 nci maddesi;

“Bu kanun gereğince çeşitli adlarla ödenecek paralardan; istihkak kesbedildiği tarihlerden itibaren 5 yıl sonuna kadar alınmayan veya yazı ile müracaat edilerek aranmayanlar Sandık lehine zamanaşımına uğrar.” hükmünü,

Müracaat edilmesine engel olan mücbir sebeplerin varlığı halinde zamanaşımı hükümlerinin uygulanamayacağını belirleyen Kanunun mülga 118 inci maddesi ise;

“116 ve mülga 117 nci maddeler, ilgililerin herbirinin istihkakları hakkında ayrı ayrı uygulanır.

Sandığa müracaat etmemenin makbul veya mücbir bir sebebe dayandığını genel hükümlere göre ispat edenler hakkında yukarıdaki madde hükümleri uygulanmaz. Ölümü duymamış olmak, ispat edilmek şartıyla, mücbir sebep sayılır.” hükmünü,

Diğer taraftan, 2008 yılı Ekim ayı başından itibaren yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “Zamanaşımı, Hakkın Düşmesi ve Avans” başlıklı 97 nci maddesi;

“Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, iş kazası, meslek hastalığı, vazife malullüğü ve ölüm hallerinde bağlanması gereken gelir ve aylıkların, hakkın kazanıldığı tarihten itibaren beş yıl içinde istenmeyen kısmı zamanaşımına uğrar.

Kuruma müracaat etmemenin haklı bir sebebe dayandığını genel hükümlere göre ispat edenler hakkında, yukarıdaki hükümler uygulanmaz.

Kısa vadeli sigorta kollarından ve ölüm sigortasından kazanılan diğer haklar, hakkın doğduğu tarihten itibaren beş yıl içinde istenmezse düşer.

Bu Kanuna göre bağlanan gelir ve aylıklarını tahakkuk ettirildiği tarihlerden itibaren aralıksız altı ay sonuna kadar tahsil etmeyenlerin gelir ve aylıkları, gelir ve aylık bağlanma şartlarının devam edip etmediğinin tespiti amacıyla durdurulur...” hükmünü amirdir.

12/5/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği’nin “Zamanaşımının Mahiyeti ve Süresi” başlıklı 118 inci maddesi;

“Kanuna dayanılarak Kurumca açılacak tazminat ve rücu davaları, on yıllık zamanaşımına tabidir. Zamanaşımı tarihi; rücu konusu gelir ve aylıklar bakımından Kurumun onay tarihinden, masraf ve ödemeler için ise masraf veya ödeme tarihinden itibaren başlar.

Kanunda aksine hüküm bulunmayan, iş kazası, meslek hastalığı ve ölüm hâllerinde bağlanması gereken gelir ve aylıklara hak kazanıldığı tarihten itibaren, talep tarihi beş yılı aştığında, talep tarihinden geriye doğru beş yıllık kısmı hak sahiplerine ödenir. Geriye kalan kısım ise zamanaşımına uğrar.

Kuruma müracaat etmemenin haklı bir sebebe dayandığını ispat edenler hakkında, yukarıdaki ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

Kısa vadeli sigorta kollarından ve ölüm sigortasından kazanılan diğer haklar, hakkın doğduğu tarihten itibaren beş yıl içinde istenmezse düşer.

Sigortalının yargı kararıyla gaipliğine karar verilmesi hâlinde, hak sahiplerine bağlanacak gelir ve aylıklarla yapılacak toptan ödemeler ve genel sağlık sigortasına ait alacakların zaman aşımı süresi, gaipliğe ilişkin kararın kesinleştiği tarihte başlar.” hükmünü amir bulunmaktadır.

5510 sayılı Kanunun geçici 18 inci maddesi gereği haklarında yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak olan sigortalılara bu Kanun kapsamında bağlanan aylıklar ve yapılan diğer ödemelerin zamanaşımı süresi hakkında 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin 118 inci maddesi hükümlerine göre işlem yapılması gerekmektedir.

Bunun yanında, Kurumun sadece aylığın temel unsurlarında yaptığı hatalı işlemlerinden kaynaklanan aylığın yanlış hesaplanması, intibakın hatalı yapılması, kadro derecesinin veya unvanın hatalı girilmesi gibi aylığın hesabına doğrudan etki eden nedenler sebebiyle emekli/yaşlılık, vazife malullüğü, dul ve yetim/ölüm aylıklarının eksik hesaplanması, kadrosuzluk, makam, yüksek hakimlik, temsil ve görev tazminatlarının, emekli ikramiyesi ve evlenme ödeneğinin ödenmemesi veya eksik ödenmesi hallerinde, yapılan hatalı işlem 1/10/2008 tarihinden önceki bir dönemi de kapsıyorsa, bu dönem için 5434 sayılı Kanunun mülga 117 nci maddesi hükümleri dikkate alınarak, kapsamıyorsa zamanaşımı hükümleri uygulanmaksızın yapılan hatalı işlemlerin düzeltilmesi gerekmektedir.

Vazife malullüğü ve ölüm hallerinde bağlanması gereken aylıkların, hakkın kazanıldığı tarihten itibaren beş yıl içinde istenmeyen kısmı zamanaşımına uğrayacaktır. Bu durumda, sigortalı ve hak sahiplerinin başvuru tarihinden geriye doğru gidilerek beş yıllık bölümü ödenecek, beş yılı aşan süreye ilişkin aylıklar ise zamanaşımına uğradığından ödenmeyecektir.

5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 1/10/2008 tarihi öncesinde hak kazanılan aylıkların durumu öncelikle 5434 sayılı Kanunun mülga 116 ncı maddesi hükmüne göre değerlendirilecek ve beş yıllık sürenin dolup dolmadığına 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla bakılacaktır.

Örnek-1 Babasından dolayı 5434 sayılı Kanun kapsamında yetim aylığı almakta iken evlenmesi nedeniyle yetim aylığı kesilen kız yetim, Kurum kayıtlarına 24/12/2008 tarihinde geçen dilekçesi ile 3/8/2002 tarihinde boşandığından dolayı yetim aylığının yeniden bağlanmasını talep etmiştir. (Evlilik tarihi ile boşanma tarihi arasında 1 yıldan daha uzun süre bulunmaktadır.) Yetim aylığına hak kazanıldığı tarih 3/8/2002 tarihidir.

Boşanma Tarihi : 3/8/2002

Başvuru Tarihi : 24/12/2008

Aylığa Hak Kazanma Tarihi : 3/8/2002

$$\begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 3 / 8 / 2002 \\ \hline 28 \quad 1 \quad 6 \end{array}$$

5434 sayılı Kanuna göre beş yıllık zamanaşımı süresi dolduğundan 1/10/2008 tarihine kadar geçen sürelerle ilişkin aylıklar ödenmeyecektir.

Aylığa hak kazanılan tarih ile 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi arasındaki sürenin beş yıldan fazla olması durumunda yapılacak ikinci işlem, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi ile sigortalının veya hak sahiplerinin başvuru tarihi arasında beş yıllık sürenin geçip geçmediğinin tespit edilmesidir. Başvuru tarihinden geriye gidilerek beş yıla kadar olan bölümü ödenecek, ancak beş yılı aşan süre zamanaşımına uğradığından ödenmeyecektir. Yukarıdaki örneğin ikinci aşamasını uygulayacak olursak;

$$\begin{array}{r} 24 / 12 / 2008 \\ - 01 / 10 / 2008 \\ \hline 23 \quad 2 \quad - \end{array}$$

5510 sayılı Kanuna göre zamanaşımı süresi dolmadığından 1/10/2008 tarihinden itibaren yetim aylığı ödenecektir.

Örnek-2 Örnek 1'deki başvuru tarihinin 25/11/2015 olduğunu varsayarsak;

Boşanma Tarihi : 3/8/2002
Başvuru Tarihi : 25/11/2015
Aylığa Hak Kazanma Tarihi : 1/9/2002

$$\begin{array}{r} 25 / 11 / 2015 \\ - 1 / 10 / 2008 \\ \hline 24 \quad 1 \quad 7 \end{array}$$

Beş yıllık süre dolduğundan, 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi gereği talep tarihinden geriye doğru beş yıllık süreye ilişkin aylıklar ödenecektir. Buna göre;

$$\begin{array}{r} 25 / 11 / 2015 \\ - \quad \quad 5 \\ \hline 25 / 11 / 2010 \end{array}$$

Bu tarihi takip eden aybaşı olan 1/12/2010 tarihinden itibaren yetim aylıkları ödenecektir.

Buna karşılık, aylık başlangıç tarihi 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce olan ve gerek Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla gerekse başvuru tarihinde, beş yıllık sürenin geçmediği durumlarda yine 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi hükmü uygulanacaktır.

Örnek-3 Babasından dolayı Kanun kapsamında yetim aylığı almakta iken evlenmesi nedeniyle yetim aylığı kesilen kız yetim, Kurum kayıtlarına 24/12/2010 tarihinde geçen dilekçesi ile 3/7/2006 tarihinde boşandığından dolayı yetim aylığının yeniden bağlanmasını talep etmiştir. Yetim aylığına hak kazanılan tarih 3/7/2006 tarihidir. Buna göre öncelikle 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla beş yıllık sürenin geçip geçmediğine bakılacaktır.

Boşanma Tarihi : 3/7/2006
Başvuru Tarihi : 24/12/2010
Aylığa Hak Kazanma Tarihi : 3/7/2006

$$\begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 3 / 7 / 2006 \\ \hline 28 \quad 2 \quad 2 \end{array}$$

Görüldüğü üzere, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla Kanuna göre beş yıllık zamanaşımı süresi dolmadığından ikinci aşama olarak aylığa hak kazanıldığı tarihten başvuru tarihine kadar geçen süre incelenecektir.

$$\begin{array}{r} 24 / 12 / 2010 \\ - 3 / 7 / 2006 \\ \hline 21 \quad 5 \quad 4 \end{array}$$

5510 sayılı Kanuna göre zamanaşımı süresi dolmadığından, 1/8/2006 tarihinden itibaren bütün yetim aylıkları ödenecektir.

Diğer taraftan başvuru tarihi 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra olan ve Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla beş yıllık sürenin dolmadığı, ancak başvuru tarihinde beş yıllık sürenin dolduğu durumlarda Kanunun 97 nci madde hükmü uygulanacaktır.

Örnek-4 Örnek 3'teki başvuru tarihinin 14/3/2012 olduğunu varsayarsak;

Boşanma Tarihi : 3/7/2006
Başvuru Tarihi : 14/3/2012
Aylığa Hak Kazanma Tarihi : 3/7/2006

$$\begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 1 / 8 / 2006 \\ \hline - 2 \quad 2 \end{array}$$

5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla beş yıllık süre dolmadığından ikinci aşama olarak Kanunun 97 nci maddesi gereği aylığa hak kazanıldığı tarihten başvuru tarihine kadar geçen süre incelenecektir.

$$\begin{array}{r} 14 / 3 / 2012 \\ - 3 / 7 / 2006 \\ \hline 11 \quad 8 \quad 5 \end{array}$$

5510 sayılı Kanunun 97 inci maddesinde belirtilen zamanaşımı süresi dolduğundan, başvuru tarihinden geriye doğru beş yıllık süreye ilişkin yetim aylıkları ödenecektir.

$$\begin{array}{r} 14 / 3 / 2012 \\ - \quad \quad \quad 5 \\ \hline 14 / 3 / 2007 \end{array}$$

Yetim aylıkları bu tarihi takip eden aybaşı olan 1/4/2007 tarihinden itibaren ödenecektir.

Örnek-5 5574 sayılı Kanun hükümlerine göre sporcu şeref aylığı almakta iken 16/12/2016 tarihinde vefat eden amatör sporcunun hak sahibi eşi, Kurum kayıtlarına 17/8/2018 tarihinde geçen dilekçesi ile aylık talebinde bulunmuştur.

Vefat Tarihi : 16/12/2016
Başvuru Tarihi : 17/8/2018
Aylığa Hak Kazanma Tarihi : 1/1/2017

$$\begin{array}{r} 17 / 8 / 2018 \\ - 1 / 1 / 2017 \\ \hline 16 \quad 7 \quad 1 \end{array}$$

Zamanaşımı süresi dolmadığından, 1/1/2017 tarihinden itibaren hak sahibi eşe tüm aylıklar ödenecektir.

Örnek-6 Örnek 5'teki hak sahibi eşin başvuru tarihinin 11/3/2024 olması durumunda;

Vefat Tarihi : 16/12/2016
Başvuru Tarihi : 11/3/2024
Aylığa Hak Kazanma Tarihi : 1/1/2017

$$\begin{array}{r} 11 / 3 / 2024 \\ - 1 / 1 / 2017 \\ \hline 10 \quad 2 \quad 7 \end{array}$$

Zamanaşımı süresi dolduğundan başvuru tarihinden geriye doğru beş yıllık süreye ilişkin ölüm aylıkları ödenecektir.

$$\begin{array}{r} 11 / 3 / 2024 \\ - \quad \quad \quad 5 \\ \hline \end{array}$$

11/3/2019 tarihini takip eden aybaşından (1/4/2019 tarihinden) itibaren ödenecektir.

Kuruma müracaat etmemenin haklı bir sebebe dayandığını genel hükümlere göre ispat edenler hakkında, yukarıdaki hükümler uygulanmayacaktır.

Ölüm sigortasından kazanılan diğer haklar (evlenme ödeneği ve cenaze ödeneği), hakkın doğduğu tarihten itibaren beş yıl içinde istenmezse düşecektir.

Primsiz sistemden bağlanan aylıklarını tahakkuk ettirildiği tarihten itibaren aralıksız on iki ay sonuna kadar tahsil etmeyenlerin aylıkları, aylık bağlama şartlarının devam edip etmediğinin (yeniden göreve girme, ölüm, okulu bitirme, evlenme gibi durumların araştırılması) tespiti amacıyla durdurulacaktır.

Kurumun aylığın temel unsurlarında yaptığı hatalı işlemlerinden kaynaklanan nedenlerle aylıkların veya tazminatların eksik hesaplanması halinde zamanaşımı hükümleri uygulanmaksızın yapılan hatalı işlemlerin düzeltilmesi gerekmektedir.

Örnek-7 Babasından dolayı, 5434 sayılı Kanuna göre yetim aylığı almakta iken MERNİS kayıtlarında yapılan inceleme neticesinde 21/6/2006 tarihinde evlendiği, 19/12/2008 tarihinde tespit edilerek yetim aylıkları kesilen kız yetim, 24/10/2011 tarihinde Kurum kayıtlarına geçen dilekçesi ile evlenme ikramiyesini talep etmiştir. Buna göre evlenme ikramiyesine hak kazandığı tarih 21/6/2006 olup 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi gereği başvuru tarihi ile evlenme ikramiyesine hak kazandığı tarih arasında beş yıllık sürenin dolup dolmadığı incelenecektir. (Yersiz yapılan ödemelerin takibi dikkate alınmamıştır.)

Evlenme Tarihi : 21/6/2006
Tespit Tarihi : 19/12/2008
Başvuru Tarihi : 24/10/2011

$$\begin{array}{r} 24 / 10 / 2011 \\ - \quad 21 / 6 / 2006 \\ \hline \quad \quad 3 \quad 4 \quad 5 \end{array}$$

Zamanaşımı süresi dolduğundan evlenme ikramiyesi ödenmeyecektir. (Evlendiğinin tespitine kadarki sürede varsa ödenmiş olan aylıkların takibi 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesi uyarınca ayrıca yapılacaktır.)

Ancak, Devredilen T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nün 31/10/1972 tarihli ve 62833 sayılı Yönetim Kurulu Kararında "Ölüm yardımı olarak Sandıkça ödenen paralar faturası karşılığında ilgili Kurumlardan tahsil edildiğinden, henüz ödenmemiş bir paranın Sandık mamelekine girmemiş olması nedeniyle zamanaşımına uğramasına hukuken imkan yoktur. Ancak, 7184 sayılı Kanuna istinaden yapılacak yardımın, zamanaşımına tabi tutmadan ödeme durumu düşünülmeceği cihetle, bu paralar hakkında istihkak kesbedildiği tarihten itibaren Borçlar Kanununun 125 inci maddesindeki 10 yıllık zamanaşımı süresi aranmasına" denilerek ölüm yardımlarında hak kazanma tarihinden itibaren 10 yıllık zamanaşımı süresinin uygulanması gerektiği belirtilmiştir.

Buna göre, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önce vefat edenlerin ölüm yardımlarının ödenmesinde ölüm yardımına hak kazanma tarihi ile başvuru tarihi arasında 10 yıllık sürenin dolup dolmadığı tespit edilecek, bu sürenin aşılması halinde ölüm yardımı zamanaşımına uğradığından ödenmeyecektir.

Örnek-8 Kanun hükümlerine göre emekli aylığı almakta iken 15/6/2008 tarihinde vefat eden sigortalının hak sahipleri, Kurum kayıtlarına 20/8/2017 tarihinde geçen dilekçeleri ile hak kazandıkları ölüm yardımının ödenmesini talep etmişlerdir. (Dul ve yetim aylıkları dikkate alınmamıştır.)

Vefat Tarihi : 15/6/2008
Başvuru Tarihi : 20/8/2017
Yardıma Hak Kazanma Tarihi : 15/6/2008

$$\begin{array}{r} 20 / 8 / 2017 \\ - 15 / 6 / 2008 \\ \hline 5 \quad 2 \quad 9 \end{array}$$

Zamanaşımı süresi dolmadığından ölüm yardımı ödenecektir.

Kanuna göre bağlanan aylıklarını (emekli, adi malullük, vazife malullüğü ve dul ve yetim) tahakkuk ettirilmesine rağmen tahsil etmeyenlerin aylıklarının zamanaşımı durumu, öncelikle Kanunun mülga 116 ncı maddesine göre değerlendirilecek ve altı yıllık sürenin (1+5 yıllık süre) dolup dolmadığına 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla bakılacaktır.

Örnek-9 En son 2005 Mayıs dönemi emekli aylığını alan ve yapılan araştırmalardan herhangi bir sonuç alınmadığından emekli aylıkları 2006 Haziran dönemi itibarıyla kesilen emeklinin, Kurum kayıtlarına 6/2/2009 tarihinde geçen dilekçesi ile emekli aylığının yeniden bağlanmasını talep etmiştir. Bu durumda sigortalının almadığı 2005 Haziran emekli aylığının ödeme dönemi olan 1/6/2005 tarihi ile 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi arasında altı yıllık sürenin dolup dolmadığına bakılacaktır.

$$\begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 1 / 6 / 2005 \\ \hline 4 \quad 3 \end{array}$$

Kanunun mülga 116 ncı maddesinde belirtilen zamanaşımı süresi dolmadığından 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihine kadar olan bütün emekli aylıkları ödenecektir.

Alınmayan aylığın ödeme tarihi ile 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi arasındaki sürenin toplamda altı yıldan fazla olması durumunda, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden önceki dönemlere (1/10/2008 tarihinden öncesine) ilişkin aylıklar zamanaşımına uğrayacak, aylıklar başvuru tarihine bakılmaksızın Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yeniden bağlanacaktır.

Örnek-10 En son Kanun hükümlerine göre bağlanan 2000 Şubat dönemi emekli aylığını alan ve emekli aylıkları 2001 Mart dönemi itibarıyla kesilen bir emekli, Kurum kayıtlarına 15/10/2011 tarihinde geçen dilekçesi ile emekli aylığının yeniden bağlanmasını talep etmiştir. Bu durumda emeklimizin almadığı 2000 Mart dönemi emekli aylığının ödeme dönemi olan 1/3/2000 tarihi ile 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi arasında altı yıllık sürenin dolup dolmadığına bakılacaktır.

$$\begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 1 / 3 / 2000 \\ \hline 7 \quad 8 \end{array}$$

Kanunun mülga 116 ncı maddesinde belirtilen zamanaşımı süresi dolduğundan bu kişinin aylıkları, aylık almadığı dönemde aylık bağlama şartlarını taşıyıp taşımadığı araştırması yapıldıktan sonra, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 1/10/2008 tarihinden itibaren yeniden bağlanacaktır.

Örnek-11 En son Kanun hükümlerine göre bağlanan 2003 Mart dönemi emekli aylığını alan ve emekli aylıkları 2004 Nisan dönemi itibarıyla kesilen bir emekli, Kurum kayıtlarına 30/4/2012 tarihinde geçen dilekçesi ile emekli aylığının yeniden bağlanmasını talep etmiştir. Bu durumda emeklimizin almadığı 2003 Nisan dönemi emekli aylığının ödeme dönemi olan 1/4/2003 tarihi ile 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi arasında altı yıllık sürenin dolup dolmadığına bakılacaktır.

$$\begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 1 / 4 / 2003 \\ \hline \end{array}$$

Kanunun mülga 116 ncı maddesinde belirtilen zamanaşımı süresi dolmadığından ve 5510 sayılı Kanunun 97 nci maddesi durdurulan aylıklar konusunda zamanaşımı süresi öngörmediğinden bu kişinin aylıkları, aylık almadığı dönemde aylık bağlama şartlarını taşıyıp taşımadığı araştırması yapıldıktan sonra 1/4/2003 tarihinden itibaren ödenmeyen aylıklar ödenecektir.

Kurumun aylığın temel unsurlarında yaptığı hatalı işlemlerinden kaynaklanan emekli, vazife malullüğü, dul ve yetim aylıklarının eksik hesaplanması, kadrosuzluk, makam, yüksek hakimlik, temsil ve görev tazminatlarının, emekli ve evlenme ikramiyesinin ödenmemesi veya eksik ödenmesi hallerinde söz konusu hata 1/10/2008 tarihinden önceki bir dönemi kapsıyorsa, bu dönem için Kanunun mülga 117 nci maddesindeki zamanaşımı hükümleri dikkate alınarak, kapsamıyorsa zamanaşımı hükümleri uygulanmaksızın yapılan hatalı işlemlerin düzeltilmesi gerekmektedir.

Örnek-12 Babasından dolayı 1/1/2000 tarihinden itibaren bağlanan yetim aylığını alan kız çocuk, 11/5/2003 tarihinde evlenmiş ve dilekçesi üzerine tarafına 1/6/2003 tarihinde evlenme ödeneği ödenmiştir. 12/1/2016 tarihinde yapılan incelemede, aylık hesabında babasının hizmet süresinin eksik girildiği fark edilmiştir. Buna göre; yapılan hatanın aylığın temel unsurlarında olması ancak 1/10/2008 öncesi bir döneme ait olması nedeniyle öncelikle Kanunun mülga 117 nci maddesindeki 5 yıllık zamanaşımı hükümlerine bakılacaktır.

$$\begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 1 / 6 / 2003 \\ \hline 4 \quad 5 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 1 / 1 / 2000 \\ \hline 8 \end{array}$$

Kanunun mülga 117 nci maddesinde belirtilen zamanaşımı süresi dolduğundan, ilgiliye evlenme ikramiyesine veya yetim aylığına ilişkin geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

Örnek-13 Örnek 12'deki kız çocuğunun 5/2/2010 tarihinde boşandığı, 16/2/2010 tarihinde yeniden aylık bağlanması için talepte bulunduğu ve 1/3/2010 tarihinden itibaren yeniden yetim aylığı bağlandığı varsayılırsa, 12/1/2016 tarihinde tespit edilen hatanın aylığın temel unsurlarında olması sebebiyle, zamanaşımı hükümleri dikkate alınmayarak kız çocuğa ödenen yetim aylıkları, aylık başlangıç tarihi olan 1/3/2010 tarihinden itibaren düzeltilecektir.

Örnek-14 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre 15/12/2005 tarihinden itibaren aylık bağlanan ilgili, 8/8/2017 tarihli dilekçesi ile tarafına makam ve görev tazminatı ödenmesini talep etmiştir. Yapılan incelemede ilgilinin ilk aylık bağlandığı tarihten itibaren makam ve görev tazminatına müstahak olduğu anlaşılmıştır. Buna göre; yapılan hatanın aylık miktarını doğrudan etkileyen bir işlem olması, ayrıca 1/10/2008 öncesi bir dönemi de içermesi nedeniyle öncelikle Kanunun mülga 117 nci maddesindeki 5 yıllık zamanaşımı hükümlerine bakılacaktır.

$$\begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 15 / 12 / 2005 \\ \hline 16 \quad 9 \quad 2 \end{array}$$

Kanunun mülga 117 nci maddesinde belirtilen zamanaşımı süresi dolmadığından 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihine kadar olan bütün makam ve görev tazminatları ile birlikte, 1/10/2008 tarihinden sonraki bütün makam ve görev tazminatları zamanaşımı hükümleri dikkate alınmaksızın ödenecektir.

Örnek-15 Kanun hükümlerine göre 15/8/2006 tarihinden itibaren 2200 ek gösterge rakamı üzerinden aylık bağlanan ve 28 tam yıl hizmetine karşılık emekli ikramiyesi tahakkuk ettirilen ilgili, 20/8/2017 tarihli dilekçesi ile ek göstergesinin 3000 gösterge rakamı üzerinden uygulanmasını talep

etmiştir. Yapılan incelemede ilgilinin ilk aylık bağlandığı tarihten itibaren 3000 ek gösterge rakamına müstahak olduğu anlaşılmıştır. Buna göre; yapılan hatanın aylığın temel unsurlarında olması, ayrıca 1/10/2008 öncesi bir dönemi de içermesi nedeniyle öncelikle Kanunun mülga 117 nci maddesindeki 5 yıllık zamanaşımı hükümlerine bakılacaktır.

$$\begin{array}{r} 1 / 10 / 2008 \\ - 15 / 08 / 2006 \\ \hline 16 \quad 1 \quad 2 \end{array}$$

Kanunun mülga 117 nci maddesinde belirtilen zamanaşımı süresi dolmadığından ilgilinin emekli aylıkları 15/8/2006 tarihinden itibaren 3000 ek gösterge rakamı üzerinden hesaplanacak, ayrıca aylığın temel unsurları kullanılarak hesaplanan emekli ikramiyesi de, ilk aylık bağlandığı tarihteki katsayılarla birlikte 3000 ek gösterge rakamı esas alınarak yeniden hesaplanarak oluşan emekli aylığı ve ikramiyesine ilişkin farklar zamanaşımı hükümleri dikkate alınmaksızın ilgiliye ödenecektir.

Örnek-16 15/7/2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe teşebbüsü ve terör eylemi nedeniyle malul olan ilgiliye, 1/8/2016 tarihinden itibaren vazife malullüğü aylığı bağlanmıştır. 8/11/2023 tarihinde yapılan incelemede, ilgilinin yüksekokul mezunu olmasına rağmen intibakının 10 uncu derecenin 1 inci derecesinden başlatılarak yapıldığı anlaşılmıştır. Buna göre; yapılan hatanın aylığın temel unsurlarında olması sebebiyle ilgilinin intibakı, aylığın başlangıç tarihi olan 1/8/2016 tarihinden itibaren düzeltilerek zamanaşımı hükümleri dikkate alınmaksızın 1/8/2016-1/12/2023 tarihleri arasında oluşan aylık farkları ilgiliye ödenecektir.

Örnek-17 18 yıl hizmeti bulunmakta iken 51 yaşında kendi isteği ile görevinden ayrılan güvenlik korucusuna 1/10/2012 tarihinde sehven 15 yıl hizmet üzerinden tazminat ödenmiştir. İlgili Kurumumuz kayıtlarına aynı gün geçen 1/7/2019 tarihli dilekçesi ile 3 yıla ilişkin eksik kalan tazminatının ödenmesini talep etmiştir. Buna göre; yapılan hatanın tazminat tutarını doğrudan etkileyen bir unsurda olması nedeniyle, zamanaşımı hükümleri dikkate alınmaksızın ilgilinin eksik hesaplanan tazminatı tutarı ilgiliye ödenecektir.

5.4 Yersiz Ödemeler

5510 sayılı Kanunun “Yersiz Ödemelerin Geri Alınması” başlıklı 96 ncı maddesi ile Kurumumuzca yapılan yersiz ödemelerin ne şekilde tahsil edileceği düzenlenmiştir.

Kurumca işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara gelir veya aylık almakta olanlara ve bunların hak sahiplerine, genel sağlık sigortalılarına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen 5510 sayılı Kanun kapsamındaki her türlü ödemeler aynı Kanunun 96 ncı maddesine göre geri alınacaktır.

Yersiz ödemelerin tespiti ile geri alınmasına ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, 2008/Ekim aybaşı itibariyle yürürlüğe giren “Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ile düzenlenmiştir. Adı geçen Yönetmelik ile 2/10/1998 tarihli ve 23481 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne İlgililere İstihkaklarından Fazla veya Yersiz Olarak Yapılan Ödemelerin Tahsili Hakkında Yönetmelik” yürürlükten kaldırılmıştır.

5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin onikinci fıkrasına göre, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ait 5434 sayılı Kanundan kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili hükümlerine göre Kurumca sonuçlandırılacaktır. Ancak, bunlardan bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Hazine ve Maliye Bakanlığının ilgili birimleri tarafından takip ve tahsil işlemleri başlatılmış olanların işlemleri de bu birimler tarafından sonuçlandırılacaktır.

5.4.1. Yersiz Ödemelerin Kapsamı

İlgililere yersiz ödendiği tespit edilen;
Emekli ikramiyeleri,
Toptan ödemeler,
Evlenme ikramiyesi,
Ölüm yardımı,
Malullük, emeklilik ve dul/yetim aylıkları ile bu aylıklarla birlikte ödenen ek aylık ve diğer ödemeler
Veraset ödemeleri,
Kanunun ek 79 uncu maddesine göre ödenen ek ödeme (tütün ikramiyesi, eğitim ve öğretim yardımı),
Faiz ödemeleri,
Bayram ikramiyesi,
Bunların dışında Kanun kapsamında yapılan her türlü ödemeler
yersiz ödemelerin kapsamını oluşturmaktadır.

5.4.2. Yersiz Ödemelerin Tespiti ve Değerlendirilmesi

Fazla veya yersiz ödemeler Kurumumuzun kontrol, denetim ve incelemesi, Sayıştay'ca kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilecektir.

Fazla veya yersiz ödemeler çeşitli nedenlerden kaynaklanabilmektedir. Bunlar:

- Emekli, dul ve yetimin aylığının kesilmesini veya aylık bağlama oranının değişmesini gerektiren bir durumun (evlenme, göreve girme, öğrenim durumu değişikliği, vefat, muvazaalı boşanma, muhtaçlığın ortadan kalkması, aylık iptali gibi..) sonradan anlaşılması hallerinde gerçekleşen fazla veya yersiz ödemeler,
- Mükerrer yapılan ödemeler,
- Mahkeme kararına istinaden yapılan ödemeler,
- Tadil kararları sonucunda (aylık, ek aylık, ikramiye, makam, görev, temsil kadrosuzluk tazminatları, emsal aylık farkı, ek ödeme ve benzeri ödemelere ilişkin farklar vb) ortaya çıkan fazla veya yersiz ödemeler,
- Sistemde kişiye ait intibak ve hizmet bilgilerinin (hizmet süresi, derece, kademe, ek gösterge) hatalı girilmesinden dolayı oluşan fazla veya yersiz ödemeler,

şeklinde sayılabilir.

Emekli, dul ve yetimlere fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler, ilgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğabileceği gibi Kurumun hatalı işlemleri sonucu da ortaya çıkabilmektedir. Bu durum, yersiz ödemeye esas alınacak süre ve faiz uygulamasını belirleyecektir.

Yersiz ödeme, Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanmışsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamı, ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren yirmi dört ay içinde yapılacak ödemelerde faizsiz, yirmi dört aylık sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemelerde ise bu süre sonundan itibaren hesaplanacak olan kanuni faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

Fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler, ilgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğmuşsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla on yıllık sürede yapılan ödemelere ilişkin tutar, bu ödemelerin yapıldığı tarihlerden itibaren hesaplanacak kanuni faizi ile birlikte borç kaydedilecektir.

Yersiz ödemelere ilişkin faiz ve temerrüt faizi uygulamasında, 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı "Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun" hükümleri uygulanacaktır.

Emekli, dul ve yetimlere yersiz ödenen aylıkların Kanunun 96 ncı maddesine istinaden tahsili için yersiz ödemenin tespit edildiği tarih, borç miktarının belirlenmesi açısından önem arz etmektedir.

Genel olarak tespit tarihi herhangi bir belgenin (soruşturma veya inceleme raporları, değişik mercilerden gelen yazılar v.b.) Kurum evrak kaydına girdiği tarihin esas alınması suretiyle belirlenecektir.

5.4.2.1. İlgililerin Kasıtlı veya Kusurlu Davranışlarından Doğan Yersiz Ödemeler

İlgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğan fazla veya yersiz ödemelerin neleri kapsadığı Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinde düzenlenmiştir. Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrası;

“Bu Yönetmeliğin uygulamasında;

- a) Kuruma verilen veya ibraz edilen belgelerle gerçeğe aykırı bildirimde bulunulması,*
  - b) Örneği Kurumca hazırlanan belgelerle bildirilmesi taahhüt edilen durum değişikliklerinin bir ay içinde Kuruma bildirilmemesi,*
  - c) Kanunda öngörülen şartlar yerine gelmediği hâlde, sahte bilgi ve belgelerle sağlık hizmetleri ve diğer haklardan, ödeneklerden yararlanılması ile gelir veya aylık bağlatılması,*
  - ç) Sahte hizmet kazandırılmak suretiyle sağlık hizmetleri ve diğer haklardan, ödeneklerden yararlanılması ile gelir veya aylık bağlatılması,*
  - d) Boşanma nedeniyle gelir veya aylık bağlandıktan sonra boşandığı eşiyile fiilen birlikte yaşanması,*
  - e) Gelir ve aylıklarının kesilmesi gerektiği hâlde durumun gizlenmesi ve/veya bildirilmemesi,*
  - f) Sigortalılar ile gelir veya aylık alanlara yapılan ödemelerden, hak sahipliği sona ermesine rağmen her hangi bir kişi tarafından tahsilat yapılması,*
- İlgililerin kasıtlı ve kusurlu davranışlarını oluşturur.” hükmünü amir iken*

23/6/2017 tarihli ve 30105 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna “*Ancak, sigortalılıklarının (b) bendinde belirtilen süre içerisinde bildirim yükümlülükleri tarafından Kuruma bildirilmesi halinde ya da Kurum tarafından yeni bir gelir veya aylık bağlanması durumunda ilgililer (b) ve (e) bentleri kapsamında kasıtlı veya kusurlu sayılmaz.*” cümlesi eklenmiştir.

İlgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğan fazla veya yersiz ödemeler, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru **on yıllık sürede yapılan ödemeler tutarı**, bu ödemelerin yapıldığı tarihlerden itibaren hesaplanacak kanuni faizi ile birlikte borç çıkartılacaktır. Ayrıca, yersiz ödemenin tespit tarihinden sonra yapılan fazla ödemeler de borca dâhil edilecektir.

Örnek-1 12/7/2005 tarihinde boşanan kız yetime 1/8/2005 tarihinden itibaren aylık bağlanmıştır. Muvazaalı boşandığının tespit edilmesi nedeniyle 1/11/2008 tarihinden itibaren aylığının kesilmesi 12/10/2018 tarihli işlem ile belirtilmiştir.

Aylık Başlangıç Tarihi :1/8/2005
İşlem Tarihi :12/10/2018
Aylık Kesme Tarihi :1/11/2008
Borç Çıkartma Dönemi :1/11/2008-31/10/2018

5510 sayılı Kanununun 96 maddesinin (a) fıkrasına göre tespit tarihinden geriye doğru en fazla 10 yıllık sürede yapılan ödemelerin borç çıkartılması gerektiğinden 1/11/2008 tarihinden aylığı kesilerek 1/11/2008-31/10/2018 tarihleri arası aylıkları ve faizi borç çıkartılacaktır.

Aynı dosyadan aylık alan olmaması halinde borç genel hükümlere göre tahsil edilmek üzere İl Müdürlüğüne bildirilecektir. Dosyadan aylık alan bulunması halinde, bu kişinin aylıkları tespit tarihinden 5 yıl geriye gidilerek yükseltileceğinden, aylık farkları borca mahsup edildikten sonra, kalan borca faiz uygulanarak genel hükümlere göre tahsil edilmek üzere İl Müdürlüğüne bildirilecektir.

5.4.2.1.1. 23/6/2017 Tarihli Yönetmelik Değişikliğine Göre Yapılacak İşlemler

23/6/2017 tarihli “Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” değişikliği öncesinde durum değişikliğine ilişkin (sigortalının emekli olduktan sonra yeniden çalışmaya başlaması veya sigortalıya yeni gelir veya aylık bağlanması durumu gibi) bildirim yersiz ödeme yapılan kişi tarafından Kuruma yapılması zorunluluğu aranmaktaydı. Durum değişikliğinin gizlenmemesine veya bildirim yükümlüleri tarafından bildirilmesine rağmen ilgililer tarafından taahhüt edilen 1 aylık süre içerisinde Kuruma bildirilmemesi nedeniyle, borç çıkartma işlemlerinde 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanarak durumun tespit edildiği tarihten geriye doğru en fazla on yıllık süre içinde yapılan fazla veya yersiz ödemeler kanunî faizi ile birlikte tahsil edilmekteydi.

Ancak, yapılan Yönetmelik değişikliği ile 5510 sayılı Kanunun 7 inci maddesinde tanımlanan sigortalılık başlangıç tarihlerinden itibaren 1 aylık süre içerisinde Kurumumuza durum değişikliğini bildirmemiş olduğu tespit edilenlerden; Kanunun 8 inci maddesinde sayılan bildirim yükümlüleri (işverenler, kamu idareleri, kanunla kurulu meslek kuruluşları, vergi daireleri, esnaf ve sanatkâr sicil müdürlükleri..) tarafından söz konusu 1 aylık süre içerisinde Kurumumuza bildirilmiş olanların kasıtlı ve kusurlu sayılmayacağı kabul edilmiştir. Böylelikle, yersiz ödemelerin tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereği durumun tespit edildiği tarihten geriye doğru en fazla 5 yıllık süre içinde yapılan fazla veya yersiz ödemeler dikkate alınacaktır.

Buna göre, **23/06/2017 tarihli Yönetmelik değişikliği sonrası** yapılacak yersiz ödemelerin tahakkuk ve tahsili işlemlerinde;

Aylık almakta iken çalışmaya başlayanların, öncelikle durum değişikliğinin Kurumumuza bildirip bildirmediğine ilişkin kontrol yapılacak, bildirim yapılmadığının tespit edilmesi halinde bu defa bildirim yükümlüleri tarafından resmi yazı veya tescil programları vasıtasıyla belirtilen 1 aylık süre içerisinde bildirim yapıp yapılmadığının tespiti yoluna gidilecektir.

Bu itibarla, göreve başlangıç tarihi ile Kurumumuza bildirim yapılan tarih arasında 1 aydan az süre bulunması halinde Kuruma yapılması gereken bildirim yükümlülüğünün yerine getirildiği kabul edilecek ve borçları Kurumumuzun hatalı işlemlerinden doğan fazla veya yersiz ödemeler kapsamında değerlendirilerek 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin (b) bendi kapsamında işlem yapılacaktır.

5.4.2.1.2. Yersiz Ödemelerde Cumhuriyet Savcılığına Suç Duyurusunda Bulunulması

Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İlgililerin kasıtlı ve kusurlu davranışlarından doğan fazla veya yersiz ödemeler” başlıklı 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre, birinci fıkranın (b) bendindeki “Kurumca hazırlanan belgelerle bildirilmesi taahhüt edilen durum değişikliklerinin bir ay içinde Kuruma bildirilmemesi” ve (d) bendindeki “boşanma nedeniyle gelir veya aylık bağlandıktan sonra boşandığı eşle fiilen birlikte yaşanması”, aynı fıkranın (f) bendi kapsamında “sigortalılar ile gelir veya aylık alanlara yapılan ödemelerden, hak sahipliği sona ermesine rağmen her hangi bir kişi tarafından tahsilat yapılması” halleri hariç olmak üzere, Kurumun yanlış işlem ve ödeme yapmasına sebebiyet veren ve bu suretle adına borç tahakkuk ettirilen ve/veya borç tahakkuk ettirilmesine neden olan kişiler hakkında, ayrıca Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmak üzere İl Müdürlüklerinin hukuk birimlerine bildirilecektir.

5.4.2.2. Kurumun Hatalı İşlemlerinden Doğan Yersiz Ödemeler

İlgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışları dışında kalan;

a) Kurumun çalışma sistemi,

b) Uygulama değişiklikleri,

c) Kurum çalışanlarının kasıtlı veya kusurlu davranışları, ihmali, dikkatsizliği ve bilgisizliği,

gibi sebeplerden kaynaklanan yersiz ödemeler, Kurumun hatalı işlemlerini oluşturmaktadır.

Buna göre, fazla veya yersiz yapıldığı tespit edilen ödemelerde ilgililerin veya üçüncü kişilerin kası veya kusurunun bulunmaması halinde, bu ödemeler Kurumun hatalı işlemlerinden doğan yersiz ödemeler kapsamında değerlendirilecektir.

Fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler, Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanmışsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru **en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamı**, ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren yirmi dört ay içinde ödendiği takdirde faizsiz, yirmi dört aylık sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemeler ise bu sürenin dolduğu tarihten itibaren hesaplanacak olan kanunî faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

5.4.3.Yersiz Ödemelere İlişkin Düzenlenecek Belgeler, Faiz Uygulaması ve Tebliği

5.4.3.1.Yersiz Ödemelere İlişkin Düzenlenecek Belgeler

Sigortalı ve hak sahiplerine fazla veya yersiz yapılan ödemeler tespit edildikten sonra aşağıda belirtilen belgeler düzenlenecektir.

5.4.3.1.1 Değerlendirme Onayı

Fazla veya yersiz ödeme tespit edildikten sonra, yersiz ödemenin ilgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışları veya Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklandığının değerlendirmesi daire başkanlıklarında daire başkanınca belirlenen şube müdürleri, il müdürlüklerinde ise il müdürünce belirlenecek il müdür yardımcısı, şube müdürü veya merkez müdürü tarafından yapılacaktır.

Değerlendirme işleminde kullanılmak üzere hazırlanan değerlendirme onayına Genelge ekinde (Ek-3) yer verilmiştir.

5.4.3.1.2 Borç Tablosu

Kanun kapsamında yapılan ve Kurumca tespit edilen her türlü fazla veya yersiz ödeme için Kurumca fazla veya yersiz ödenen miktarları ödeme tarihleri itibariyle gösteren borç tablosu düzenlenecektir (Ek-4)

Çıkarılan borca faiz uygulanması halinde ana borç ve faiz borcu MOSİP sistemine kaydedilecektir. Bu tarihten sonra hesaplanan faizler Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından yapılacaktır.

5.4.3.1.3 Alacak Takip Tablosu

Tahakkuk ettirilen fazla veya yersiz ödeme tutarının tahsilatının takip edildiği tablodur. Genelge ekinde (Ek-5) yer alan bu tablo tahsilat işlemi yapan birimce düzenlenecektir. Yargı kararları ve Sayıştay ilamlarıyla tespit edilen fazla veya yersiz ödemelerden kaynaklanan Kurum alacakları için sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerince alacak takip dosyası oluşturulacaktır.

5.4.3.1.4 Borçlular Tablosu

Değerlendirme sonucu, Kurumun hatalı işlemlerinden veya ilgililerin kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğan fazla veya yersiz ödemelerin çok sayıda kişiyi ilgilendirmesi (Müteselsilen sorumluluk hali dahil) durumunda, Genelge ekinde (Ek-6) yer alan borçlular tablosu düzenlenecektir.

5.4.3.1.5 Faiz Uygulaması

Yersiz ödemelere ilişkin faiz ve temerrüt faizi uygulamasında, 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı “*Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun*” hükümleri uygulanacaktır. Söz konusu Kanunun yürürlük tarihinden önceki sürelerde geçerli olan faiz oranları ile Kanunun yürürlük tarihinden sonra geçerli olan faiz oranlarını gösteren tabloya Genelge ekinde (Ek-7) yer verilmektedir.

Faiz uygulaması;

İlgilinin kasıtlı veya kusurlu davranışı sebebiyle yapılan fazla veya yersiz ödemelerin her biri için, ödemenin yapıldığı tarihten hatalı işlemin tespit edildiği tarihe kadar kanuni faiz hesaplanması şeklinde olacak ve faiz tutarları, borç tablosu üzerinde gösterilecektir. Bu şekilde tahakkuk ettirilecek borçlarda **daha sonra hesaplanacak faizler için** faiz başlangıç tarihi borcun tespit edildiği tarih olacaktır.

Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanan fazla veya yersiz ödemeler için borcun tahakkuk ettirilmesi sırasında herhangi bir faiz hesaplanmayacaktır. Bu şekilde tahakkuk ettirilen borçlar için faiz başlangıç tarihi, borcun ilgiliye tebliğ edildiği tarihi takip eden yirmi dördüncü ayın bittiği tarih olarak dikkate alınacaktır.

İlgililerin borcunu yirmi dört ay içinde ödememesi halinde, aylıklardan yirmi dört ay süresince kesilen tutarlar borcundan mahsup edilmek suretiyle kalan borca yirmi dört aylık sürenin sonu itibarıyla;

Borcun bir miktarını yirmi dört ay içinde ödemeleri halinde ise ödenen miktar borç aslından mahsup edilmek suretiyle kalan borca yirmi dört aylık sürenin sonu itibarıyla kanuni faiz hesaplanacaktır.

5.4.3.1.6 Borcun Tebliği

Fazla veya yersiz ödemeden kaynaklanan alacaklar, merkezde ilgili birimce, taşrada ise Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince düzenlenen ve genelge ekinde (Ek-7) yer alan borç bildirim belgesi ile 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre ilgililere tebliğ edilecektir. Ancak aylık almaya devam edenlerin borç bilgi yazısı posta ile taahhütlü olarak gönderilecektir.

Yargılama sonucunda hükme bağlanan ve taraflara tebliğ edilen fazla veya yersiz ödemelerden kaynaklanan alacaklara ilişkin kararın kesinleşmesi beklenmeksizin, takip işlemlerine başlanacak olup, yargılama sonucunda verilen tazmine ilişkin kararlar, temsile yetkili hukuk birimlerine intikal ettirilerek takibi sağlanacaktır.

İtiraz merkezde ilgili birimce, taşrada ise Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince başvuru tarihinden itibaren on iş günü içinde değerlendirme onayını veren birimin amiri tarafından karara bağlanacaktır. İtiraz ve itirazı değerlendirme süresi ödeme süresini değiştirmeyecektir.

5.4.4. Yersiz Ödemelerin Tahsili

Fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler, ilgililerin alacaklarından mahsup edilmek, aylıklarından kesinti yapılmak suretiyle; Kurumdan herhangi bir alacağının bulunmaması, aylık almaması hallerinde ise genel hükümlere göre tahsil edilecektir.

Aylık kesilmesi nedeniyle adına yersiz ödenen aylıkları borç çıkarılan emekli, dul ve yetimlere yeniden aylık bağlanması durumunda, tahsil edilmemiş borçları MOSİP ekranında kontrol edilerek, borcunda tedbir şerhi varsa borç oracle ekranına girilerek kesinti yapılacak ve borcun bulunduğu İl Müdürlüğüne de yapılan işlem hakkında bilgi verilecektir.

Fazla veya yersiz ödemeden dolayı borcu bulunan kişinin vefatı halinde murisleri tarafından **reddi mirasta** bulunduğu dair bir mahkeme ilamı ibraz etmeleri şartıyla, borç bu kişilerin aylıklarından tahsil edilmeyecek olup; genel hükümlere göre tahsil edilmek üzere İl Müdürlüğüne bildirilecektir.

5.4.4.1. Yersiz Ödemelerin Alacaklardan Mahsubu

5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre, alacakların yersiz ödemelere mahsubunun, en eski borçtan başlanarak borç aslına yapılacağı ve kanunî faizin kalan borca uygulanacağı öngörülmüştür. Bu hüküm ilgili hak sahiplerinin muvafakat etmeleri kaydıyla, aynı dosyadan diğer bir hak sahibine yapılan yersiz ödemelere mahsubunda da uygulanacaktır.

Bu durumda yersiz ödeme yapılan kişinin “*Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin*” 13 üncü maddesinde fazla veya yersiz ödemelerin öncelikle kişinin varsa Kurumdan birikmiş aylık, gelir ve diğer her türlü alacaklarının tamamından mahsup edilerek tahsil yoluna gidilecektir. Kalan borç için yersiz ödemede sigortalı veya Kurum hatasına ilişkin tespite göre faiz başlangıç tarihinden itibaren kanuni faiz hesaplanacağı, bu hükmün ilgiliye hayatta iken yapılan yersiz ödemelerin hak sahiplerinin alacaklarından mahsubunda ve hak sahiplerinin muvafakat etmeleri kaydıyla, aynı dosyadan diğer bir hak sahibine yapılan yersiz ödemelerin mahsubunda da uygulanacağı öngörülmüştür. Hak sahipleri yapılan kesintilere itiraz etmedikçe muvafakati var kabul edilecektir.

Sonradan veya yeniden aylık bağlanmasına hak kazananların birikmiş alacaklarından, ölenler dahil olmak üzere aynı dosyadan aylık alan diğer hak sahiplerine Kurumca çıkarılan borç tutarı mahsup edilerek, varsa kalan tutar kendilerine ödenecektir.

5.4.4.2. Yersiz Ödemelerin Aylıklardan Kesilmesi

Fazla veya yersiz ödeme tutarı; ilgilinin Kurumdan tahakkuk etmiş herhangi bir alacağı yoksa aylıklardan 1/4 oranında kesilmek suretiyle tahsil edilecektir.

Aylık almakta iken vefat eden kişilere yapılan yersiz ödemelerin, hak sahiplerine bağlanacak gelir ve aylıklardan mahsubu veya kesilmesi işlemleri de aynı şekilde yürütülecektir.

Aylıklardan yapılacak kesintilerde, kesinti yapmak suretiyle geri alma süresinin beş yılı aşacağına anlaşılması durumunda, Kurumun hatalı işlemlerinden doğan fazla veya yersiz ödemeler hariç olmak üzere ayrıca icrai takibata da geçilecektir.

5.4.4.3. Aylıkların Hesaplardan Yersiz Çekilmesi

Kurumdan aylık almakta iken vefat edenlerin hesaplarına gönderilen ve yersiz tahsil edildiği tespit edilen miktarlar, hak sahiplerine yapılacak ödemelerden tamamı mahsup edilerek tahsil edilecekse faiz uygulanmayacaktır. Bu şekilde tahsil edilememesi halinde, borca ödeme tarihi itibarıyla kanuni faiz hesaplanacak, hak sahiplerine bağlanan aylıklardan 1/4 oranında kesilecektir.

Ancak tahsil eden kişinin, hak sahipleri dışında başka bir kişi olduğunun tespit edilmesi durumunda, vefat eden adına oluşturulan yersiz ödeme borcu genel hükümlere göre bu kişilerden tahsil edilmek üzere ilgili sosyal güvenlik il müdürlüğüne bildirilecektir.

5.4.4.4. Hak Sahipleri Arasında Muvafakat ve Yersiz Ödemeler

5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin ikinci fıkrası ve “*Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğin*” 13 üncü madde hükümleri gereğince, hak sahiplerinin hak etmedikleri dönemlere ilişkin yersiz ödemelerinin tespitinde çıkartılan borç; aynı dosyadan aylık almakta olanlara tahakkuk eden her türlü ödemelerden muvafakati var kabul edilerek mahsup işlemi yapılacaktır.

5.5. Mahkeme Kararları Gereğince Faiz Ödeme İşlemleri

Kurumumuz aleyhine açılan davaların sonucunda mahkemelerin; “aylık, aylık farkı, emekli ikramiyesi veya tüm parasal haklarına yasal faiz ödenmesine” şeklinde karar verilmesi halinde, muhtelif tarihlerdeki faiz oranları dikkate alınarak faiz ödemeleri yapılacaktır.

Faiz Hesaplanmasında;

-Davanın kurum aleyhine açılıp açılmadığına,

-Davayı açan kişiye (Dul ve yetim dosyalarında faiz dava açılan kişilere yapılacağından),

-Faizin hangi ödemeleri kapsadığına (aylık farkı, ikramiye farkı, tüm parasal haklar ve kesintiler gibi),

-Faiz oranlarının değiştiği tarihlere, (Ek-6)

-Mahkeme kararında faizin uygulanacağı başlangıç tarihine (dava açma tarihi, idareye başvuru tarihi) dikkat edilecektir.

Mahkeme kararında dava açma tarihinden itibaren faiz ödenmesi şeklinde karar verilmiş ve dosyada dava açma tarihi belli değilse Hukuk Birimlerinden dava açma tarihleri öğrenilecektir. Dava açma tarihi veya idareye başvuru tarihine kadarki birikmiş farkları için, bu tarihten toplu ödemenin yapıldığı tarihe kadar, daha sonraki farklar için de ödeme devresinden (üç aylık alanlarda gruplarına göre) ödemenin yapıldığı tarihe kadar faiz hesaplaması yapılacaktır.

Ayrıca emekli ikramiyesi ödenmemesi nedeniyle kendisi veya dul ve yetimleri tarafından açılan, gerekse ek gösterge, intibak ve emekli ikramiyesine esas hizmet süresi gibi nedenlerle emekli ikramiyesinin miktarında değişikliğe neden olan davalar sonucunda verilen mahkeme kararları uyarınca ödenen ikramiye ve ikramiye farklarının Kanununun 89 uncu maddesine göre Kurumlarınca veya Hazinece karşılanmak üzere **yasal faiz dahil edilerek** muhasebeleştirilecektir.

Örnek-1 Güvenlik koruculuğu görevi yapmakta iken aylık talebi hizmet yetersizliği nedeni ile reddedilen ilgili kurumumuz aleyhine açtığı dava sonucunda mahkemece aylık bağlanmasına ve başvuru tarihinden itibaren aylıklarına yasal faiz işletilmesine şeklinde karar verilmiştir.

Talep Tarihi: :8/2/2017

Aylık Başlangıç Tarihi :1/3/2017

Aylık Bağlama İşlem Tarihi :8/8/2017

İlgiliye 1/3/2017-31/8/2017 tarihleri arasında 5.418,26 TL aylık ödenmiştir.

Aylık Farkı Faiz Hesabı

BAŞLANGIÇ TARİHİ	ÖDEME TARİHİ	TUTAR (TL)	FAİZ (%9)
1/3/2017	8/8/2017	882,68	34,82
1/4/2017	8/8/2017	882,68	28,08
1/5/2017	8/8/2017	882,68	21,55
1/6/2017	8/8/2017	882,68	14,80
1/7/2017	8/8/2017	943,77	8,84
1/8/2017	8/8/2017	943,77	1,63
HESAPLANAN TOPLAM		5418,26	109,72

Şeklinde dökümü yapılarak ve hesaplanan yasal faiz olan 109,72.- TL ilgiliye ayrıca ödenecektir. Ödeme açıklama kısmına mahkeme kararına istinaden hesaplanan yasal faiz notu düşülecektir.

5.6. Aylık Ödemelerine İlişkin MOSİP İşlemleri

Emekli, dul ve yetimlere yapılacak aylık ödemelerine ilişkin MOSİP sisteminden yapılan işlemler aşağıda açıklanmıştır.

5.6.1. Transfer Kayıtlarının Oluşturulması

Aylıklarını yurt dışından almak isteyenler için ORACLE sisteminde muhabir (banka) kodu 0412 olarak güncellenecektir. Mevzuat transfer giriş düzeltme bölümünden transferi gerçekleştirilecek kişiye ait bilgilerin (sicil, banka adı, banka adresi, IBAN, hesap no, swift kodu) girişi yapılacaktır.

Bunun için MOSİP programından “Plan Bütçe ve Analiz Modülü”, “Ödeme İşlemleri”, “Emekli Ödemeleri”, “Hareketsiz İşlemler” “Mahsup Transfer Girişi” menüsünde (+) bölümünden giriş yapılarak, boş alanların tamamı doldurulacaktır. Yurtdışı aylık transferinin yapılabilmesi için bu menüde bulunan “Durum” alanı her zaman “Aktif” olarak seçilecektir.

İlgilinin blokede bekleyen aylıkları ve diğer ödemeleri, mahsup transfer giriş ekranından yurtiçi-yurtdışı ödemeleri aktarma bölümünden “yurtdışına ödeme yapılısın” işaretlenerek fiş oluşturulacaktır. Daha sonra MOSİP ekranındaki iade talep girişinin bloke çözme bölümünden talep oluşturularak yurtdışına transferi sağlanacaktır.

5.6.2. Mahcur Kayıtların Oluşturulması

Mahkemeler tarafından vesayet altına alındığına karar verilen emekli, dul ve yetimler için ORACLE sisteminden ilgilinin banka kodu 0413 (mahcur kodu) yapılacaktır. MOSİP sisteminde de mahcur bilgilerine ait giriş yapılacaktır. MOSİP sisteminde mahcur kaydının oluşturulduğu ve aylıklarının kaydedilen hesaba gönderilmesi hakkında Muhasebe Daire Başkanlığının ilgili birimine ve ilgili mahkemeye yazı yazılacaktır.

Vesayetin sona ermesi halinde ise Oracle sisteminde muhabir kodu değiştirilerek MOSİP sisteminde de mahcur kaydı pasif olacak şekilde giriş yapılacaktır.

5.6.3. Hareketsiz İşlemler

Kurumumuzdan aylık alan emekli, dul ve yetimlerin herhangi bir nedenle banka/PTT tarafından iadesi yapılan miktarların işlemleri MOSİP programından yapılacaktır. İlgililerin hak etmediği ve ödenmemesi gereken bir tutarın iade edilmesi halinde sisteme gelir kaydedilecektir.

MOSİP sisteminde hareketsiz hesapta bulunan tutarların emekli, dul ve yetimler tarafından talep edilmesi halinde durumları incelenecek, hak edilen tutar var ise PTT işyerleri aracılığıyla T.C. Kimlik Numarası bilgisi ile yapılacağı hususunda ilgililer bilgilendirilecektir.

Ancak, bu ödemeler, “Muhasebe Kesin Hesap Raporlama Modülü” “Online Hesap Tanımlama ve Ödeme Sorgulama” menülerinden aylık aldığı veya belirttiği banka şubesine hesap tanımlaması yapılarak bu tutarlar emekli, dul ve yetimin kendi hesabına gönderilebilecektir.

MOSİP sisteminde “Hareketsiz İşlemler” menüsüne gelen tutarlara işlem yapılmadığı sürece, aktif olan kişilerin iade tarihinden sonraki gönderilecek aylıkları bloke hesabına aktarılacaktır. İlgililerin talebi üzerine hak edip etmediğine bakılarak iade gelen ve blokeye alınan tutarların gereği yapılacaktır.

Birden fazla dosyadan gelir/aylık alan emekli, dul ve yetimlerin, bu dosyalardan birinden yapılan ödemelerin herhangi bir nedenden dolayı iadesi halinde, MOSİP sisteminde “Hareketsiz İşlemler” menüsünde her iki dosya numarasından iade edilen tutarlar görünmekte ve tüm dosyalara

bloke konulacaktır. Blokenin kaldırılması durumunda, tüm dosyaların aylıkları açılacaktır. Ancak dosyalardan birinin aylığının gönderilecek olması halinde,

- Aylığındaki bloke kaldırılmayacak dosya için iade edilen tutar gelire alınacaktır.
- Aylığı ödenecek dosya için ise bloke kaldırılacaktır. Blokeye alınan tutarlar içinde ödenmemesi gereken miktarlar var ise gelire alınacaktır.

İlgilinin aynı anda hem alacak hem borcunun bulunması halinde, öncelikle borç girişinin yapılarak MOSİP sisteminde muhasebeleşmesi sağlanacak, daha sonra ödemesi yapılacaktır.

Emekli, dul ve yetimin vefatından sonra banka/PTT tarafından hareketsiz hesaba aktarılan ve hakkı olan tutarlar ile ilgililer adına daha sonra tahakkuk ettirilen (ikramiye farkı, aylık farkı vb.) tutarlar varislere bildirilmeden önce aylıklarından tahsil edilmesi gereken olup olmadığı kontrol edilecek, varsa borç mahsubu yapıldıktan sonra kalan tutar varislere bildirilecektir.

5.7. Varis Ödemeleri

Kurumumuzdan aylık almakta olan emekli, dul ve yetimlerin ölümü halinde hak edip de alamadıkları tutarların varislere ödenebilmesi için aşağıdaki belgeler istenecektir.

- Yetkili mahkemelerden alınmış veraset ilamının ya da noterliklerce düzenlenmiş mirasçılık belgesinin aslı ya da onaylı sureti,

- Vefat eden emekli, dul ve yetimlerin 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu gereğince ödenecek tutarın vergiden muaf veya vergisinin ödenmiş olduğuna dair ilgili vergi dairesinden temin edilecek onaylı belge,

- Vârisler tarafından verilmiş imzalı dilekçe (Vârislerden birisinin vereceği dilekçe ile de işlem yapılmaktadır).

İştirakçi iken vefat edenlerin emekli ikramiyelerinin kanuni varislere ödenmesi sırasında dul ve yetim sıfatını haiz eş, çocuk, ana ve babadan vergi borcu olmadığına dair belge istenmeyecektir. Ancak eş, çocuk, ana ve baba dışında kanuni varis bulunması halinde eş, çocuk, ana ve babanın hissesi çıkarıldıktan sonra kalan tutar için belge istenecektir.

Veraset ilamlarının kimler tarafından onaylanacağına dair devredilen T.C. Emekli Sandığı Hukuk Müşavirliğinden alınan görüşte Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Kanunu Yönetmeliğinin 19 uncu maddesi “... *Asıllarının verilmesi kanunda açıkça öngörülme hallerde avukat, takip ettiği işlerde, aslı kendisinde olan her türlü kâğıt ve belgenin örneğini de onaylayarak kullanabilir. Avukatın onayladığı bu örnekler ile vekâletname örnekleri bütün yargı mercileri, resmi daire ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler için resmi örnek hükmündedir.*” ifadesini içermekte olup Kanunda aslının verilmesi açıkça öngörülmediğinden aslı kendisinde bulunmak kaydıyla veraset ilamlarının suretlerini avukatların da onaylama yetkisi bulunmaktadır.

Bu itibarla Kurumumuz veya diğer Kurumların imza yetkisi bulunan kişilerin veraset ilamlarının aslına uygunluğunu onaylama yetkisi bulunmamaktadır. Şahısların veraset ilamlarının asıllarını veya ilgili mahkemelerin, noterlerin, avukatların onayladıkları suretlerini ibraz etmeleri halinde gerekli işlemler yapılacaktır.

Varislerin %5 oranında veraset ve intikal vergisinin kesilerek ödenmesini talep etmeleri halinde vergi borcu olmadığına ya da vergiden muaf olduğuna dair belge ibraz edilmeden de ödeme yapılabilecektir. Yapılan kesintinin ise vefat edenin ikamet ettiği adrese bağlı vergi dairesi hesabına aktarılması hususunda gerekli işlemler yapılacaktır.

Ayrıca vergi dairesinden alınan belgelerde;

- Kurumumuz tarafından bildirilen miktarın yazılı olup olmadığı,
- Başka Kurumlara hitaben yazılıp yazılmadığı,
- Kimlere ödenip ödenmeyeceğinin belirtilip belirtilmediği,
- e-imzalı belgelerin teyit edilmesi

gibi hususlara dikkat edilecektir.

Tereke hâkimliği tarafından murisin bütün alacaklarının hâkimlikleri adına gönderilmesini istenmesi halinde, başka bir belgeye gerek olmadan talimat aynen yerine getirilecektir.

İstenilen belgeler tamamlandıktan sonra veraset ilamında belirtilen hisseler oranında varislerce belirtilen banka hesap numaralarına, banka belirtilmemişse protokol gereği Banka/PTT şubelerine istihkakları gönderilecektir. Reddi mirasta bulunanların bu hususta bir mahkeme ilamı ibraz etmeleri halinde ise bunların terekeden intikal edecek alacakları ödenmeyecektir.

5.8. Bayram İkramiyesi

18/5/2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 7143 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 18 inci madde;

“Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara, ödemenin yapılacağı tarihte gelir ve aylık alma şartıyla, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramında 1.000’er TL tutarında bayram ikramiyesi ödenir.

Birinci fıkrada belirtilen ödemenin yapılmasında;

a) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranı,

b) Hak sahiplerinin hisseleri oranı,

c) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 oranının altında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerden, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı olmayanların hak sahiplerine, sigortalya gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi üzerinden hak sahiplerinin hisseleri oranı,

ç) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranı, esas alınır.

Birden fazla dosyadan gelir ve aylık alanlara en fazla ödemeye imkân veren bir dosya üzerinden ödeme yapılır.

Bu madde kapsamında yapılan ödemeler evlenme ödeneği hesabında dikkate alınmaz.

Bu madde kapsamında yapılan ödemelerden kesinti yapılamaz ve bu ödemeler haczedilemez.

Yersiz yapıldığı anlaşılan ödemeler, ilgilinin varsa almakta olduğu gelir veya aylıklarından %25 oranında kesilmek suretiyle, yoksa genel hükümlere göre geri alınır.” Hükmünü amirdir.

Bu hüküm ile kurumdan aylık veya gelir almakta olanlara dini bayramlarda bayram ikramiyesi ödenmesi hakkı tanınmıştır.

Buna göre, her ne sebeple olursa olsun ödemenin yapıldığı tarih itibariyle Kurumdan aylık ya da gelir almakta olanlar hakkın kapsamında değerlendirilecektir.

Birden fazla dosyadan aylık ya da gelir almakta olanlara en yüksek ödemeye imkan veren dosya esas alınarak ikramiye ödemesi yapılacaktır.

Örnek-1 Kurumdan kendi sigortalılığı nedeniyle 2000,- TL aylık almakta olan (F), aynı zamanda vefat eden eşinden dolayı % 50 oranı üzerinden 2500.- TL ölüm aylığı ödenmektedir. Bu durumda (F)’ye kendi dosyası üzerinden 1000.-TL, eşinin dosyasından da 500.-TL bayram ikramiyesi ödenebileceği için en yüksek ödemeye imkan veren kendi dosyasından ödeme yapılacaktır.

Bayram ikramiyesi ödemesinde Kanunda belirlenen tavan aşılmayacaktır. Özellikle vazife malullüğü dosyalarında anne ve babanın varlığı halinde aylık oranı %100’ü aşabilmektedir. Aylığın %100’ün üstünde denk gelecek şekilde ödendiği durumlarda dosyadan aylık alanların aylık oranları ilgili kanunlarda belirlenmiş oranlar üzerinden %100’ü aşmayacak şekilde tespit edilen oranlar esas alınarak ödemeler yapılacaktır.

Çeşitli kanun ya da kanun hükmünde kararnameler ile aylık dışında Kurumca sunulan haklardan faydalandırılması sağlananlara bu kapsamda ikramiye ödemesi yapılmayacaktır.

Bayram ikramiyelerinin ödendiği tarihten sonra yeni aylık bağlananlara yapılacak ödemeler ve fark ödemeleri ile aylığı kesilenlerin borç işlemleri sistem tarafından her ay yapıldığından ayrıca manuel olarak işlem yapılmayacaktır. Ancak dosyadan aylık alan kalmadığı durumlarda sistem

tarafından verilen listeler beklenmeden de borç çıkarma işlemi yapılarak genel hükümlere göre tahsil edilecektir.

İlgililere yersiz olarak ödendiği tespit edilen tutarlar aylıklarında %25 oranında kesilerek tahsil edilecektir.

5.9. Rücu İşlemleri

Primsiz yapıda bağlanmış aylıklar genel olarak Hazineden tahsil edilmesi nedeniyle, bu kapsamda bağlanmış olan aylıklar açısından 5510 sayılı Kanununun 39 uncu maddesi hükümleri uyarınca işlem yapılmayacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Dr. Mehmet Selim BAĞLI
Kurum Başkanı

Ek-1 AYLİK ORAN TABLOSU

Aylığa Müstahak Olan	Aylık Oranı	Açıklama	Uygulama oranı (Ölenin aylığı)	Altısmır Oranı
Tek eş	%75	Çalışmayan	15/20	20/20
	%50	Eş; iştirakçi veya 5434 sayılı Kanuna göre emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı alıyor ise	10/20	20/20
1 eş – 1 yetim	%90	Eş %60 – yetim %30	12/20 6/20	12/18 6/18
1eş (İştirakçi/emekli) 1 yetim	%80	Eş %50 – yetim %30	10/20 6/20	10/16 6/16
1 eş – 2 yetim 1 eş – 2 yetim (Biri ana-baba yetimi)	%100	Eş %50 – yetimler %25'er	10/20 5/20 5/20	=
		Eş %50 – yetim %25 Ana-baba yetimi %30	10/21 5/21 6/21	=
1 eş – 3 yetim 1 eş – 3 yetim (Biri ana-baba yetimi)	%100	Eş %50- yetimler %25'er	10/25 5/25 5/25 5/25	=
		Eş %50 yetimler %25 Ana-baba yetimi %30	10/26 5/26 5/26 6/26	=
Yetim sayısının daha fazla olması halinde; her yetim için %25, ana baba yetimi için %30 ilavesiyle yeni oran bulunacaktır.				
1 yetim	%50		10/20	20/20
2 Yetim		Yetim %40-Yetim %40	8/20 8/20	8/16 8/16
		Yetim %25 Ana-baba yetimi %30	20/55 24/55	20/44 24/44

3 Yetim	%100	Her yetim için 1/3 oranında	10/30 10/30 10/30	=
		2 yetim %25'er Ana baba yetimi %30	5/16 5/16 6/16	=
3 Yetim (Biri ana-baba yetimi)				

Ek-2 Aylık Bağlama ve Tazminat Ödeme Formu

AYLIK BAĞLAMA VE TAZMİNAT ÖDEME FORMU

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
EMEKLİLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE

..... İli, ... İlçesinde Güvenlik Korucusu olarak görev yapmakta
iken ...../...../..... tarihi itibarıyla görevimden ayrıldım/görevime son verildi. 442 sayılı Kanun
hükümleri kapsamında hakkımda gerekli işlemlerin yapılmasını arz ederim.

Adres:

Ad - Soyad
İmza

1	ADI SOYADI		
2	T.C. KİMLİK NUMARASI		
3	BABA ADI		
4	DOĞUM TARİHİ		
5	YAŞ TASHİHİ YAPILDIĞI TARİH		
6	İLİ / İLÇESİ		
7	GÖREVİ : ☐ GÜVENLİK KORUCUSU ☐ GÜVENLİK KORUCUBAŞI		
8	GÖREV YERİ :		
9	GÖREVDEN AYRILMA NEDENİ: ☐ İDARİ VE SAĞLIK ☐ İSTİFA ☐ 678 s. KHK ☐ YAŞ VE HİZMET DOLUMU ☐ DİSİPLİN ☐ ASKERLİK ☐ VEFAT		
10	GÖREVE BAŞLAMA TARİHİ : ...../...../.....		
11	HİZMETLER ARASINDA FASILA VAR İSE; Valilik Onayı İle Görevden Ayrılış Tarihi : ...../...../..... Valilik Onayı İle Göreve Yeniden Atama Tarihi : ...../...../.....		
12	HİZMETİ ASKERLİK İLE ÇAKIŞIYOR İSE; Görevden Ayrılış Olur Tarihi : ...../...../..... Göreve Yeniden Atama Olur Tarihi : ...../...../.....		
13	GÖREVDEN AYRILIŞ TALEP TARİHİ : ...../...../.....		
14	AYRILIŞ OLURU TARİHİ : ...../...../.....		
15	İLİŞİĞİNİN KESİLDİĞİ TARİHİ : ...../...../.....		
16	GÜVENLİK KORUCULUĞU HİZMETİ TOPLAMI : Yıl <input type="text"/> Ay <input type="text"/> Gün <input type="text"/>		
17	Sigortalı Hizmeti Var ise GK Hizmetini Aksatıp/Aksatmadığı: ☐ AKSATTI ☐ AKSATMADI		
18	Terör Suçundan Hüküm Giyip /Giymediği : ☐ EVET ☐ HAYIR		
19	02/06/2007 Tarihi Öncesi Hizmetleri Nedeniyle Tazminat Ödenip / Ödenmediği ; ☐ ÖDENMEDİ ☐ ÖDENDİ ÖDEME MİKTARI ..... TL		
TANZİM EDEN JANDARMA KOMUTANI		ONAY TARİH VALİ VALİYARDIMCISI	TASDİK EDEN KAYMAKAM

T.C.

EK-3

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sayı :

Konu : Fazla veya Yersiz Ödemelerin Değerlendirme Onayı

..... MAKAMINA

.....ce yapılan inceleme/soruşturma/kontrol neticesinde düzenlenen yazı/rapor/tutanak ile ..... adlı şahsa/Kuruma ekteki borç tablosunda belirtilen tutarların ilgilinin kasıtlı ve kusurlu davranışlarından/Kurumun hatalı işlemlerinden yersiz olarak ödendiği tespit edilmiştir.

Söz konusu yersiz ve fazla ödemenin, takip ve tahsil edilebilmesi için yazımız ve eki borç tablolarının takip birimine sevk edilmesi hususunu “Olur”larınıza arz ederim.

İlgili Birim Yetkilisi

OLUR

...../...../20.....

Başkan/İl Müdürü

Not: “/” ile ayrılmış ifadelerden işleminize uymayan diğer seçeneklerin üstünü çiziniz.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU

Ek-5

ALACAK TAKİP TABLOSU

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI SOYADI	
SİCİL (SSK-Bağ/Kur-E.S.)	
BORÇ TUTARI	
BORÇ FAİZİ	
FAİZ BAŞLANGIÇ TARİHİ	
DOSYA NUMARASI	

TAHSİLAT BİLGİLERİ

TAHSİLAT TARİHİ	ANAPARA TAHSİLATI	FAİZ TAHSİLATI	TOPLAM TAHSİLAT
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			
...../...../.....			

Tablo Ekleri:

- Borç Bildirim Belgesi
- Diğer ilgili yazı ve belgeler
- Borcun tespitine ilişkin yazı, rapor, tutanak, ilam ve benzeri
- Değerlendirme Onayı
- Borç Tablosu
- Borçlular Tablosu

	T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU	Ek-6
---	--	------

BORÇLULAR TABLOSU							
SIRA	ADI SOYADI	UNVANI	T.C.KİMLİK NUMARASI	siçİL (SSK-BAĞ/KUR-E.S.)	VERGİ NUMARASI	BORCUN MİKTARI	FAİZ BAŞLANGIÇ TARİHİ
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							

	T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU	Ek-7
---	--	------

BORÇ BİLDİRİM BELGESİ	
T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI SOYADI	
SİCİL (SSK-Bağ/Kur-E.S.)	
VERGİ NO	
ADRESİ	

TAHAKKUK ETTİRİLEN BORÇLAR VE DİĞER BİLGİLER	
BORÇ ASLI	
FAİZ / (HESAPLAMA TARİHİ)	
SEBEBİ	
NİSPİ BORÇ	
TEBLİGAT ÜCRETİ	
BİLİRKİŞİ ÜCRETİ	
BORCUN DOĞUŞ TARİHİ	
FAİZ BAŞLAMA TARİHİ	
ÖDEME YERİ	
İTİRAZ MERCİ	
İTİRAZ SÜRESİ	
ÖDEME SÜRESİ	

Bu belge ile yukarıda tarihi, mahiyeti ve miktarı yazılı olan borç tarafınıza tebliğ edilmiş olup, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 96 ncı maddesine istinaden yürürlüğe giren “Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre borcunuzun bir ay içinde ödenmesini rica ederim.

İlgili Birim Yöneticisi

NOT:

- 5510 sayılı Kanunun 101. maddesi gereğince tebliğ tarihinden itibaren süresi içinde İş Mahkemesine başvurulabilir.
- Bu belgede belirtilen borcun ödenmemesi halinde, sürenin bitiminden itibaren beş iş günü içinde, alacağın hükmen tahsili için, alacak takip dosyası hukuk birimine gönderilir.

ÖDEME VEYA BORÇ İŞLEMLERİNDE KULLANILACAK FAİZ TABLOSU		
<u>Başlama Tarihi</u>	<u>Bitiş Tarihi</u>	<u>Faiz Oranı</u>
01.10.1900	31.12.1984	5%
01.01.1985	31.12.1997	30%
01.01.1998	31.12.1999	50%
01.01.2000	30.06.2002	60%
01.07.2002	30.06.2003	55%
01.07.2003	31.12.2003	50%
01.01.2004	30.06.2004	43%
01.07.2004	30.04.2005	38%
01.05.2005	31.12.2005	12%
01.01.2006		9%

- İtiraz süresi tebliğ tarihinden itibaren 7 gündür.
- Ödeme süresi tebliğ tarihinden itibaren 1 ay (İtirazlar on iş günü içinde sonuçlandırılır. İtiraz ve itirazı değerlendirme süresi 1 aylık ödeme süresini etkilemez.)

EK-8

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
(Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

EK-9

Bu belgeyi arka sayfadaki açıklamaları okuyarak doldurmanız önem arz etmektedir.

**FAİZSİZ KONUT KREDİSİ HAK SAHİPLİĞİ BELGESİ
İLE TOKİ KAMPANYA HAK SAHİPLİĞİ BELGESİ TALEP FORMU**

VAZİFE MALULÜ İÇİN

Adı SOYADI

T.C. Kimlik No.

Emekli Sicil No. (SSK-Bağ-Kur-E.S.)

Tahsis No.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan ve 13/02/2014 tarihli ve 28912 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Toplu Konut İdaresi Tarafından Şehit Ailelerine, Harp ve Vazife Malulleri ile Dul ve Yetimlerine Açılacak Faizsiz Konut Kredisi Hakkında Yönetmelik” hükümleri uyarınca;

- Faizsiz Konut Kredisi Hak Sahipliği Belgesi istiyorum / istiyorumuz
 TOKİ Kampanya Hak Sahipliği Belgesi istiyorum / istiyoruz

Gereğini arz ederim.

HAK SAHİBİ OLANLAR İÇİN (EŞ, ÇOCUKLAR, ANNE VEYA BABA)

(Açıklama : Faizsiz konut kredisi öncelikle; malulün kendisine, faizsiz kredi hakkından yararlanmaksızın ölümü halinde, dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse, kredi kullanacak çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla aylık bağlanma koşullarına bakılmaksızın talepte bulunan çocuklarına müştereken, bu kişiler bulunmadığı takdirde de öncelikle anaya olmak üzere ana veya babasını konut sahibi yapmak amacıyla bu Yönetmelik çerçevesinde bir konut ile sınırlı olmak kaydıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca faizsiz konut kredisi verilmektedir. Aynı şartlar, Toki Konut Satış Kampanyalarında da geçerlidir. Lütfen arka sayfada yer alan açıklamaları dikkatlice okuyunuz.)

	T.C. KİMLİK NO	Adı Soyadı	İmza
Eş			
Yetim			
Anne			
Baba			

- SMS ile bilgi almak istiyorum.

SİGORTALININ / HAK SAHİBİNİN

CEP TELEFONU	ADRES	AD – SOYAD / İMZA
E-POSTA		
Ek-1		
2		

AÇIKLAMALAR

1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 nci maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesi ve 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar kapsamında hayatlarını kaybedenler ile harp veya vazife malulü olmaları sebebiyle kendilerine aylık bağlananlardan öncelikle; malulün kendisine, faizsiz kredi hakkından yararlanmaksızın ölümü halinde, dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse, kredi kullanacak çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla aylık bağlanma koşullarına bakılmaksızın talepte bulunan çocuklarına müştereken, bu kişiler bulunmadığı takdirde de öncelikle anaya olmak üzere ana veya babasını konut sahibi yapmak amacıyla bu Yönetmelik çerçevesinde bir konut ile sınırlı olmak kaydıyla idarece kredi verilmektedir.

2- 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen haller kapsamında harp veya vazife malulü sayılanlardan sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam eden kamu görevlileri ile ilgili mevzuata göre aylık bağlanan malullerden, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle ödenmekte olan aylıkları kesilenler de faizsiz konut kredisi hakkından 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen öncelik sıralamasına göre yararlanmaktadır.

3- Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan ve 13/02/2014 tarihli ve 28912 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Toplu Konut İdaresi Tarafından Şehit Ailelerine, Harp ve Vazife Malulleri ile Dul ve Yetimlerine Açılacak Faizsiz Konut Kredisi Hakkında Yönetmelik” kapsamına girenler, ayrıca Toki Konut Satış Kampanyalarından da faydalandırılmaktadır.

4- Öncelik sıralamasına göre, kredi kullanım hakkı anneye ait olup bu hakkın babaya devredilebilmesi için, anne tarafından hakkını kullanmaktan vazgeçtiğini belirten noter onaylı feragatnamenin Kurumumuza dilekçe ekinde verilmesi, hak sahipliği belgesi düzenlendikten sonra noter belgesi ile birlikte bankaya müracaat edilmektedir

5- Anne ve babanın hak sahipliği belgesi için, Kurumumuza her ikisinin de imzası bulunacak şekilde müşterek başvuruda bulunmaları ve noter huzurunda yapacakları anlaşmaya ile krediyi ortak kullanacaklarına dair noterden alınan belgeyi ibraz etmeleri halinde, hak sahipliği belgesi ikisi adına düzenlenmekte olup, noterden alınan belge ile birlikte bankaya müracaat edilmektedir.

6- Hakkından feragat edecek olan hak sahibi çocukların, lehine feragat ettiği kardeşi belirten noter onaylı feragatnameyi bankaya teslim etmesi gerekmektedir.

7- Kredinin hak sahibince geri ödenmesi kurumca, hak sahibinin her türlü tazminatlar dahil olarak almakta olduğu maaşının 1/4'ü oranında kesilmek suretiyle yapılır. Maaş bağlanan çocuklarına müşterek kredi açılmışsa, her birinin her türlü tazminatları da dahil olarak almakta oldukları maaşlarının 1/4'ü oranında ayrı ayrı kesilmektedir. Maaş bağlanmamış ya da maaşı kesilmiş müşterek kredi açılmış çocukların geri ödemelerinde ise, geri ödemelerin başladığı tarihte maaşa bağlanmış çocukların geri ödemeye esas olarak tahsil edilen maaşının ¼'ünün %25 fazlası aylık taksit kabul edilir ve borç bitene kadar hak sahibi çocuk tarafından bankaya yatırılmaktadır.

8- Malullerin çalıştığı kamu kurumunda sınıf veya görev değiştirerek çalışmalarının devam etmesi ve maaşlarını da bu kurumlardan almaları hallerinde, kredi kullanılacak ay’dan önceki son maaşının ¼'ünün %25 fazlası aylık taksit kabul edilmekte ve borç bitene kadar hak sahibi tarafından bankaya yatırılmaktadır.

9- 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesi kapsamına girenlerden Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından hak sahipliği belgesi verilen, ancak anılan Kurumca aylık bağlanamayan kişilere faizsiz olarak kullanılacak olan kredi tutarının geri ödemesi, Kurumca aylık bağlanma şartı aranmaksızın esas alınan en düşük maluliyet derecesinin karşılığı olan aylığın 1/4'ü oranına denk gelen tutar, başlangıç taksiti olarak kabul edilmektedir. Taksit tutarı, her altı aylık dönemin başında (Ocak-Temmuz) bir önceki altı aylık dönemdeki memur maaşlarında yapılan artış oranı dikkate alınarak kredi kullanma tarihine bakılmaksızın, İdarece her dönem için yeniden hesaplanmakta ve krediyi kullananlar tarafından aylık olarak borç bitinceye kadar bankaya yatırılmaktadır.

TOPLU KONUT İDARESİ TARAFINDAN ŞEHİT AİLELERİNE, HARP VE VAZİFE MALULLERİ İLE
DUL VE YETİMLERİNE AÇILACAK FAİZSİZ KONUT KREDİSİ HAKKINDA YÖNETMELİK
KAPSAMINA GİRENLER İÇİN DÜZENLENEN
HAK SAHİPLİĞİ BELGESİ (1)

HARP/VAZİFE MALULÜNÜN

Emekli Sicil No :
Adı Soyadı :
Son Görevi :

Hayatlarını kaybedenler için;

Bu belge, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesi ve 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar kapsamında hayatlarını kaybedenlerden öncelikle; dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse, kredi kullanacak çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla aylık bağlanma koşullarına bakılmaksızın talepte bulunan çocuklarına müştereken, bu kişiler bulunmadığı takdirde de öncelikle anaya olmak üzere ana veya babasını konut sahibi yapmak amacıyla bir konut ile sınırlı olmak kaydıyla idarece verilecek kredi için düzenlenmiştir.

Krediden yararlanacak hak sahibi/hak sahipleri

Sicili : T.C. Kimlik No : Adı Soyadı : Yakınlığı : Aylık Aldığı Banka :

.../.../20..

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Kamu Görevlileri Ödemeler Daire Başkanlığı

TAAHHÜTNAME : (Bu bölüm, kredi talebinde bulunan hak sahibinin/sahiplerinin Sosyal Güvenlik Kurumundan aylık alıp almadığına göre doldurulur ve imza edilir.)

1- "Toplu Konut İdaresi Tarafından Şehit Ailelerine, Harp ve Vazife Malulleri ile Dul ve Yetimlerine Açılacak Faizsiz Konut Kredisi Hakkında Yönetmelik" gereğince verilen faizsiz konut kredisi borcuma karşılık, Sosyal Güvenlik Kurumundan her türlü tazminatlar dahil almakta olduğum aylığımdan ¼ oranında kesinti yapılmasını kabul ve taahhüt ederim. ..../..../20..

Aylık Bağlanan Hak Sahipleri (Eşi, çocukları, ana veya babası)

1).....2).....3).....4).....5).....6).....
___ İmza ___ İmza ___ İmza ___ İmza ___ İmza ___ İmza ___

2- "Toplu Konut İdaresi Tarafından Şehit Ailelerine, Harp ve Vazife Malulleri ile Dul ve Yetimlerine Açılacak Faizsiz Konut Kredisi Hakkında Yönetmelik" gereğince verilen faizsiz konut kredisi borcumu, Sosyal Güvenlik Kurumundan aylık almadığımdan, borç bitinceye kadar, ödemem gereken aylık taksitlerimi her ayın yirminci günü akşamına kadar ilgili banka hesabına yatıracağımı kabul ve taahhüt ederim. ..../.../20..

Aylık Bağlanmamış/Aylığı Kesilmiş Hak Sahipleri :

1).....2).....3).....4).....5).....6).....
___ İmza ___ İmza ___ İmza ___ İmza ___ İmza ___ İmza ___

AÇIKLAMA : Sosyal Güvenlik Kurumunca iki nüsha olarak düzenlenen bu belgenin bir nüshası, belgeyi düzenleyen ilgili Daire Başkanlığının ödeme dosyasında saklanır. Diğer nüshası ise imza sahiplerince "Taahhütname" kısmı da doldurulup imzalandıktan sonra ilgili bankaya verilir.

**TOPLU KONUT İDARESİ TARAFINDAN ŞEHİT AİLELERİNE, HARP VE VAZİFE MALULLERİ İLE
DUL VE YETİMLERİNE AÇILACAK FAİZSİZ KONUT KREDİSİ HAKKINDA YÖNETMELİK
KAPSAMINA GİRENLER İÇİN DÜZENLENEN
HAK SAHİPLİĞİ BELGESİ (2)**

HARP/VAZİFE MALULÜNÜN

Emekli Sicil No :
Adı Soyadı :
Son Görevi :

Harp veya vazife malulleri için;

Bu belge, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesi ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre harp veya vazife malulü olmaları sebebiyle kendilerine aylık bağlanılardan öncelikli; malulün kendisine, faizsiz kredi hakkından yararlanmaksızın ölümü halinde, dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse, kredi kullanacak çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla aylık bağlanma koşullarına bakılmaksızın talepte bulunan çocuklarına müştereken, bu kişiler bulunmadığı takdirde de öncelikle anaya olmak üzere ana veya babasını konut sahibi yapmak amacıyla bir konut ile sınırlı olmak kaydıyla idarece verilecek kredi için düzenlenmiştir.

Krediden yararlanacak hak sahibi/hak sahipleri

Sicili : T.C. Kimlik No : Adı Soyadı : Yakınlığı : Aylık Aldığı Banka :
kendisi

.../.../20..

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Kamu Görevlileri Ödemeler Daire Başkanlığı

TAAHHÜTNAME : (Bu bölüm, kredi talebinde bulunan hak sahibinin/sahiplerinin Sosyal Güvenlik Kurumundan aylık alıp almadığına göre doldurulur ve imza edilir.)

1- "Toplu Konut İdaresi Tarafından Şehit Ailelerine, Harp ve Vazife Malulleri ile Dul ve Yetimlerine Açılacak Faizsiz Konut Kredisi Hakkında Yönetmelik" gereğince verilen faizsiz konut kredisi borcuma karşılık, Sosyal Güvenlik Kurumundan her türlü tazminatlar dahil almakta olduğum aylığımdan ¼ oranında kesinti yapılmasını kabul ve taahhüt ederim. .... /... /20..

Aylık Bağlanan Hak Sahipleri : Kendisi/Hak Sahipleri(Eşi, çocukları, ana veya babası)

1).....2).....3).....4).....5).....6).....
____ İmza ____ İmza ____ İmza ____ İmza ____ İmza ____ İmza ____

2- "Toplu Konut İdaresi Tarafından Şehit Ailelerine, Harp ve Vazife Malulleri ile Dul ve Yetimlerine Açılacak Faizsiz Konut Kredisi Hakkında Yönetmelik" gereğince verilen faizsiz konut kredisi borcumu, Sosyal Güvenlik Kurumundan aylık almadığımdan, borç bitinceye kadar, ödemem gereken aylık taksitlerimi her ayın yirminci günü akşamına kadar ilgili banka hesabına yatıracağımı kabul ve taahhüt ederim. .... /... /20..

Aylık Bağlanmamış/Aylığı Kesilmiş Hak Sahipleri :

1).....2).....3).....4).....5).....6).....
____ İmza ____ İmza ____ İmza ____ İmza ____ İmza ____ İmza ____

AÇIKLAMA : (1) Sosyal Güvenlik Kurumunca iki nüsha olarak düzenlenen bu belgenin bir nüshası, belgeyi düzenleyen ilgili Daire Başkanlığının ödeme dosyasında saklanır. Diğer nüshası ise imza sahiplerince "Taahhütname" kısmı da doldurulup imzalandıktan sonra ilgili bankaya verilir.

|TOPLU KONUT İDARESİ TARAFINDAN ŞEHİT AİLELERİNE, HARP VE VAZİFE MALULLERİ İLE
DUL VE YETİMLERİNE AÇILACAK FAİZSİZ KONUT KREDİSİ HAKKINDA YÖNETMELİK
KAPSAMINA GİRENLER İÇİN DÜZENLENEN
HAK SAHİPLİĞİ BELGESİ (3)

HARP/VAZİFE MALULÜNÜN

Emekli Sicil No :
Adı Soyadı :
Son Görevi :

Harp veya vazife malulleri için;

Bu belge, 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen haller kapsamında harp veya vazife malulü sayılanlardan sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam eden kamu görevlileri ile ilgili mevzuata göre aylık bağlanan malullerden, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle ödenmekte olan aylıkları kesilenlerin, 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen öncelik sıralamasına göre, konut sahibi yapmak amacıyla bir konut ile sınırlı olmak kaydıyla idarece verilecek kredi için düzenlenmiştir.

Krediden yararlanacak hak sahibi

Sicili : T.C. Kimlik No : Adı Soyadı : Yakınlığı : Aylık Aldığı Banka :
kendisi Kurumumuzdan(SGK) aylık almamaktadır.

.../.../20..

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Kamu Görevlileri Ödemeler Daire Başkanlığı

TAAHHÜTNAME :

“Toplu Konut İdaresi Tarafından Şehit Ailelerine, Harp ve Vazife Malulleri ile Dul ve Yetimlerine Açılacak Faizsiz Konut Kredisi Hakkında Yönetmelik” gereğince verilen faizsiz konut kredisi borcumu, Sosyal Güvenlik Kurumundan aylık almadığımdan, borç bitinceye kadar, ödemem gereken aylık taksitlerimi ilgili banka hesabına yatıracığımı kabul ve taahhüt ederim. .... /... /20..

Krediden yararlanacak malul : ..... İMZA

AÇIKLAMA : (1) Sosyal Güvenlik Kurumunca iki nüsha olarak düzenlenen bu belgenin bir nüshası, belgeyi düzenleyen ilgili Daire Başkanlığının ödeme dosyasında saklanır. Diğer nüshası ise imza sahiplerince “Taahhütname” kısmı da doldurulup imzalandıktan sonra ilgili bankaya verilir.

**TOPLU KONUT İDARESİ TARAFINDAN ŞEHİT AİLELERİNE, HARP VE VAZİFE MALULLERİ İLE
DUL VE YETİMLERİNE AÇILACAK FAİZSİZ KONUT KREDİSİ HAKKINDA YÖNETMELİK
KAPSAMINA GİREN VE TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI TARAFINDAN DÜZENLENEN
KAMPANYA İÇİN KONUT BAŞVURUSUNDA İBRAZ EDİLECEK**

KAMPANYA - HAK SAHİPLİĞİ BELGESİ (1)

HARP/VAZİFE MALULÜNÜN

Emekli Sicil No :
Adı Soyadı :
Son Görevi :

Hayatlarını kaybedenler için;

Bu belge, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesi ve 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar kapsamında hayatlarını kaybedenlerden öncelikle; dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse, kredi kullanacak çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla aylık bağlanma koşullarına bakılmaksızın talepte bulunan çocuklarına müştereken, bu kişiler bulunmadığı takdirde de öncelikle anaya olmak üzere ana veya babasını konut sahibi yapmak amacıyla bir konut ile sınırlı olmak kaydıyla idarece verilecek kredi için düzenlenmiştir.

Krediden yararlanacak hak sahibi/hak sahipleri

Sicili : T.C. Kimlik No : Adı Soyadı : Yakınlığı : Aylık Aldığı Banka :

.../.../20..

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Kamu Görevlileri Ödemeler Daire Başkanlığı

Not : Bu belge, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının konut satış kampanyasında bir defaya mahsus olmak üzere kullanılacaktır.

**TOPLU KONUT İDARESİ TARAFINDAN ŞEHİT AİLELERİNE, HARP VE VAZİFE MALULLERİ İLE
DUL VE YETİMLERİNE AÇILACAK FAİZSİZ KONUT KREDİSİ HAKKINDA YÖNETMELİK
KAPSAMINA GİREN VE TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI TARAFINDAN DÜZENLENEN
KAMPANYA İÇİN KONUT BAŞVURUSUNDA İBRAZ EDİLECEK**

KAMPANYA - HAK SAHİPLİĞİ BELGESİ (2)

HARP/VAZİFE MALULÜNÜN

Emekli Sicil No :
Adı Soyadı :
Son Görevi :

Harp veya vazife malulleri için;

Bu belge, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesi ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre harp veya vazife malulü olmaları sebebiyle kendilerine aylık bağlanılardan öncelikle; malulün kendisine, faizsiz kredi hakkından yararlanmaksızın ölümü halinde, dul eşine, eşi hayatta değilse veya evlenmişse, kredi kullanacak çocuklardan en az birisinin yetim aylığı almakta olması kaydıyla aylık bağlanma koşullarına bakılmaksızın talepte bulunan çocuklarına müştereken, bu kişiler bulunmadığı takdirde de öncelikle anaya olmak üzere ana veya babasını konut sahibi yapmak amacıyla bir konut ile sınırlı olmak kaydıyla idarece verilecek kredi için düzenlenmiştir.

Krediden yararlanacak hak sahibi/hak sahipleri

Sicili : T.C. Kimlik No : Adı Soyadı : Yakınlığı : Aylık Aldığı Banka :

.../.../20..
T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Kamu Görevlileri Ödemeler Daire Başkanlığı

Not : Bu belge, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının konut satış kampanyasında bir defaya mahsus olmak üzere kullanılacaktır.

**TOPLU KONUT İDARESİ TARAFINDAN ŞEHİT AİLELERİNE, HARP VE VAZİFE MALULLERİ İLE
DUL VE YETİMLERİNE AÇILACAK FAİZSİZ KONUT KREDİSİ HAKKINDA YÖNETMELİK
KAPSAMINA GİREN VE TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI TARAFINDAN DÜZENLENEN
KAMPANYA İÇİN KONUT BAŞVURUSUNDA İBRAZ EDİLECEK**

KAMPANYA - HAK SAHİPLİĞİ BELGESİ (3)

HARP/VAZİFE MALULÜNÜN

Emekli Sicil No :
Adı Soyadı :
Son Görevi :

Harp veya vazife malulleri için;

Bu belge, 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen haller kapsamında harp veya vazife malulü sayılanlardan sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam eden kamu görevlileri ile ilgili mevzuata göre aylık bağlanan malullerden, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle ödenmekte olan aylıkları kesilenlerin, 2985 sayılı Toplu Konut Kanununun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen öncelik sıralamasına göre, konut sahibi yapmak amacıyla bir konut ile sınırlı olmak kaydıyla idarece verilecek kredi için düzenlenmiştir.

Krediden yararlanacak hak sahibi/hak sahipleri

**Sicili : T.C. Kimlik No : Adı Soyadı : Yakınlığı : Aylık Aldığı Banka :
kendisi Kurumumuzdan(SGK) aylık almamaktadır**

.../.../20..
T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
Kamu Görevlileri Ödemeler Daire Başkanlığı

Not : Bu belge, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının konut satış kampanyasında bir defaya mahsus olmak üzere kullanılacaktır.